

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ. 2556 – 2559

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค พ.ศ.2556-2559 เป็นกลไกในการขับเคลื่อนแปลงแผนและนโยบายระดับชาติที่เกี่ยวข้องด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน ตามหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยมีเป้าหมายในการลดและควบคุมมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดและการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกของประเทศไทย รวม 26 จังหวัด ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 และ 13

การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ในการพิจารณาสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับประเด็นปัญหาหลักในพื้นที่ ตลอดจนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และรายละเอียดของแผนฯ ตามแนวทางและกระบวนการมีส่วนร่วม ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีแนวทางที่สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา และยุทธศาสตร์ในระดับชาติ อาทิ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 นโยบายรัฐบาล นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 นโยบายและแผนการส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2540-2559 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559 แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555-2559 กรอบและแนวทางการจัดการเชิงพื้นที่ รวมถึงขอบเขตบทบาท อำนาจ และหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 และ 13 ขอขอบคุณผู้บริหารของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตลอดจนผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในการสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งนี้ การขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนฯ ฉบับนี้ จะเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ จำเป็นต้องอาศัยการยอมรับและพลังการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันผลักดันให้เกิดการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาและพื้นที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกของไทย

สรุปสาระสำคัญแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

จากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สถานการณ์และแนวโน้มความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมที่ความรุนแรง นำไปสู่ความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ กระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตรกรรม ความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาวะและคุณภาพชีวิตของประชาชน แม้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2540-2559 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการจัดการระดับชาติในระยะยาว 20 ปี โดยมีการถ่ายทอดเป็นแผนระยะกลาง 5 ปี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559 และสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการจัดการสิ่งแวดล้อม ต้องใช้เวลาและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน รวมทั้งการบูรณาการ และเชื่อมโยงของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เป็นกลไกสำหรับการขับเคลื่อนกลุ่มจังหวัด จังหวัด ท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน ใน 26 จังหวัดของพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ภายในระยะ 4 ปี (พ.ศ.2556-2559) ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบด้านการจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน โดยเน้นให้ประชาชนได้มีการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ในมิติการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยให้ความสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการสิ่งแวดล้อมในเชิงรุก และการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญาร่วมกันของภาคีต่างๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับพื้นที่ ทั้งนี้จะต้องพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ควบคู่ไปกับการกำหนดทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานต่อไป

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนและแปลงยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติ ด้านการควบคุมมลพิษและรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม ไปสู่การปฏิบัติในระดับภาค จังหวัดและท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายในการลดและควบคุมมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์

“ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

เป้าประสงค์

1. มีการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง ทำให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ดีขึ้น
2. เพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการมลพิษระดับพื้นที่
3. มุ่งพัฒนาระบบสารสนเทศ องค์ความรู้ และกลไกในการป้องกันแก้ไขปัญหาพิษ แก่กลุ่มเป้าหมายหลัก อย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
4. กำหนดมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนการจัดการมลพิษเชิงรุก เป็นธรรม นำไปสู่เศรษฐกิจ-สังคมสีเขียว
2. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก และความรับผิดชอบ ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาในเวทีท้องถิ่น และเทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมรับผลกระทบจากการพัฒนา ภัยพิบัติและอุบัติภัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ

- กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนโดยการมีส่วนร่วม
- กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- กลยุทธ์ที่ 3 การควบคุมและลดมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- กลยุทธ์ที่ 4 การจัดการสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลโดยการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

- กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกภาคส่วน
- กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 3 บูรณาการเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมและเครือข่ายอื่นๆ
- กลยุทธ์ที่ 4 การสื่อสารสาธารณะเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือกลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 3 การเพิ่มศักยภาพการทดสอบตัวอย่างด้านสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความพร้อมในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 2 การปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย

การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 หมายถึงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของแผนฯ และการผลักดันเพื่อให้หน่วยงานในระดับภูมิภาค จังหวัด และระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สามารถนำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวทางที่ปรากฏในแผนฯ นี้ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับประชาชน และองค์กรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสู่เป้าหมายในแต่ละยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของแผนฯ เกิดจากการปฏิบัติงานที่ประสานและร่วมมือกันของทุกหน่วยงาน ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	I
สรุปสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559	III
สารบัญ	VII
สารบัญตาราง	X
สารบัญแผนภูมิ	X
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมา	1-1
1.2 หลักการและแนวคิดของการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559	1-1
1.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	1-2
1.4 ขอบเขตของแผนและพื้นที่ดำเนินงาน	1-2
1.4.1 ขอบเขตของแผน	1-2
1.4.2 พื้นที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559	1-3
บทที่ 2 นโยบายระดับชาติและแผนหลักที่เกี่ยวข้อง	
2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	2-1
2.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535	2-3
2.3 พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542	2-5
2.4 นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) แฉลงต่อรัฐสภา วันที่ 23 สิงหาคม 2554	2-6
2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)	2-7
2.6 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559	2-10
2.7 แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555-2559	2-12
2.8 แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559	2-14
2.9 แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559	2-15
2.10 แผนการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ	2-16
2.11 กรอบยุทธศาสตร์ระดับภาคและกลุ่มจังหวัด	2-19
2.12 พันธะผูกพันของไทย ภายใต้สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม	2-25

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 สถานการณ์และประเด็นปัญหาด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคกลาง

ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

3.1	สภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ และสังคม	3-1
3.1.1	ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่	3-1
3.1.2	สภาพเศรษฐกิจ-สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และการปกครอง	3-5
3.2	คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน	3-6
3.2.1	สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	3-7
3.2.2	การดำเนินงานที่ผ่านมา	3-9
3.2.3	ปัญหาและประเด็นสำคัญ	3-10
3.2.4	คุณภาพน้ำในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมาบตาพุด	3-10
3.3	คุณภาพสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล	3-11
3.3.1	สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	3-11
3.3.2	การดำเนินงานที่ผ่านมา	3-14
3.3.3	ปัญหาและประเด็นสำคัญ	3-14
3.4	คุณภาพอากาศและเสียง	3-15
3.4.1	สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	3-16
3.4.2	การดำเนินงานที่ผ่านมา	3-19
3.4.3	ปัญหาและประเด็นสำคัญ	3-20
3.5	การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	3-20
3.5.1	สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	3-20
3.5.2	การดำเนินงานที่ผ่านมา	3-23
3.5.3	ปัญหาและประเด็นสำคัญ	3-26
3.6	สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	3-26
3.6.1	สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	3-27
3.6.2	การดำเนินงานที่ผ่านมา	3-30
3.6.3	ปัญหาและประเด็นสำคัญ	3-32

บทที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและกระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

4.1	การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการและหลักการมีส่วนร่วม	4-1
4.2	ศักยภาพของพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก	4-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ องค์กร และกฎหมายที่มีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก	4-3
บทที่ 5 วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559	
บทที่ 6 แนวทางการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559	
6.1 ข้อเสนอกลไกในการขับเคลื่อนและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	6-1
6.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	6-2
6.3 ข้อเสนอกลไกในการติดตามประเมินผล	6-3
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออก	
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นและภาพกิจกรรม	
ภาคผนวก ค อักษรย่อชื่อหน่วยงาน	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3-1	ร้อยละของคุณภาพน้ำในพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออกในช่วง ปี 2553 -2555	3-7
ตารางที่ 3-2	คุณภาพน้ำคลองสาธารณะ เขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ปี 2553-2555	3-11
ตารางที่ 3-3	สรุปสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ภูมิภาคภาคกลางและภาคตะวันออก ในช่วงปี 2553-2555	3-12 3-11
ตารางที่ 3-4	พื้นที่ป่าชายเลนในภาคกลางและภาคตะวันออก ปี พ.ศ.2543 และปี พ.ศ.2552	3-13
ตารางที่ 3-5	แสดงสถานะผังเมืองในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก จำแนกรายจังหวัด	3-29
ตารางที่ 5-1	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ	5-6
ตารางที่ 5-2	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม	5-12
ตารางที่ 5-3	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม	5-15
ตารางที่ 5-4	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและรับมือกับ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย	5-17

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 3-1	แผนที่และจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก	3-1
แผนภูมิที่ 3-2	ร้อยละคุณภาพน้ำในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก	3-8
แผนภูมิที่ 3-3	ปริมาณ PM ₁₀ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุด (มคก./ลบ.ม.) เขตกรุงเทพฯ ปริมาณพล	3-17
แผนภูมิที่ 3-4	ปริมาณ O ₃ เฉลี่ย 8 ชั่วโมง สูงสุด (มคก./ลบ.ม.) เขตกรุงเทพฯ ปริมาณพล	3-17

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

จากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สถานการณ์และแนวโน้มความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทวีความรุนแรง นำไปสู่ความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ กระทบต่อฐานการผลิตภาคเกษตรกรรม ความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาวะและคุณภาพชีวิตของประชาชน แม้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2540-2559 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการจัดการฯ ระดับชาติในระยะยาว 20 ปี โดยมีการถ่ายทอดเป็นแผนระยะกลาง 5 ปี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559 และสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ต้องใช้เวลาและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน รวมทั้งบูรณาการ และเชื่อมโยงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 13 ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค จึงได้จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ในการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน ตามหลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 หลักการและแนวคิดของการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

พ.ศ.2556-2559

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน ใน 26 จังหวัดของพื้นที่ภาคกลางภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ภายในระยะ 4 ปี (พ.ศ.2556-2559) ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบด้านการจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน โดยเน้นให้ประชาชนดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ในมิติการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยให้ความสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการสิ่งแวดล้อมในเชิงรุก และการมีส่วนร่วมและสร้างภูมิปัญญาร่วมกันของภาคีต่างๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ที่จะสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับพื้นที่ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ควบคู่ไปกับการกำหนดทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนและแปลงยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติ ด้านการควบคุมมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อม ไปสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาค จังหวัดและท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายในการลดและควบคุมมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.4 ขอบเขตของแผนและพื้นที่ดำเนินงาน

1.4.1 ขอบเขตของแผน

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เป็นกลไกการขับเคลื่อนและแปลงนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระดับชาติ สู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เน้นการลดและควบคุมมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีในระดับพื้นที่ ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และแนวโน้มของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 พื้นที่ดำเนินงาน

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 มีเป้าหมายครอบคลุมพื้นที่ 26 จังหวัดในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกของประเทศไทย ภายใต้พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 5 แห่ง ดังนี้

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนและลุ่มน้ำคาบเกี่ยว คือ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำน้อย ในเขตพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ชัยนาท สุพรรณบุรี และสมุทรสาคร ประกอบด้วย 28 อำเภอ 62 เทศบาล 278 อบต. รวมพื้นที่ประมาณ 6,792,767 ไร่ จำนวนประชากร 2,501,740 คน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี) รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ในเขตพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสมุทรปราการ ประกอบด้วย 48 อำเภอ 112 เทศบาล 330 อบต. รวมพื้นที่ประมาณ 4,687,338 ไร่ จำนวนประชากร 4,470,092 คน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี) รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำนครนายก-ปราจีนบุรี ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี นครนายก สระบุรี เพชรบูรณ์ และลพบุรี ประกอบด้วย 46 อำเภอ 94 เทศบาล 380 อบต. รวมพื้นที่ประมาณ 18,330,636 ไร่ จำนวนประชากร 3,083,104 คน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี) รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัด คือ กาญจนบุรี สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย 42 อำเภอ 112 เทศบาล 299 อบต. รวมพื้นที่ประมาณ 23,276,212 ไร่ จำนวนประชากร 2,827,603 คน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี) รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง-ปราจีนบุรี โตนเลสาบ และชายฝั่งทะเลตะวันออก ในเขตพื้นที่ 6 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ประกอบด้วย 56 อำเภอ 170 เทศบาล 289 อบต. รวมพื้นที่ประมาณ 18,511,337 ไร่ จำนวนประชากร 3,852,192 คน

1.5 กระบวนการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ในระยะ 4 ปี (พ.ศ.2556-2559) สำหรับภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในระดับ ส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น ตลอดจนภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชน โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของ ภูมิภาค

1) ทบทวนนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำหนด ยุทธศาสตร์ แนวทางให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ไปสู่การปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
- พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
- นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 23-24 สิงหาคม 2554
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)
- แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559
- แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555-2559
- แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559
- แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559
- แผนการบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการ
- กรอบยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- พันธะผูกพันของไทย ภายใต้สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศด้าน สิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง อาทิ ยุทธศาสตร์ 3Rs แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อนุสัญญาและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการมลพิษ AEC/ASCC Blueprint เป็นต้น

2) รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดและพื้นที่คาบเกี่ยว โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ได้แก่ สภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงสถานการณ์ด้านคุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตราย คุณภาพอากาศและเสียง สิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง และสิ่งแวดล้อมเมือง

ขั้นตอนที่ 2 การจัดประชุม Focus Group เพื่อกำหนดทิศทางการขับเคลื่อน

การจัดการสิ่งแวดล้อมและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

ครั้งที่ 1 การประชุมระดับพื้นที่เพื่อพิจารณาประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำและพื้นที่คาบเกี่ยว วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ กำหนดสิ่งที่พึงปรารถนาเมื่อ สิ้นปี 2559 ตามพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ดังนี้

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม ชัยนาท สุพรรณบุรี สมุทรสาคร) เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2555 ณ วังยางรีสอร์ทไฮเทล แอนด์ สปา อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ สิงห์บุรี อ่างทอง) เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2556 ณ โรงแรมเดอะริชไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (นครนายก ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี) เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ณ สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี (ศูนย์ฝึกอบรม ปตท วังน้อย) อำเภอวังน้อย จังหวัดอยุธยา
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว) เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556 ณ โรงแรมบางแสน เฮอริเทจ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม) เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2556 ณ บ้านทิพย์สวนทอง อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ครั้งที่ 2 การประชุมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก (26 จังหวัด) เพื่อร่วมกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ณ โรงแรมพระนครแกรนด์วิว ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ 3 การประชุมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก (26 จังหวัด) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ ลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายพร้อมแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่จำเป็นต้องมีและบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการติดตาม ประเมินผล เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2556 ณ โรงแรมทองธารา ริเวอร์วิลล์ ถนนเจริญกรุง กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 เรียบเรียงและประมวลผลข้อมูลทั้งจากการรวบรวมและจากการประชุม Focus Group ทั้ง 3 ครั้ง

โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อยกร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงร่างแผนฯ

โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากการประชุมและจัดทำเป็นแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2

นโยบายระดับชาติและแผนหลักที่เกี่ยวข้อง

หลักการสำคัญในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 คือ ให้ความสำคัญและความเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติและแผนหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และกรอบแนวคิดความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ศักยภาพ และโอกาสของพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ซึ่งมีนโยบายและแผนร่วมทั้งยุทธศาสตร์ ตลอดจนข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

“มาตรา 42 การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะกิจการของรัฐเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งทางประวัติศาสตร์ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวการวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ”

“มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน”

“มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน”

“มาตรา 67 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษา

คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อม ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว”

“มาตรา 78 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(1) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ

(2) จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

(3) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

(4) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

(5) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน”

“มาตรา 85 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

(2) กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

(3) จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

(4) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

(5) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดการมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน”

“มาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น”

“มาตรา 290 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายบัญญัติกฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่

(2) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกเขตพื้นที่ เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน

(3) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขตพื้นที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

(4) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น”

2.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ.2535

“มาตรา 35 ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา 13(1)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น”

“**มาตรา 36** แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 35 อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
- (2) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (3) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- (4) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- (5) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- (6) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- (7) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง”

“**มาตรา 37** เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 43 หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา 60 มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 43 หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 59 แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้

“**มาตรา 38** แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(2) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม ของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(3) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าบริการเพื่อการดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(4) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่งกำเนิด มลพิษ

(5) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิด และฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม”

2.3 พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

“มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบ การบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีอนุมาตราที่เกี่ยวข้องดังนี้

- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (25) การผังเมือง”

“มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบ บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีอนุมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- (10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- (11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ”

2.4 นโยบายรัฐบาล นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 23 สิงหาคม 2554

1) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยเร่งให้มีการปลูกป่าเพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับการป้องกันการลักลอบบุกรุกทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า เร่งสำรวจและจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าแบบกลุ่มป่า ป่าชุมชน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สนับสนุนการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันในลักษณะที่ทำให้คนมีการกิจดูแลป่าให้มีความยั่งยืน โดยการปรับปรุงกฎหมายป่าไม้ทั้ง 5 ฉบับให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมรายได้จากการอนุรักษ์ป่าไม้ ฟื้นฟูป่าไม้ตามแนวทางพระราชดำริ เพิ่มความชุ่มชื้นของป่าโดยฝายต้นน้ำลำธาร ป้องกันไฟป่า ส่งเสริมการอนุรักษ์ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพจากป่า และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้

2) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยการฟื้นฟูทะเลไทย จัดสร้างและขยายปะการังเทียมและหญ้าทะเล โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน และแก้ไขกฎระเบียบให้สามารถใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนได้ ปรับปรุงการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเล อุทยานแห่งชาติทางทะเล บนฐานนิเวศอย่างมีส่วนร่วม เร่งประกาศเขตคุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่ระบบนิเวศสำคัญ รักษาความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล ปรับปรุงและขยายเขตการทำประมงชายฝั่ง จำกัดและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการดูแลเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 แก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งตามหลักวิชาการ

3) ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ โดยการปรับปรุงกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ ปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เอื้อต่อการเข้าถึงขององค์กรภาคประชาชน ผลักดันกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษทางอากาศขยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค โดยเฉพาะเร่งรัดการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดการระบบกำจัดขยะ ของเสียอันตราย มลพิษทางอากาศ หมอกควันโดยวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและกิจกรรมที่ลดการผลิตก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ และสร้างกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมและการรักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้หลักการบุคคลที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และหลักการการตอบแทนคุณค่าระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม

4) สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ โดยการปฏิรูปการจัดการที่ดินโดยให้มีการกระจายสิทธิที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน โดยใช้มาตรการทางภาษีและจัดตั้งธนาคารที่ดินให้แก่คนจนและเกษตรกรรายย่อย พิจารณาให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ที่ดินทั้งร้าง ทางราชการปกป้องที่สาธารณประโยชน์ ที่ดิน พืชเลี้ยงสัตว์ ห้ามการปิดกั้นชายหาดสาธารณะ ผลักดันกฎหมายในการรับรอง

สิทธิของชุมชนในการจัดการทรัพยากรที่ดิน น้ำ ป่าไม้ และทะเล ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แก้ไขปัญหาการดำเนินคดีโลกร้อนกับคนจน

5) ส่งเสริมและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินกิจกรรม และการปรับพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคสินค้าและการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญแก่ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ โดยการจัดให้มีการบริหารจัดการน้ำในระดับประเทศ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำ จัดหาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ ด้วยการบูรณาการระบบน้ำในประเทศทั้ง 25 กลุ่มน้ำ สนับสนุนเกษตรกรทำแหล่งน้ำในไร่นา พร้อมการผันน้ำจากกลุ่มน้ำอื่นๆ และการจัดสร้างระบบโครงข่ายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อสนองความต้องการของภาคเศรษฐกิจและการอุปโภคบริโภค

7) สร้างภูมิคุ้มกัน และเตรียมความพร้อมในการรองรับ และปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ โดยการพัฒนาองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มขีดความสามารถในการพยากรณ์และคาดการณ์ความเสี่ยง จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ในระดับประเทศและระดับพื้นที่ จัดทำยุทธศาสตร์รองรับภัยพิบัติระยะยาว ส่งเสริมและเร่งรัดการเตือนภัยและการเตรียมความพร้อมในการรับมือความแปรปรวนในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นฐานกับการรับมือความเปลี่ยนแปลงในระยะยาว ป้องกันภัยพิบัติ โดยเฉพาะน้ำท่วม สึนามิ แผ่นดินไหว และดินถล่ม สร้างกลไกส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลระดับชุมชน ท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถในระดับชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติต่างๆ ดำเนินการศึกษาอย่างรอบคอบในเรื่องของความจำเป็นของโครงการพัฒนาเขื่อนและเกาะ เพื่อป้องกันกรุงเทพฯ และภาคกลาง ให้ปลอดภัยจากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล และจากการละลายของน้ำแข็งขั้วโลกตามสมภาวะโลกร้อนที่กำลังเกิดขึ้น

8) พัฒนางค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนางค์ความรู้ที่ชุมชน ท้องถิ่นส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกับต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างประหยัด และช่วยลดมลพิษ จัดหาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาเครือข่ายนักวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและภาคอื่นๆ สนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งการฟื้นฟูดินและการป้องกันการชะล้างทำลายดิน ดำเนินการศึกษา สำรวจและกำหนดยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน รวมถึงการศึกษาและอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์

2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)

“.....

5.6 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้มีความสำคัญกับ

5.6.1 การอนุรักษ์ ป่าไม้ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าและเขตอนุรักษ์ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการองค์ความรู้ให้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและบริหารจัดการ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ดินและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งรัดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ

5.6.2 การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและพฤติกรรมบริโภคเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคคมนาคมและขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเน้นการวางผังเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

5.6.3 การยกระดับขีดความสามารถในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงพัฒนาศักยภาพชุมชนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.6.4 การเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้วยการจัดทำแผนที่และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัด ยกระดับการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพัฒนาระบบฐานข้อมูล การสื่อสารโทรคมนาคม ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ พัฒนาระบบงานอาสาสมัครของประเทศอย่างจริงจัง และให้มีมาตรฐานตามหลักสากล สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่นให้มีการเตรียมความพร้อม และจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ

5.6.5 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบและกำหนดแผนกลยุทธ์รายสินค้า รวมทั้งมาตรการเยียวยาในสินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำคาร์บอนฟุตพริ้นต์ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.6.6 การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เป็นการศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจในพันธกรณีติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ พัฒนาบุคลากรภาครัฐเพื่อเสริมสร้างทักษะการเจรจาพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียนและประเทศคู่ค้าสำคัญ สนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.6.7 การควบคุมและลดมลพิษ มุ่งลดปริมาณมลพิษทางอากาศ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล การเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี และพัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ

1) ลดปริมาณมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยส่งเสริมให้มีระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่เมืองใหญ่ ส่งเสริมให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล พิจารณาเก็บค่าธรรมเนียมเข้าพื้นที่ที่การจราจรแออัด กำหนดอายุการใช้งานรถยนต์และรถรับจ้าง และสนับสนุนมาตรการด้านผังเมือง เพื่อลดปัญหาจราจรและมลพิษทางอากาศและเสียง เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการป้องกันและการชดเชยผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสะอาดและเชื้อเพลิงสะอาดในกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการใช้กฎหมายในการควบคุมการเผาในพื้นที่โล่งอย่างเคร่งครัด

2) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน โดยสนับสนุนการจัดตั้งระบบที่สอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพของท้องถิ่น และส่งเสริมให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในการดำเนินงานสนับสนุนการลดปริมาณของเสีย ณ แหล่งกำเนิด โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด รวมทั้งใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการสร้างแรงจูงใจเพื่อลดปริมาณขยะและน้ำเสีย เช่น การเก็บภาษีการปล่อยมลพิษ หรือค่าธรรมเนียมการใช้สินค้าที่ก่อมลพิษสูง ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่วิกฤต เร่งรัดการลงทุนก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และระบบการจัดการขยะแบบครบวงจรส่งเสริมธุรกิจชุมชนและธุรกิจเอกชนจากขยะรีไซเคิล รวมทั้งสนับสนุนให้มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนจากของเสีย โดยสร้างมาตรการจูงใจในการแปรรูปขยะเป็นพลังงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ตลอดจน ออกกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอในการบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดและกำจัดของเสียอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3) พัฒนาระบบการจัดการของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ โดยสนับสนุนการก่อสร้างศูนย์จัดการของเสียอันตรายจากชุมชน เพิ่มความรับผิดชอบของผู้ประกอบการในการจัดการขยะอันตรายและสารอันตรายให้มากขึ้น ติดตามและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้งสารอันตรายกากอุตสาหกรรม และขยะติดเชื้อในสิ่งแวดล้อม ป้องกันการลักลอบนำเข้าสารอันตรายมาใช้ในกิจการที่ผิดวัตถุประสงค์ สนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลเอกลักษณ์ของกากอุตสาหกรรมอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ กำหนดให้โรงงานที่มีการใช้สารเคมี หรือมีกากอุตสาหกรรมอันตรายต้องวางหลักประกันเมื่อขออนุญาตหรือขอขยายการประกอบกิจการ แก้ไขกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ การขนส่งและการรีไซเคิลกากอุตสาหกรรมอันตราย รวมทั้งจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการกำจัดกากอุตสาหกรรมอันตรายที่ไม่ยุ่งยากและประหยัดค่าใช้จ่าย ตลอดจนกำหนดมาตรการควบคุมคุณภาพสินค้าที่นำเข้า ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการจัดการขยะและปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ เพื่อรองรับมาตรการส่งเสริมการค้าเสรีภายในกรอบความร่วมมือต่างๆ

4) ลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี โดยให้ความสำคัญกับการจัดการสารเคมีอย่างครบวงจร พิจารณาจำกัด หรือยกเลิกการนำเข้าและการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มีความเสี่ยงสูง ส่งเสริมการใช้สารทดแทนสารเคมี พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสารเคมีของแต่ละหน่วยงานตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทั้งบัญชีการนำเข้า การผลิต การดำเนินการกับสารเคมีที่มีอยู่ตลอดจนถึงการกำจัด จัดทำระบบข้อมูลการใช้สารเคมีทางการเกษตรและวัตถุอันตรายตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ สื่อสารความเสี่ยงให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเพื่อลดการใช้สารเคมีที่มีอันตรายในกระบวนการผลิต และ

ให้ความรู้แก่ประชาชนและกลุ่มเสี่ยงเพื่อให้เกิดการป้องกันตนเองได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยสร้างระบบเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบด้านความปลอดภัยสารเคมีและสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค พัฒนาหลักต้นระบบการจำแนกความอันตราย และระบบการติดฉลาก ตลอดจนสร้างเครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวังและจัดการสารเคมี

5) พัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนกำหนดมาตรการรักษา เยียวยาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและผู้ได้รับผลกระทบเมื่อมีเหตุอุบัติภัยโดยจัดให้มีกองทุน เยียวยาและฟื้นฟูพื้นที่และผู้ได้รับผลกระทบ โดยระดมทุนจากผู้ผลิตประกอบการ และโรงงานผู้ก่อมลพิษ รวมทั้งการใช้มาตรการทางการคลังที่เหมาะสม สอดคล้องตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

5.6.8 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ มุ่งส่งเสริมสิทธิและพัฒนาศักยภาพชุมชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ปรับนโยบายการลงทุนภาครัฐให้เอื้อต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู ผลักดันให้มีการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและลดการก่อมลพิษ สร้างรายได้จากความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลรวมทั้งส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

2.6 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับฐานการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการกำหนดและส่งเสริมนโยบายที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน รวมถึงการเตรียมพร้อมต่อมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการค้าและการลงทุน โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตและพฤติกรรมผู้บริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต ความปลอดภัย และสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน โดยมี 6 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงานการส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน แผนงานการปรับฐานการผลิตภาคเกษตรให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนงานการปรับฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนงานการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แผนงานการพัฒนามาตรฐานสาธารณสุขบริโภคพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และแผนงานการจัดการพลังงานหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพและบทบาทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคี และการพัฒนาองค์ความรู้และการส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการสงวนรักษา อนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี 2 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงาน

การสงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และแผนงานการฟื้นฟูและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล มุ่งเน้นการส่งเสริมความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ลดข้อขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสร้างโอกาสให้แก่คนยากจนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนการเยียวยาปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจหน้าที่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาฐานข้อมูลและความเชื่อมโยงของฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานชัดเจน โปร่งใส และสาธารณชนสะดวกต่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้มีกลไกในการเสริมสร้างความเป็นธรรมให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเท่าเทียมกัน และมีระบบการฟื้นฟูและเยียวยาปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ โดยมี 5 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงานการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนงานการจัดสรรทรัพยากรน้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน แผนงานการจัดสรรความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน แผนงานการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน และแผนงานการจัดการพื้นที่วิกฤติสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชนในทุกระดับ มุ่งเน้นการป้องกันและลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการกระจายอำนาจในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน โดยมี 3 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงานการจัดการมลพิษ (คุณภาพน้ำคุณภาพอากาศ ขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายชุมชนและอุตสาหกรรม) แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) และแผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งธรณีวิทยา แหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ มุ่งเน้นการสร้างศักยภาพและความพร้อมของทุกภาคส่วนในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากภัยธรรมชาติและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงความร่วมมือในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและรักษาความมั่นคงในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ โดยมี 2 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงานการสร้างความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และแผนงานการวางรากฐานสู่การพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาคนและสังคมให้มีสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการสร้างรากฐานให้ประชาชนในสังคมไทยมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของความรู้ที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมกับสร้างความตระหนักในบทบาทตามภารกิจหน้าที่ และเสริมสร้างศักยภาพของทุกภาคส่วนในการร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างเหมาะสม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ

สังคมและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมตามบทบาทและหน้าที่ที่เหมาะสม และมีกลไกในการขับเคลื่อนภาคส่วนต่างๆ ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมี 2 แผนงานสำคัญ ได้แก่ แผนงานการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และแผนงานการพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.7 แผนจัดการมลพิษ พ.ศ.2555-2559

1) ลดและควบคุมการระบายมลพิษอันเนื่องมาจากชุมชน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ยานพาหนะและการคมนาคมขนส่ง โดยให้มีการจัดการมลพิษ ตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง จนถึงปลายทาง และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การกำกับ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนให้แหล่งกำเนิดมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งดำเนินการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษและผลกระทบที่เกิดขึ้น

2) จัดการมลพิษในระบบพื้นที่ตามลำดับความสำคัญของปัญหา

3) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อและของเสียอันตรายชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีการจัดการขยะอันตรายและสารอันตรายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีระบบป้องกันและเตรียมความพร้อมรองรับกรณีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุและการคมนาคมขนส่งที่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของสารเคมีหรือสารอันตรายต่างๆ

4) ประยุกต์ใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) การวางหลักประกันและการชดเชยค่าเสียหายจากการแพร่กระจายมลพิษ การนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และสังคมเป็นแรงจูงใจทางบวกเพื่อส่งเสริมการลดมลพิษหรือปรับปรุงกระบวนการผลิตที่ปราศจากมลพิษ การสนับสนุนการผลิตและ การบริการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรบริโภคของประชาชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษให้เกิดเป็นเอกภาพทั้งทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ แผน และแนวทางปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน โดยประสานความร่วมมือในการจัดการมลพิษทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน

6) ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเข้าร่วมดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ

แนวทางการจัดการมลพิษ

1. การจัดการมลพิษจากภาคชุมชน

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนต้องจัดการขยะมูลฝอยชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายชุมชนได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนต้องจัดการน้ำเสียได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ควบคุมแหล่งกำเนิด

2. การจัดการมลพิษจากภาคเกษตรกรรม

2.1 การผลิตภาคเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.2 การจัดการสารอันตรายในภาคเกษตรกรรม

- 2.3 การควบคุมการเผาในที่โล่ง
3. การจัดการมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม
 - 3.1 การผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ควบคุมแหล่งกำเนิด
 - 3.3 กำกับดูแลการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายในภาคอุตสาหกรรม
4. การจัดการมลพิษจากภาคคมนาคมและการขนส่ง
 - 4.1 ส่งเสริมการใช้นานพาหนะและเชื้อเพลิงที่มีมลพิษต่ำ
 - 4.2 เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ควบคุมแหล่งกำเนิด
5. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
 - 5.1 ปรับรูปแบบและพฤติกรรมกรบริโภคโดยบริโภคให้มีความพอดี ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย และใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม
 - 5.2 ให้ความร่วมมือในการจ่ายค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการจัดการของเสียของภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเมื่อใช้สินค้าที่ก่อให้เกิดมลพิษสูง เพื่อร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม
 - 5.3 ประชาชนและชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษภายในชุมชนได้เองในเบื้องต้น โดยมีส่วนราชการในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเป็นพี่เลี้ยงให้องค์ความรู้ คำแนะนำ และทรัพยากรที่จำเป็นตามความเหมาะสม
 - 5.4 เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาครัฐ ร่วมตรวจสอบและติดตามการแก้ไขปัญหามลพิษของส่วนราชการและผู้ประกอบการ ตลอดจนแจ้งข้อมูลข่าวสารผู้ฝ่าฝืนกฎหมายสิ่งแวดล้อมโดยสร้างเครือข่ายระหว่างภาคประชาชนและภาครัฐ
6. การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของภาคส่วน
 - 6.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแนวทางการจัดการมลพิษไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนหรือแผนการทำงานในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น ให้สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ คุณภาพอากาศและเสียง การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อและของเสียอันตรายชุมชน โดยมีหน่วยงานส่วนกลางเป็นพี่เลี้ยงให้การสนับสนุนองค์ความรู้ คำแนะนำ และทรัพยากรที่จำเป็นอย่างเหมาะสม
 - 6.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน เครือข่ายภาคประชาชน และภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง ให้มีองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ที่ต้องการ ปัญหามลพิษที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่นเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริง รวมถึงคู่มือปฏิบัติงานด้านเทคนิคในการจัดการมลพิษ (Technical Guideline) สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ
 - 6.3 กำหนดให้มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและด้านการจัดการมลพิษเป็นหลักสูตรภาคบังคับของการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกระดับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตั้งแต่ระดับอนุบาล

ประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนและประชาชนมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

6.4 จัดให้มีหลักสูตรจัดการสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับนักการเมืองและผู้บริหารของหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน และภาคเอกชน เช่น หลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรของสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรของสถาบันพัฒนาบุคลากรของกรมการปกครองและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

6.5 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความตระหนัก ความตื่นตัว แรงจูงใจทัศนคติที่ดีและความรับผิดชอบต่อประชาชนทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมมือรักษาสภาพแวดล้อม โดยใช้บทบาทของสื่อมวลชนและสื่อประชาสัมพันธ์ที่กว้างขวาง เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร ซีดี/ดีวีดี อินเทอร์เน็ตหรือระบบ Social Network ต่างๆ เป็นต้น

6.6 ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบงานกฎหมายสิ่งแวดล้อม อาทิ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย มหาวิทยาลัย ศาล สำนักกฎหมาย เป็นต้น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แนวทางการประกาศใช้และแนวทางการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมที่จะดำเนินการในแต่ละปี เพื่อให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงและความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่จะสนับสนุนการดำเนินการจัดการมลพิษร่วมกัน

7. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการมลพิษ

7.1 สนับสนุนการวิจัยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ เพื่อใช้ในการจัดการมลพิษที่ง่ายสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพและปัญหาในแต่ละพื้นที่ที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และเชื่อมโยงผลการวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์มากขึ้น

7.2 จัดลำดับความสำคัญและจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยเพื่อการจัดการมลพิษ

2.8 แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนฐานข้อมูล กลไกและเครื่องมือในการจัดการสารเคมีอย่างเป็นระบบครบวงจร

1) เป็นหน่วยดำเนินงานหลักในการพัฒนากลไกและเครื่องมือในการจัดการสารเคมีอย่างเป็นระบบครบวงจร ในด้านการพัฒนาเครื่องมือด้านการประเมิน ได้แก่

- การประเมินศักยภาพการรองรับเชิงพื้นที่ (Carrying Capacity)
- การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และสุขภาพ (HIA)
- การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) โดยมุ่งเน้นการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพเชิงพื้นที่ การจัดลำดับการกำกับดูแลตามการประเมินความเสี่ยงสารเคมี รายงานการประเมินความเป็นอันตรายของสารเคมี และการประเมินโอกาสรับสัมผัส

2) เป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง ในด้านการพัฒนาข้อมูลสารเคมี และการเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารเคมี และสนับสนุนพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือในการจัดการสารเคมี อย่างเป็นระบบครบวงจรในด้านการพัฒนาเครื่องมือทางกฎหมาย และการพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพและบทบาทในการบริหารจัดการสารเคมีของทุกภาคส่วน

1) เป็นหน่วยดำเนินงานหลักในการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารเคมี ในด้านการพัฒนาและสื่อสารองค์ความรู้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารเคมี และการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการด้านสารเคมี

2) เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาศักยภาพการตอบสนองและการเตรียมความพร้อมต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในด้านการตอบสนองการดำเนินการตามอนุสัญญาต่างๆ การเสริมสร้างศักยภาพคณะผู้เชี่ยวชาญในการเจรจาจัดการสารเคมี การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารพันธกรณีและข้อตกลงด้านการจัดการสารเคมีระหว่างประเทศสู่ประชาชน

3) เป็นหน่วยสนับสนุนในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกลไกระหว่างประเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดการสารเคมี เสริมสร้างความเข้มแข็งและบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมความร่วมมือของภาคเอกชนในการจัดการสารเคมี ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของกลุ่มวิชาชีพและเครือข่ายทางสังคมต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี

1) เป็นหน่วยดำเนินงานหลักในการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบผลกระทบจากสารเคมีในด้านการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบระดับมลพิษอันเนื่องมาจากสารเคมี และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง

2) เป็นหน่วยดำเนินงานหลักในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในด้านการพัฒนาระบบการจัดการเหตุฉุกเฉิน

3) เป็นหน่วยสนับสนุนในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินในด้านการรักษาเยียวยาและฟื้นฟู

2.9 แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559

สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2555-2559 เน้นบูรณาการการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง และหลักการสำคัญได้แก่ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการป้องกันไว้ก่อน หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และกฎบัตรอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม มุ่งพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของภาครัฐทุกระดับและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับบริบท ปัญหาและสถานการณ์ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม พัฒนา

ระบบฐานข้อมูล ตลอดจนการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พัฒนากลไกการจัดการกฎหมาย กฎระเบียบและมาตรการต่าง ๆ ให้รองรับการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและลดความเสี่ยงจากปัจจัยด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการป้องกันและลดความเสี่ยงจากปัญหอนามัยสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและพื้นที่ ตลอดจนข้อตกลงตามนโยบายแห่งบัพญญัติของกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและประชาชนในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ระดมศักยภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม และภาคประชาชนในการร่วมคิด ร่วมสร้างสรรคงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบูรณาการและเสริมพลังระหว่างภาคีเครือข่าย และขับเคลื่อนผ่านสื่อต่างๆ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันการพัฒนาระบบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นให้สามารถเชื่อมโยงกับส่วนภูมิภาคและส่วนกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งพัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน สร้างฐานการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง พัฒนาและถ่ายทอดนวัตกรรม องค์ความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งพัฒนาระบบให้บริการทางวิชาการ เพื่อการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2.10 แผนการบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการ

แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการ มีเป้าหมายพัฒนากลไกการบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน เป็นระบบลุ่มน้ำ ให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในลุ่มน้ำ โดยพิจารณาสถานการณ์ปัญหา สาเหตุปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหามาเพื่อทบทวนสถานการณ์ประเด็นปัญหาและรับฟังความคิดเห็น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่จะสนองตอบการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ลุ่มน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 อนุรักษ์ ปันฟู และสร้างความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าต้นน้ำ

1.1 จัดทำข้อกำหนด มาตรฐาน หลักเกณฑ์ แนวทาง ในการบริหารจัดการพัฒนาอนุรักษ์ ปันฟู และแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำและนำไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

1.2 การอนุรักษ์ ปันฟู ระบบนิเวศต้นน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ และแหล่งต้นน้ำลำธารทางธรรมชาติเพื่อเพิ่มศักยภาพในการอำนวยน้ำให้กับลุ่มน้ำแม่กลองโดยชุมชนมีส่วนร่วม

1.3 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง/เตือนภัยน้ำท่วมดินถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อพิบัติธรรมชาติ

1.4 การป้องกันไฟฟ้าเพื่อลดการสูญเสียทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

1.5 การจัดการพื้นที่แนวกันชนแบบผสมผสาน

1.6 เสริมสร้างความรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ระบบนิเวศต้นน้ำ (หลักสูตรท้องถิ่น/เครือข่าย/เยาวชน/เชิดชูคนดี)

1.7 เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

2.1 การพัฒนาระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ต้นน้ำโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน

2.2 การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนพึ่งตนเองเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนที่สอดคล้องกับฐานทรัพยากรธรรมชาติ

2.3 การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมและสอดคล้องกับศักยภาพของดินและที่ดิน

2.4 การส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรดินและที่ดินและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการอนุรักษ์พื้นฟูทรัพยากรดินและที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 อนุรักษ์ พื้นฟู จัดหา พัฒนา และปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม

3.1 วางแผนการสำรวจสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประเมินศักยภาพของทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำสาขา/ลุ่มน้ำย่อย

3.2 การพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำผิวดินสำหรับผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วน (น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค เกษตร อุตสาหกรรมและบริการ/ป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำ)

3.3 พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน

3.4 การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและรักษาระบบนิเวศ (ขุดลอก กำจัดวัชพืช รวมถึงพื้นฟู บำรุงรักษาแหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงการดำเนินมาตรการด้านการระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัย)

3.5 ส่งเสริมจิตสำนึกและความตระหนัก รวมทั้งพัฒนากลไกการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และกิจกรรมสาขาต่างๆ (รณรงค์รักษ่ม่านน้ำลำคลอง/ความรู้/ต้นแบบการปฏิบัติที่ดี/มาตรการทางสังคม/การจูงใจ)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและมลพิษ

4.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม ป้องกันปัญหามลพิษรวมทั้งฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมและภาวะมลพิษ (ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม/ระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้น/บ่อดักไขมันระดับครัวเรือน/การคัดแยกขยะมูลฝอย)

4.2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง แจ้งเตือนภัย ตรวจสอบและติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.3 การพัฒนา/ปรับปรุงข้อบังคับท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและจัด
มลพิษสิ่งแวดล้อม

4.4 เสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อม
ระดับท้องถิ่น (ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน)

4.5 พัฒนาระบบการนำของเสียจากกิจกรรมปศุสัตว์เพื่อแปรรูปเป็นพลังงานทดแทนที่
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4.6 ดำเนินการเพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายด้านการป้องกันและจัดมลพิษ
สิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ด้วยความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

4.7 ส่งเสริมความรู้และปลูกจิตสำนึกและความตระหนักสิ่งแวดล้อมทุกระดับ (องค์
ความรู้ท้องถิ่น/การถ่ายทอด/อบรม/พัฒนาศักยภาพ)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองโดยให้ความสำคัญกับแหล่งธรรมชาติ ศิลปกรรมโบราณคดี และประวัติศาสตร์

5.1 การจัดทำมาตรการ/แนวทางในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองโดยการมีส่วน
ร่วมของทุกภาคส่วน

5.2 การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับ
การใช้ประโยชน์ของชุมชนเมือง

5.3 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมคุณค่าและความสำคัญของแหล่ง
ศิลปกรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์

5.4 การติดตามและประเมินผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ของแหล่งธรรมชาติและ
แหล่งศิลปกรรม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และทัศนียภาพ

5.5 จัดตั้งเครือข่ายระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยในการติดตามตรวจสอบสภาพแหล่ง
ธรรมชาติและศิลปกรรม อันควรถูกอนุรักษ์ และเสนอแนะ แหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม (เครือข่ายชุมชนและ
เครือข่ายสถานศึกษาในท้องถิ่น)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การฟื้นฟูบริหารจัดการทรัพยากรประมงและชายฝั่ง

6.1 ศึกษา สำรวจ รวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรประมงและชายฝั่ง พร้อมทั้งจัดทำ
ฐานข้อมูลเพื่อ การวางแผนจัดการ

6.2 จัดทำแผนฟื้นฟูทรัพยากรประมงและชายฝั่งโดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม (ป่าชายเลน/
ป้องกันกัดเซาะชายฝั่ง/อนุรักษ์ประมงพื้นบ้าน)

6.3 สร้างกลไกการประสานความร่วมมือและการบูรณาการการฟื้นฟูทรัพยากรประมง
และชายฝั่งแบบบูรณาการเชิงรุก

6.4 เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายองค์กรชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟู
ทรัพยากรประมงและชายฝั่งด้วยวิถีชุมชนท้องถิ่น (วิจัยท้องถิ่น/บทบาทผู้นำ/การขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรม)

6.5 ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ จิตสำนึกและความตระหนักของประชาชน ชุมชน
ท้องถิ่น และกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ชายฝั่งเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรประมงและชายฝั่ง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำแม่กลองโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

7.1 จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำสาขา/ลุ่มน้ำย่อย/ลุ่มน้ำจังหวัด โดยการมีส่วนร่วมของภาคีร่วมพัฒนาลุ่มน้ำ

7.2 สร้างกลไกการประสานความร่วมมือและการบูรณาการ การทำงานเชิงพื้นที่ (Area Approach) เพื่อความเป็นเอกภาพและมุ่งประสิทธิผลของงาน

7.3 สำรวจ รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลและทะเบียนข้อมูลแหล่งน้ำในระดับลุ่มน้ำ

7.4 การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (MIS) และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) ในการพัฒนาและบริหารจัดการลุ่มน้ำ

7.5 การกำหนดแนวทางปฏิบัติในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และระเบียบว่าด้วยแนวทางปฏิบัติด้านการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการหรือกำหนดโครงการในลุ่มน้ำ เพื่อลดความขัดแย้งในการพัฒนาลุ่มน้ำ

7.6 ส่งเสริม/สนับสนุนองค์กร/เครือข่าย ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

7.7 การเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านทรัพยากรน้ำและลุ่มน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการลุ่มน้ำ

7.8 พัฒนาระบบการถ่ายทอดองค์ความรู้รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำ ตลอดจนการสร้างบทบาทขององค์กรภาคธุรกิจให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR)

2.11 กรอบยุทธศาสตร์ระดับภาคและกลุ่มจังหวัด

ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) สู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในระดับพื้นที่อย่างทั่วถึง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำทิศทางการพัฒนาภาคในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เพื่อเป็นเครื่องมือในการแปลงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเชิงพื้นที่ ตามศักยภาพภูมิสังคมของแต่ละภาค โดยยึดแนวคิดการพัฒนาตามหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันผลกระทบการเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่กับ “การพัฒนาอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม ที่เชื่อมโยงการพัฒนาทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง” และ “การพัฒนาให้สอดคล้องกับภูมิสังคม” ที่แต่ละพื้นที่มีความต่างของศักยภาพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม อัตลักษณ์ธรรมชาติ รวมทั้ง “ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11” ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกฝ่าย ตลอดจนปัจจัยด้านสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ของโลกและในภูมิภาคเอเชีย การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ภาวะโลกร้อน วิกฤตความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง และการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ภาคต่างๆ ของประเทศ

ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มุ่งเน้นเป้าประสงค์ 4 ประการ ดังนี้

- 1) ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
- 2) ประชาชนมีสุขภาพกายและจิตใจที่เข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง
- 3) ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพและสมดุล ผลผลิตภาพการผลิตรวมของพื้นที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มูลค่าการผลิตโดยเฉพาะในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน
- 4) ภาคกลางมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นฐานรองรับการประกอบอาชีพและดำรงชีพของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของทิศทางการพัฒนาภาคกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางสำคัญรวม 5 ประการ ซึ่งแนวทางที่เกี่ยวข้องโดยตรงด้านสิ่งแวดล้อม คือ แนวทางที่ 5 ปกป้อง และเร่งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และควบคุมกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ ปราศจากมลภาวะ ก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศและเป็นปัจจัยเกื้อหนุนการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืนต่อไป โดยมีแนวทางดำเนินการ คือ ป้องกัน และควบคุมมลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยเฉพาะการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักของประเทศ การลดและขจัดมลพิษทางอากาศ การกำจัดขยะ และของเสียอันตราย และการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลภาวะ และมีสุขภาพที่ดี ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรการควบคุม และมาตรการจูงใจในการป้องกัน และควบคุมการปล่อยมลพิษทางอากาศในเขตชุมชน และเขตอุตสาหกรรม ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้ชุมชน และอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลกัน และสันติสุข
- 2) ป้องกัน และควบคุมการปล่อยมลพิษทางน้ำในเขตชุมชน และเขตอุตสาหกรรมโดยปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน รวมทั้งการจัดการน้ำทิ้งจากครัวเรือน และโรงงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อควบคุมและบรรเทาปัญหาน้ำเสีย โดยเฉพาะในบริเวณแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก เช่น แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และแม่น้ำท่าจีนตอนกลางและตอนล่าง
- 3) เตรียมการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งอุตสาหกรรมให้เป็นที่ยอมรับและไม่เป็นข้อกีดกันทางการค้าในระดับสากล โดยการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการระบายมลสารอากาศ และระบบกำจัดของเสียอันตราย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชนการเกษตรและการท่องเที่ยว
- 4) ปรับปรุงกระบวนการรวบรวม ขนย้าย กำจัดขยะ และของเสียอันตรายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่มีศักยภาพเข้ามาลงทุนในกิจการกำจัดของเสียอันตรายให้มากขึ้น เพื่อรองรับปริมาณของเสียอันตรายที่มีจำนวนมาก ในขณะเดียวกันทำให้เกิดการแข่งขันการให้บริการ และราคาค่าบริการ

5) เตรียมการป้องกัน และควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชนเมือง โดยการแก้ไขปัญหาจราจร การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะ การลดมลภาวะทางอากาศ ตลอดจนการจัดทัศนียภาพของเมืองให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะ

ทั้งนี้ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้โดยละเอียด สำหรับกลุ่มจังหวัด ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีประเด็นสำคัญเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมสรุปได้ดังนี้

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 (นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี) มีลักษณะเป็นพื้นที่กึ่งเกษตรกึ่งอุตสาหกรรมและเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับกรุงเทพและปริมณฑล จึงมีทั้งพื้นที่เมือง พื้นที่อยู่อาศัยและโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งธุรกิจที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว และพื้นที่เกษตรกรรม ตลอดจนมีพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศเป็นที่ยอมรับว่าเป็นมรดกโลก มีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่งค่อนข้างสมบูรณ์ และมีทรัพยากรธรรมชาติคือแม่น้ำสายหลัก ซึ่งกำลังประสบภาวะเสื่อมโทรมอย่างมาก มีแนวทางที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ส่งเสริมและผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมมีกระบวนการผลิตที่สะอาดและมีระบบบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน

(2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบริการท่องเที่ยวตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเน้นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด และปลอดภัย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าควรแก่การเรียนรู้ และเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

(3) พัฒนาและฟื้นฟูแม่น้ำสายหลักของอนุภาคเพื่อให้เป็นแหล่งกำเนิดอาชีพของประชาชนในพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง) มีลักษณะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมทั้งนาและไร่เป็นส่วนใหญ่ และจัดได้ว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญของประเทศเพราะมีพื้นที่ราบกว้างและมีระบบชลประทานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีแนวโน้มของการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นในบางพื้นที่ทั้งอุตสาหกรรมอาหาร และพลังงานมีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่งค่อนข้างสมบูรณ์ และมีทรัพยากรธรรมชาติคือแม่น้ำสายหลักเป็นแหล่งที่มาของอาชีพหลักของประชาชนทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม บริการขนส่งทางน้ำ และท่องเที่ยว แต่มักได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยเพราะมีพื้นที่รับน้ำมากในช่วงน้ำหลาก จังหวัดในกลุ่มนี้มีทรัพยากรที่เป็นทุนวัฒนธรรมมากทั้งแหล่งประวัติศาสตร์การสร้างชาติและแหล่งท่องเที่ยวในเชิงศาสนา มีแนวทางที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ส่งเสริมและผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมมีกระบวนการผลิตที่สะอาดและมีระบบบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน

(2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบริการท่องเที่ยวตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเน้นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด และปลอดภัย

(3) พัฒนาและฟื้นฟูแม่น้ำสายหลักของอนุภาคเพื่อให้เป็นแหล่งกำเนิดอาชีพของประชาชนในพื้นที่

(4) พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อการแก้และบรรเทาปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี) มีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร การท่องเที่ยว และการค้าชายแดนที่ในอนาคตจะกลายเป็นประตูการค้าที่สำคัญในระดับประเทศ เนื่องจากมีการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงท่าเรือทวายของสหภาพมาผ่านทางจังหวัดกาญจนบุรีไปเชื่อมกับแนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) ไปยังประเทศกัมพูชา และเวียดนาม ทางชายแดนฝั่งตะวันออกของภาค ซึ่งต้องเตรียมการรองรับการพัฒนาทั้งด้านการค้า การเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน มีแนวทางที่เกี่ยวข้องดังนี้

(1) การพัฒนาเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยการคุ้มครองพื้นที่เกษตรที่อุดมสมบูรณ์ที่รัฐได้ลงทุนระบบชลประทาน และบริการขั้นพื้นฐานไปแล้วจำนวนมากให้สามารถทำการเกษตรต่อไปตามศักยภาพของพื้นที่ ป้องกันการรุกราน และการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ให้มีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมีพร้อมทั้งมีการจัดระบบการตรวจสอบรับรองคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า และพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลาย และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด

(2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-Tourism) โดยรักษาสสมดุลระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวกับขีดความสามารถที่จะรองรับให้ได้ และสร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศแก่นักท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและมีขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากรและบริการการท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกลมกลืนกับทรัพยากร โดยยังคงรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน รักษาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและสังคมของพื้นที่ และสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวให้มีความมั่นใจและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

(3) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน โดยเน้นการวางแผนเตรียมการรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจการค้า อุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้สอดคล้องกับนโยบายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม พัฒนามาตรฐานบริการและอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดนให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและผู้ประกอบการท้องถิ่น รวมทั้งการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวเพื่อเตรียมการรองรับการเข้าออกของแรงงานจากสหภาพมา

(4) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดถูกทำลาย เนื่องจากพื้นที่กลุ่มจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าและแหล่งน้ำที่สำคัญของภาค จึงควรกำหนดกฎเกณฑ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีระเบียบ ไม่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจากการลงทุนขนาดใหญ่ของเอกชนหน่วยราชการ และนักลงทุนต่างประเทศ เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและแหล่งน้ำ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และลดผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม) มีศักยภาพและโอกาสการพัฒนาทั้งด้านการเกษตร (ทำนา ทำสวน ทำนาเกลือ การประมง เพาะเลี้ยงชายฝั่ง) และด้านอุตสาหกรรม โดยในปัจจุบันมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่มากขึ้นโดยเฉพาะจังหวัด

สมุทรสาคร นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพและโอกาสการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และท่องเที่ยวทางทะเล มีแนวทางที่เกี่ยวข้องดังนี้

(1) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญการปรับปรุงกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมให้สะอาด และปลอดภัย ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการของเสีย และมลพิษจากการประกอบการอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ รวมทั้งจัดหาและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น

(2) การพัฒนาเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยคุ้มครองพื้นที่เกษตรที่อุดมสมบูรณ์ที่รัฐได้ลงทุนระบบชลประทานและบริการขั้นพื้นฐานไปแล้วจำนวนมากให้สามารถทำการเกษตรต่อไปตามศักยภาพของพื้นที่ ป้องกันการรุกล้ำและการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ให้มีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี พร้อมทั้งมีการจัดระบบการตรวจสอบรับรองคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้า และพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลาย และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด

(3) วางแผนและจัดระเบียบการใช้ที่ดิน โดยระบบการวางผังเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มการขยายตัวของขนาดชุมชนและอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มขยายตัวเข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดการรุกล้ำของพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าไปในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเกษตร รวมทั้งเพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการเจริญเติบโตของชุมชนได้อย่างเหมาะสม ไม่ไปทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมตามสภาพภูมิประเทศธรณีสัณฐานชายฝั่ง และสภาพภูมิอากาศ เพื่อไม่ให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และป้องกันผลกระทบที่ทำให้เกิดการกัดเซาะในพื้นที่ข้างเคียง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนที่นอกจากจะเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านประมงแล้วยังสามารถกั้นกำบังกระแสนคลื่นลมเพื่อลดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลได้อีกด้วย

(5) พัฒนาแหล่งน้ำทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากมีปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค ตลอดจนมีปัญหาน้ำเน่าเสียในพื้นที่ท้ายน้ำ แหล่งชุมชน และแหล่งอุตสาหกรรม โดยการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการจัดหาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เพื่อสามารถเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอ สร้างความมั่นคงและเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตของเกษตรกรและชุมชน ตลอดจน ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพที่มีคุณสมบัติช่วยลดกลิ่น และบำบัดน้ำเสีย เพื่อแก้ไขปัญหาเน่าเสียในพื้นที่ท้ายน้ำ แหล่งชุมชน และแหล่งอุตสาหกรรม

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง (ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว) เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพฯ และพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง

ค่อนข้างสมบูรณ์ สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ และประเทศเพื่อนบ้านได้โดยสะดวก รวดเร็ว เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตร และปศุสัตว์ ศูนย์อุตสาหกรรมหลากหลายประเภท และแหล่งท่องเที่ยว และประกอบการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาที่สำคัญ มีแนวทางที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ส่งเสริมกิจกรรมการเกษตรที่รักษาระบบนิเวศ และแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยจากสารพิษ มีคุณภาพ และมูลค่าเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ

(2) ยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในเวทีการค้าโลก ดำเนินการการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับเป็นที่ยอมรับ ไม่เป็นข้อกีดกันทางการค้าในระดับสากล และเอื้อต่อการพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีกระบวนการผลิตได้มาตรฐานสากล ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานสากล และประทับใจนักท่องเที่ยว สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพแวดล้อม สะอาดสวยงาม สะดวก และปลอดภัย สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมมากขึ้น

(4) อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ให้มีความหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด) เป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเติบโตเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากมีการลงทุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จำนวนมาก เช่น ปิโตรเคมี กลั่นน้ำมัน เหล็ก ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และแปรรูปการเกษตร นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกยังเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่มีชื่อเสียง มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักแพร่หลายในระดับนานาชาติ เช่น พัทยา บางแสน ตลอดจนเป็นเขตเศรษฐกิจชายแดนที่มีประวัติศาสตร์การติดต่อค้าขายกันอย่างยาวนาน มีแนวทางที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีการใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิต คำนึงถึงผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องยั่งยืน และไม่เกิดความขัดแย้งกับชุมชน การเกษตร และการท่องเที่ยว

(2) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกัน และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนควบคู่กับการบริหารจัดการมลภาวะ และควบคุมกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ปราศจากมลภาวะ ก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

2.12 พันธะผูกพันของไทย ภายใต้สนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม

ความตื่นตัวของนานาชาติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศในช่วงที่ผ่านมา เป็นผลให้มีการประชุมระดับโลกและระดับภูมิภาค เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญหลายครั้ง ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และเป็นรัฐหนึ่งของประเทศสมาชิกโลกได้เข้าร่วมในการประชุมเจรจา ลงนาม และเข้าเป็นรัฐภาคีผูกพันตามข้อตกลงของสนธิสัญญา อนุสัญญาข้อตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศหลายฉบับ ตามความเหมาะสมและความพร้อมของประเทศชาติ เพื่อประโยชน์โดยรวมของประเทศไทยและของประเทศสมาชิกโลก ในการนี้ ประเทศไทยจึงมีพันธะที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อตกลงของสนธิสัญญา อนุสัญญา และข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

1) อนุสัญญาการออกเตอรด์ัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ (Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade : PIC) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากอันตรายของสารเคมี 2) ส่งเสริมความร่วมมือและความรับผิดชอบ ระหว่างประเทศต่อการค้าสารเคมีอันตรายบางชนิด 3) ส่งเสริมการใช้สารเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และ 4) ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการสารเคมีแก่ประเทศสมาชิกกำลังพัฒนา โดยใช้มาตรการควบคุมการนำเข้า ส่งออกสารเคมีอันตรายต้องห้ามหรือจำกัดการใช้อย่างเข้มงวด ตลอดจนส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสารเคมีและการกำจัด การจัดทำมีกระบวนการตัดสินใจนำเข้าหรือส่งออกสารเคมีอันตรายต้องห้ามหรือจำกัดการใช้อย่างเข้มงวด รวมไปถึงกลไกการกระจายข่าวการตัดสินใจแก่ประเทศภาคีให้อยู่ภายใต้หลักการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United nation of Environmental Programme: UNEP) และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture of the United Nation: FAO) มาใช้ปฏิบัติ

2) อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs) มีผลบังคับใช้วันที่ 17 พฤษภาคม 2547 ประเทศไทยให้สัตยาบันวันที่ 31 มกราคม 2548 อนุสัญญาสตอกโฮล์มมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์หลักการสำคัญและสิ่งแวดล้อมจากสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน โดยการจำกัดการใช้ ยกเลิกการผลิต การใช้ การปลดปล่อย และการเก็บรักษาสาร POPs ซึ่งมีแนวทางดำเนินการประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรการ ควบคุมและจำกัดการผลิต และการใช้สาร POPs 2) ดำเนินการลดหรือเลิกปล่อย POPs จากกระบวนการผลิตโดยไม่ตั้งใจ และกำจัดของเสียที่เกิดจาก POPs 3) ดำเนินการจัดหาสารเคมีและกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดสารเคมีกลุ่มนี้มาทดแทน จะสามารถลดการเกิดของเสียและมลพิษจากสาร POPs และเป็นการพัฒนาการจัดการของเสียจำพวก POPs ตลอดจน ของเสียที่ปนเปื้อนด้วยสาร POPs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอนุสัญญาได้เรียกร้องให้มีการเก็บรวบรวม ขนส่งและกำจัดโดยการทำลายพิษให้เป็นไปอย่างปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังไม่

อนุญาตให้มีการใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมไปถึงการขนย้ายข้ามแดนที่ไม่เหมาะสมอีกด้วย

3) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) เป็นอนุสัญญาที่เกิดจากความพยายามของประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เชื่อว่ามีสาเหตุมาจากภาวะเรือนกระจก อันเนื่องมาจากการสะสมตัว ของก๊าซบางประเภทในชั้นบรรยากาศ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในฐานะประเทศนอกภาคผนวกที่ 1 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2538 ซึ่งบทบาทของประเทศไทย คือ (1) ร่วมรับผิดชอบในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยใช้นโยบายที่ไม่มีผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศ แต่ไม่มีพันธกรณีในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก (2) จัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication) เสนอต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญา ซึ่งเป็นการ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงให้ประเทศภาคีต่างๆ ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประเทศไทยกับประชาคมโลก ในส่วนของพิธีสารเกียวโต ในฐานะภาคีสมาชิกในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา จึงไม่มีพันธกรณีใดๆ ยกเว้นมาตรา 10 ซึ่งกำหนดให้ทุกภาคีร่วมรับผิดชอบดำเนินการด้านการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามขีดความสามารถและสถานการณ์ของแต่ละประเทศด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามกลไกการพัฒนาที่สะอาด แต่ไม่มีพันธกรณีที่จะต้องลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในช่วงพันธกรณีแรก พ.ศ.2551-2555 ซึ่งการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบข้อตกลงทั้งในระดับนานาชาติและแผนการดำเนินงานภายในประเทศ ในประเด็นหลัก คือ การลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจบนหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยบูรณาการมิติด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมเข้าสู่กระบวนการทางธุรกิจ

4) อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Basel Convention on the Control of Boundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal) มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2541 อนุสัญญาบาเซลเกิดขึ้นเพื่อกำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศในการควบคุมการนำเข้า ส่งออก การนำผ่าน รวมทั้ง การจัดการของเสียอันตรายให้มีความปลอดภัย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันการขนส่งที่ผิดกฎหมาย ซึ่งจะควบคุมการขนส่งเคลื่อนย้ายกากสารเคมีประเภทต่างๆ 59 ชนิดตามบัญชีรายชื่อ โดยจะถูกห้ามมิให้มีการขนส่งเคลื่อนย้ายจากประเทศ OECD ไปยังประเทศ Non OECD ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 เป็นต้นมา อนุสัญญาจะไม่อนุญาตให้มีการส่งออกหรือนำเข้าของเสียอันตรายจากประเทศที่มีได้เป็นภาคีจนจะทำความตกลงทวิภาคี และจะต้องให้ความร่วมมือกับ นานาชาติในการจัดการของเสียอันตรายที่มีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม รูปแบบของความร่วมมือช่วยเหลือในด้านวิชาการระหว่างนานาประเทศที่เห็นเป็นรูปธรรม คือ การก่อตั้งศูนย์ฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก อนุสัญญาบาเซลมิได้เป็นเพียงมาตรการด้านกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือและกลไกที่ทำให้เกิดการพัฒนากิจการการจัดการของเสียอันตรายของประเทศภาคีสมาชิกให้อยู่ในระดับสากล และควบคุม การค้าขายกากของเสียอันตรายให้เป็นระบบมากขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากของเสียอันตราย

5) ข้อตกลงอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity: CBD) มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ (1) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (2) เพื่อใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ (3) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญา เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2535 และได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2546 และมีผลบังคับใช้ต่อประเทศไทยเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2547 ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีอนุสัญญา ลำดับที่ 188 จาก 190 ประเทศ (มีนาคม 2550)

6) พิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Cartagena Protocol on Biosafety) เนื้อหาสาระหลักๆ ของพิธีสารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ ในการเคลื่อนย้าย การดูแล และการใช้สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (Living Modified Organisms-LMOs) ที่เป็นผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพที่อาจมีผลในทางลงต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รักษาไว้ วิจัยดูแลจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการปลดปล่อยชีวินทรีย์ หรือ LMOs ที่ได้มาจากเทคโนโลยีชีวภาพ ที่อาจมีผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลไม่อำนวยความสะดวกต่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงต่างๆ ต่อสุขอนามัยของมนุษย์ด้วย

7) อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่า และพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade on Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2518 หลังจากประเทศที่ให้การรับรองให้สัตยาบันครบ 10 ประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีลำดับที่ 78 ปัจจุบันประเทศภาคีอนุสัญญาฯ มีทั้งสิ้น 172 ประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2550) โดยมี Montenegro, Solomon Islands และ Kyrgyzstan เป็นสามประเทศสุดท้ายที่เข้าเป็นภาคี โดยประเทศไทยให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2526 เป็นประเทศภาคีลำดับที่ 78

8) อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Convention on Wetlands) หรืออนุสัญญาแรมซาร์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2518 ปัจจุบันมีประเทศภาคีสมาชิกทั้งสิ้น 155 ประเทศ พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ทั้งสิ้น 1,675 แห่ง พื้นที่รวมทั้งหมด 150,249,331 เฮกตาร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2550) ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาแรมซาร์เป็นลำดับที่ 110 และอนุสัญญาได้มีผลบังคับใช้ต่อประเทศไทยในวันที่ 13 กันยายน 2541 ซึ่งการเข้าเป็นภาคีนั้นประเทศสมาชิกต้องเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Wetland of International Importance) 1 แห่ง ซึ่งประเทศไทยได้เสนอพรุควนชีเสียน ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย มีพื้นที่ 3,085 ไร่ เป็นลำดับที่ 948 ในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศของอนุสัญญาแรมซาร์

9) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก (Convention Concerning the Protection of the World and Natural Heritage: WHC) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศภาคีในการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมทั้งด้านนโยบายและวางแผนแม่บทเพื่ออนุรักษ์และจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ อนุสัญญาฯ ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2518 ปัจจุบันมีประเทศภาคี จำนวน 184 ประเทศ มีแหล่งมรดกโลกที่ขึ้นบัญชีแล้วทั้งสิ้น 851 แหล่ง ใน 141 ประเทศแบ่งเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม 660 แหล่ง แหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ 166 แหล่ง แหล่งมรดกโลกรวม

วัฒนธรรมและธรรมชาติ 25 แหล่ง ในที่นี้มีแหล่งมรดกโลกถูกขึ้นบัญชีให้อยู่ในภาวะอันตราย จำนวน 30 แห่ง (ข้อมูลล่าสุดตุลาคม 2549)

10) สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุพืชเพื่ออาหารและการเกษตร (International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agricultural: ITPGR) เดิมมีสถานะเป็น “ข้อปฏิบัติระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมพืช (International Undertaking on Plant Genetic Resources-IUPGR)” ที่ไม่ได้มีผลผูกพันทางกฎหมาย ซึ่งจัดทำขึ้นในปี พ.ศ.2526 โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ สงวน ประเมินค่า และดำรงไว้ ซึ่งทรัพยากรพืชที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะด้านการเกษตร เพื่อการปรับปรุงพันธุ์พืช และการศึกษาทางวิทยาศาสตร์หลักการสำคัญที่กำหนดไว้ คือ ทรัพยากรพันธุกรรมพืชเป็น “มรดกร่วมกันของมนุษยชาติ” ที่บุคคลใดจะหวงกันเป็นเจ้าของไม่ได้ โดยทรัพยากรพันธุกรรมพืชมีความหมายรวมถึง พืชป่า พืชดั้งเดิม พืชที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และพืชที่เกิดจากการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ วัตถุประสงค์ของสนธิสัญญา ฉบับนี้ คือ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตรยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรนั้นอย่าง เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตรที่ยั่งยืนและความมั่นคงทางอาหาร สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมเพื่ออาหารและการเกษตร

11) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (United Nations Convention to Combat Desertification: UNCCD) เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งของข้อตกลงในการแก้ไขปัญหาล้างแฉ่งโลก คือ แผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) ในการประชุมของสหประชาชาติเรื่องสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development: UNCED) ที่กรุงริโอ เดอ จาเนโร เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2535 ซึ่งกล่าวถึงการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย วัตถุประสงค์ของอนุสัญญา คือ เพื่อต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายและการแก้ไขผลกระทบของภัยแล้งในประเทศที่ประสบกับภัยแล้ง และ/หรือ การแปรสภาพเป็นทะเลทรายอย่างรุนแรง ด้วยปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพในทุกระดับ โดยการจัดทำในรูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมภายใต้กรอบของแนวทางการบูรณาการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ 21 โดยมีความคิดที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

12) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลภาวะจากเรือ (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships) อนุสัญญา ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2501 โดยมีความพยายามที่จะต่อสู้กับปัญหามลภาวะในทะเลจากน้ำมันซึ่งได้แก่ น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันดีเซลหนัก และน้ำมันหล่อลื่น โดยมีอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ และพิธีสาร พ.ศ. 2521 (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships 1973 as modified by the Protocol of 1978: MARPOL 73/78) หรืออนุสัญญา MARPOL เป็นอนุสัญญาว่าระหว่างประเทศที่ครอบคลุมการป้องกันมลภาวะในทะเลที่เกิดจากเรือ ไม่ว่าจะเป็นตั้งใจหรือจากอุบัติเหตุ ได้เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2516 โดยครอบคลุมเรื่องการปล่อยน้ำมัน สารเคมี และวัสดุอันตรายในตู้สินค้า น้ำทิ้ง และขยะ และได้มีการรวมพิธีสาร 2 ฉบับ ที่เกี่ยวข้อง

กับรายงานเหตุที่เกี่ยวข้องกับวัสดุอันตรายและการตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ (Reports on Incidents involving Harmful Substance and Arbitration) ในปี พ.ศ.2521

13) อนุสัญญาฯ และพิธีสาร MARPOL (1973/1978) มีผลบังคับใช้เมื่อมีประเทศภาคีมอบสัตยาบันสารครบ 15 ประเทศและมีขนาดตันกรอสส์ของกองทัพเรือพาณิชย์รวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของกองเรือทั่วโลก เพื่อปกป้องรักษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งแวดล้อมในทะเลและชายฝั่งให้รอดพ้นจากมลภาวะ และกำจัดมลภาวะในทะเลเนื่องจากการทิ้งน้ำมันหรือสารที่เป็นอันตรายโดยเจตนาและที่เกิดจากการทิ้งสารต่างๆ เหล่านั้นให้เหลือน้อยที่สุดโดย การกำหนดมาตรการป้องกันมลพิษทางทะเลที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของเรือ ยานพาหนะทางน้ำ รวมทั้งแท่นที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อสำรวจทรัพยากรใต้ทะเลและการผลิต นอกจากนี้ยังมีความมุ่งหวังให้ประเทศภาคีสร้างความร่วมมือในทางวิชาการเพื่อพัฒนามาตรการป้องกันสิ่งแวดล้อมทางทะเลให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกันอีกด้วย

14) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล เนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น ค.ศ.1972 (Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Waste and Other Matter 1972) อนุสัญญาฯ ฉบับนี้ มีประเด็นที่สำคัญคือการกำหนดห้ามการทิ้งวัสดุ ที่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อมในทะเล จากเรือ อากาศยาน ฐานลอยน้ำ หรือสิ่งก่อสร้างลอยน้ำใดๆ รวมทั้งห้ามทิ้งยานพาหนะและสิ่งก่อสร้างดังกล่าวอีกด้วย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเศษวัสดุจากการแสวงประโยชน์จากสินแร่ที่ผิวพื้นใต้ทะเล หรือในกรณีจำเป็นเพื่อช่วยเหลือชีวิตมนุษย์หรือกู้ภัยหรือ เมื่อมีเหตุสุดวิสัย โดยอนุสัญญาฯ กำหนดให้ประเทศภาคีจัดตั้งองค์กรขึ้นเพื่อรับผิดชอบควบคุม ตลอดจนพิจารณาอนุญาตให้มีการทิ้งวัสดุบางชนิดเป็นกรณีพิเศษ หรืออนุญาตให้ทิ้งของเหลือใช้อื่นๆ ลงในทะเล รวมทั้งเก็บประวัติและติดตามสถานะของทะเลในอาณาเขตของตนมาตราอื่นๆ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือของภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการติดตามตรวจสอบและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

บทที่ 3

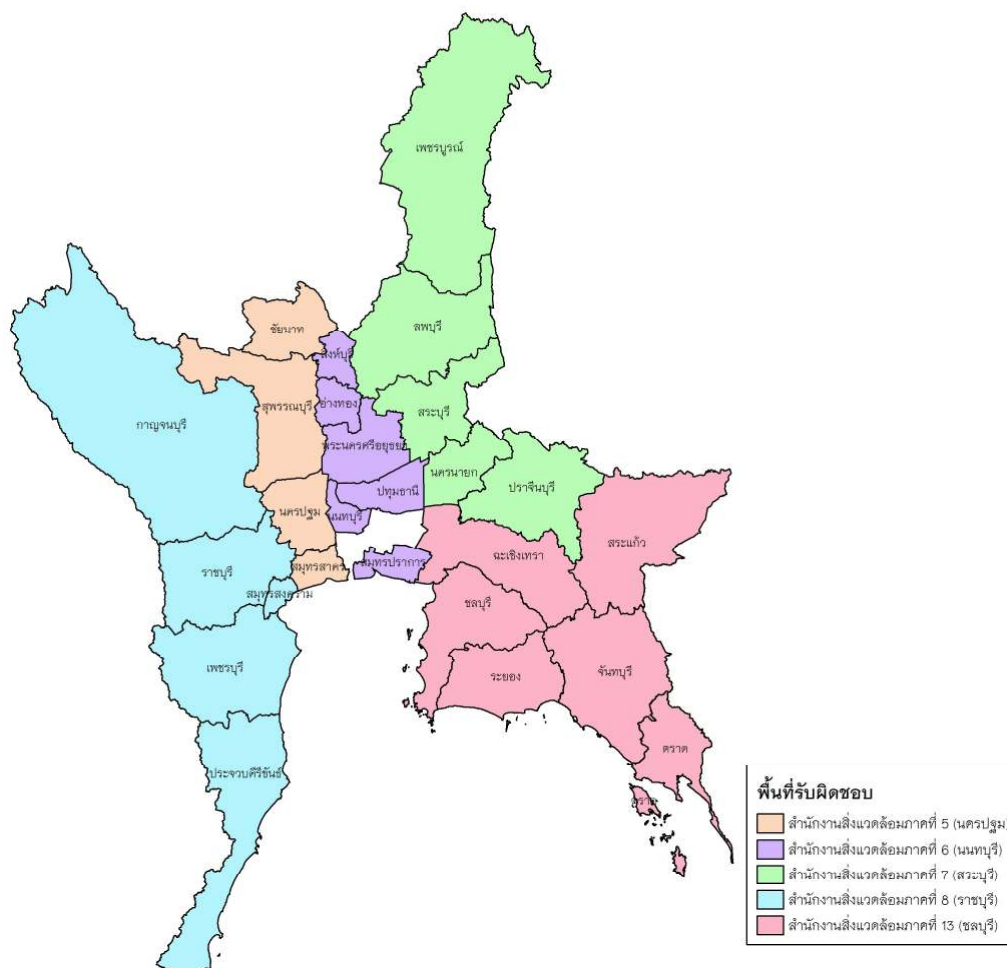
สถานการณ์และประเด็นปัญหาสำคัญ

ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

3.1 สภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ และสังคม

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13-15 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 97-103 องศาตะวันออก ทิศเหนือ ติดต่อกับภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือทิศใต้ติดกับภาคใต้ ทิศตะวันตกติดกับประเทศสหภาพเมียนมาร์ และทิศตะวันออกติดกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาและอ่าวไทย

แผนภูมิที่ 3-1 แผนที่และจังหวัดในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

3.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่

1) ลักษณะภูมิประเทศ

มีพื้นที่รวมทั้งหมดประมาณ 102,336 ตารางกิโลเมตร (63.96 ล้านไร่) หรือประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นที่ประเทศไทย มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากภาคเหนือและภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนของแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสาขาต่างๆพัดพามา สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ถือเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของไทย และเป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมากที่สุด ส่วนพื้นที่ภาคกลางทางด้านตะวันออก เป็นที่ราบซึ่งคั่นระหว่างภาคกลางของไทยกับประเทศกัมพูชา แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ตอนบน เป็นที่ราบปราจีนบุรี และที่ราบลุ่มน้ำบางปะกง และตอนล่างเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ตะวันออก มีแม่น้ำสายสั้นๆ ซึ่งเกิดจากเทือกเขาจันทบุรีและเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่อ่าวไทย แม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำระยอง เป็นต้น ลักษณะชายฝั่งทะเล มีหาดทรายสวยงามและมีเกาะใหญ่น้อยเรียงรายเลียบตามแนวชายฝั่ง นับเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่สำคัญของประเทศ สำหรับภาคกลางทางด้านตะวันตกมีลักษณะเป็นเทือกเขาและหุบเขาแต่มีความสูง ไม่มากนัก เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาถนนธงชัย ที่ราบลุ่มที่สำคัญในภาคนี้ คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของแม่น้ำสายใหญ่ 2 สาย คือ แควน้อย และแควใหญ่ ไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสงคราม

2) ลักษณะภูมิอากาศ

มีภูมิอากาศเป็นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนทั้งนี้เพราะภาคกลางมีเทือกเขาล้อมรอบ 3 ด้าน ยกเว้นทางด้านใต้ที่ติดกับอ่าวไทยจึงมีผลทำให้ภาคกลางเป็นเขตอับฝน โดยเฉพาะลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดพาความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามัน ส่วนทางตอนบนของภาคกลาง มีลักษณะภูมิอากาศเหมือนภาคเหนือ คือหนาวในฤดูหนาว ร้อนแห้งแล้งในฤดูร้อน ฤดูกาลของภาคกลางแบ่งเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของภาคกลางประมาณ 1,500 มิลลิเมตรต่อปี ฤดูหนาว ภาคกลางไม่ค่อยหนาวมากนัก โดยฤดูหนาวจะเริ่มเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ฤดูร้อน เริ่มราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม

3) ทรัพยากรดิน

ดินที่พบส่วนใหญ่ในบริเวณที่ราบภาคกลางมีลักษณะเป็นดินลุ่มน้ำหรือดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่กลอง และบางปะกง พัดพาตะกอน โคลนตม และทราย จากบริเวณที่สูงโดยรอบมาทับถมอยู่ในบริเวณแอ่งลุ่มน้ำเป็นเวลานาน และพัดพาตะกอนใหม่มาทับถมอยู่ตลอดเวลา จากบริเวณที่เคยเป็นที่ที่อยู่ใต้ระดับน้ำทะเล จนกลายเป็นที่ราบดินดอนสามเหลี่ยมปากน้ำ และบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง มายังเขตทุ่งราบเจ้าพระยา สภาพดินในภาคกลางมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันดังนี้

(1) ดินเหนียวกรุงเทพฯ เป็นดินที่มีเนื้อละเอียดเหมาะที่จะใช้เพาะปลูกข้าวหรือยกร่องปลูกมะพร้าวได้

(2) ดินเหนียวองครักษ์ มีลักษณะเป็นดินเปรี้ยวที่เป็นปัญหามาก ควรใช้เป็นเขตที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่เพื่อทำการอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นดินที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืช เนื่องจากมีการสะสมของกรดจำนวนมากในดิน ทำให้พืชไม่สามารถนำธาตุอาหารขึ้นมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ ดินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนครนายก เป็นต้น ทั้งนี้ หากมีการใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัยหรือสิ่งปลูกสร้าง จะต้องไม่กีดขวางทางน้ำ ส่วนดินเปรี้ยวที่แก้ไขได้ ควรส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตามศักยภาพของดิน และตามความเหมาะสมของพื้นที่

(3) ดินร่วนกำแพงแสน เป็นดินบริเวณขอบของที่ราบภาคกลาง ใช้ปลูกพืชไร่ดี

(4) ดินเหนียวท่าจีน พบในเขตที่ติดต่อกับทะเล หากยกร่องให้สูงขึ้นสามารถปลูกมะพร้าว ผัก หรือไม้ผลอื่น ๆ หรือใช้พื้นที่เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ

สำหรับดินในพื้นที่บริเวณภาคตะวันออกซึ่งแบ่งตามลักษณะทางธรณีสัณฐาน ลักษณะการเกิดและความสูงต่ำของพื้นที่ ดังนี้

(1) ดินที่เกิดบนพื้นที่ภูเขา เป็นดินที่ต้นสลับกับหิน ชนิดของดินเปลี่ยนแปลงไปตามชนิดของหิน เช่นบริเวณที่เป็นหินแกรนิตมักจะเป็นดินทรายปนทรายแป้งและปนดินเหนียว บริเวณหินปูนก็มักจะเป็นดินเหนียวออกสีแดง เป็นต้น พื้นที่ภูเขานี้พบเป็นบริเวณกว้างทางตอนกลางและทิศตะวันออก ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

(2) ดินที่เกิดจากหินภูเขาไฟ พบเป็นบริเวณไม่กว้างนัก มีลักษณะเป็นที่ราบระดับสูง ซึ่งเกิดจากหินภูเขาไฟที่เย็นตัวนอกผิวโลก (Lava Plateau) พบบริเวณอำเภอท่าใหม่ อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ดินที่เกิดจากการผุพังของหินภูเขาไฟนี้มีความหนาแน่นมาก ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวสีแดงหรือสีน้ำตาล

(3) ดินที่เกิดบนพื้นที่ที่เหลืตกค้างจากการกัดกร่อน พบเป็นบริเวณกว้างตั้งแต่ทางตะวันออก บริเวณอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ถึงจังหวัดตราด สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีสภาพเป็นที่ลุ่มๆ ดอนๆ เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลาดชัน ซึ่งเกิดจากการกัดกร่อนของหินฐานราก ดินที่เกิดจากการกัดกร่อนของหินฐานรากที่เป็นหินแกรนิต หินควอตซ์ไต์ มักเป็นดินทราย พบตั้งแต่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จนถึงอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง และทางทิศตะวันออกของอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ในกรณีที่ดินเกิดจากการกัดกร่อนของหินดินดาน หินฟิลไลต์ หินซีสต์ หินกระดานชนวน หินทราย และหินปูน มักจะเป็นดินเหนียว สีแดงและมีลูกรังปน ดินเหล่านี้พบได้ตั้งแต่ทางทิศตะวันออกของอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ทางทิศตะวันออกของจังหวัดระยองไปจนถึงจังหวัดตราด

(4) ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอน ในภาคตะวันออกจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

(4.1) ดินทรายชายหาดหรือสันทรายริมฝั่งทะเล พบบริเวณใกล้ชายฝั่งทะเลและมักเกิดขนานกับชายฝั่ง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นสันทราย สลับกับที่ต่ำที่น้ำขัง มีระดับสูงจากน้ำทะเลไม่เกิน 10 เมตร

(4.2) ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเลหรือน้ำกร่อย ดินเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวสีส้ม การระบายน้ำเลวมาก โดยปกติดินเหล่านี้พบบริเวณที่น้ำทะเลท่วมจนถึงปัจจุบันและบริเวณที่อยู่ติดกับชายฝั่งทะเลและที่ราบชายฝั่งทะเลเข้ามา ตั้งแต่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ไปจนถึงจังหวัดตราดและบริเวณที่ราบที่น้ำท่วมถึงในอดีต ซึ่งดินมักจะเป็นดินเหนียวมีความหนาแน่นมากและระบายน้ำได้เลว พบบริเวณบางส่วนของทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดตราด และบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

(4.3) ดินตะกอนน้ำพา ดินส่วนใหญ่มีเนื้อละเอียดปานกลางถึงค่อนข้างหยาบ ซึ่งลักษณะตะกอนนั้นผันแปรตามชนิดและขนาดของตะกอนที่ถูกน้ำพัดพามา ดินตะกอนเหล่านี้พบได้บริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง ลานตะพักน้ำระดับต่ำ ระดับกลางและระดับสูง ซึ่งพบได้ตามสองข้างลำน้ำและลำห้วยทั่วไป

4) ทรัพยากรแหล่งน้ำผิวดิน

ประกอบด้วย

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีกลุ่มน้ำที่สำคัญ 10 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำเจ้าพระยา กลุ่มน้ำ ป่าสัก กลุ่มน้ำท่าจีน กลุ่มน้ำแม่กลอง กลุ่มน้ำบางปะกง กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก กลุ่มน้ำเพชรบุรี กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก กลุ่มน้ำปราจีนบุรีและกลุ่มน้ำโดนเลสาบ

(2) แม่น้ำที่สำคัญในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ได้แก่ (1) แม่น้ำเจ้าพระยาแยกสาขาออกเป็นแม่น้ำ 3 สาย คือ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย และแม่น้ำลพบุรี (2) แม่น้ำป่าสัก (3) แม่น้ำแม่กลอง (4) แม่น้ำเพชรบุรี (5) แม่น้ำบางปะกง และ (6) แม่น้ำจันทบุรี ไหลผ่านจังหวัดจันทบุรี

(3) เขื่อนและอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ประกอบด้วย เขื่อนวชิราลงกรณ์ อ่างทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เขื่อนศรีนครินทร์ อ่างศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เขื่อนแก่งกระจาน อ่างแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เขื่อนปราณบุรี อ่างปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อ่างพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก อ่างเก็บน้ำ พื้นที่ภาคตะวันออกมีแหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญหลายโครงการ เช่น อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล เป็นต้น

5) ทรัพยากรป่าไม้

ลักษณะของป่าไม้ในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง พื้นที่ป่าไม้ไม่รกริบ โดยมีไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้มะค่า และยังมีป่าไม้ประเภทอื่นๆ ด้วย เช่น ป่าดงดิบชื้นขึ้นอยู่ในที่ราบหรือบนภูเขาที่ระดับความสูงไม่เกิน 600 เมตรจากระดับน้ำทะเล เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตราด จันทบุรี ระยอง และบางส่วนของจังหวัดชลบุรี ป่าพรุหรือป่าบึง พบตามที่ราบลุ่มมีน้ำขังอยู่เสมอ และตามริมฝั่งทะเลที่มีโคลนเลนทั่วไป เช่น จังหวัดตราด ป่าชายเลน มักพบขึ้นอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำลำคลอง และบริเวณรอบเกาะที่มีสภาพเป็นดินเลน และป่าชายหาด ป่าที่ขึ้นคลุมดินหรือเนินทรายชายฝั่งทะเลที่ยกตัวจนน้ำท่วมไม่ถึง แต่ได้รับผลกระทบจากทะเล เช่น ไร่ความเค็ม และลมจากทะเล เช่น จังหวัดชลบุรี ระยอง เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

6) ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีแนวชายฝั่งทะเลที่ติดต่อกัน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด มีพื้นที่รวม 1,040,464 ตารางกิโลเมตร และมีความยาวชายฝั่งทะเลรวม 965.80 กิโลเมตร มีแม่น้ำหลายสายที่ไหลออกสู่ทะเลทำให้สภาพพื้นที่เป็นลักษณะดินเลนตะกอนปากแม่น้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ และมีชายฝั่งเป็นแนวยาวในบริเวณอ่าวไทย จึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านการเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

3.1.2 สภาพเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และการปกครอง

1) ประชากร

จากข้อมูลจำนวนประชากรตามประกาศสำนักทะเบียนกลางของกรมการปกครอง พบว่า ปี 2555 ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 15,615,968 คน เป็นชาย จำนวน 7,635,327 คน และหญิง จำนวน 7,980,641 คน สำหรับจังหวัดที่มีประชากรเกิน 1 ล้านคน ได้แก่ ชลบุรี สมุทรปราการ และนนทบุรี โดยจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี มีประชากร 1,264,687 คน และจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ จังหวัดสมุทรสงคราม มีประชากร 194,054 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยของภาคฯ อยู่ที่ 153 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี มีประชากร 1,691 คนต่อตารางกิโลเมตร และจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดกาญจนบุรี มีประชากร 43 คนต่อตารางกิโลเมตร

2) การปกครอง

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีโครงสร้างการบริหารราชการเป็นการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 26 จังหวัด ครอบคลุมเขตการปกครองรวม 209 อำเภอ 1,932 ตำบล 16,595 หมู่บ้าน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล รวม 529 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 1,247 แห่ง

3) โครงสร้างพื้นฐาน

(1) ถนน ในภาคกลางส่วนใหญ่มี 4 ช่องทาง เชื่อมโยงระหว่างเมือง ระหว่างภาค และระหว่างประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าภาคอื่นๆ โดยทางหลวงแผ่นดินสายหลัก ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) หมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) หมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) และมีการพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่มีการควบคุมทางเข้าออก ที่สมบูรณ์แบบและออกแบบไว้สำหรับความเร็วรถ 120 – 140 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ซึ่งได้เปิดใช้ไปแล้ว 2 สาย คือ ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายกรุงเทพฯ-ชลบุรี(สายใหม่) ระยะทาง 82 กิโลเมตร และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 9 สายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันออก ระยะทาง 64 กิโลเมตร

(2) รถไฟ โดยศูนย์กลางอยู่ที่สถานีกรุงเทพ หรือสถานี "หัวลำโพง" ทางรถไฟทั้งหมดมี 4,041 กิโลเมตร โดยจะเป็นระบบทางคู่ช่วงสถานีกรุงเทพ-สถานีชุมทางบ้านภาชี รวม 90 กิโลเมตร และจะเป็นทางสามช่วงสถานีรังสิต-ชุมทางบ้านภาชี นอกนั้น จะเป็นทางเดี่ยวทั้งหมด มีทางรถไฟ 5 สาย คือ สายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ สายตะวันออก สายใต้ และสาย แม่กลอง โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายใหม่ที่สำคัญ ได้แก่ สาย มาบตาพุด-ระยอง ระยะทาง 24 กิโลเมตร และ โครงการก่อสร้างทางคู่สายชายฝั่งทะเลตะวันออกช่วง ศรีราชา-ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย

(3) ท่าเรือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีท่าเรือสำคัญ ดังนี้

ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นท่าเรือหลักในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ตั้งอยู่บริเวณ อำเภอสัตหีบ และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 6,340 ไร่ ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ

130 กิโลเมตร รองรับเรือขนาดไม่เกิน 33,000 ตันกรอสส์ โดยการท่าเรือแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นองค์กรบริหารท่าเรือโดยรวม ส่วนด้านปฏิบัติการเป็นของเอกชนหรือเรียกว่า Landlord Port

ท่าเรือมาบตาพุด เป็นท่าเรืออุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง พรั่งพร้อมด้วยการให้บริการ รวมถึงสาธารณูปโภคนานา มีพื้นที่รวมระยะที่ 1 และ 2 รวมทั้งสิ้น 2,868 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ห่างจากกรุงเทพ ประมาณ 220 กิโลเมตร และอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ช่วงระหว่างอำเภอสัตหีบ กับจังหวัดระยอง มาบตาพุดเป็นท่าเรืออุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ท่าเรือศรีราชา เป็นท่าเรือน้ำลึกเอกชนแห่งแรกที่ใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่บริเวณอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ห่างจากกรุงเทพ ประมาณ 122 กิโลเมตร ให้บริการประเภทสินค้าเทกอง สินค้าทั่วไป และคอนเทนเนอร์ ลักษณะของพื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายฝั่งภาคตะวันออก

ท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ เป็นท่าเรือเอกชน ซึ่งเป็นบริษัทในเครือสหวิริยา ตั้งอยู่บริเวณอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากกรุงเทพ ประมาณ 380 กิโลเมตร มีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการขนถ่ายวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์หลักของโครงการต่างๆ ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นอกจากนี้ยังให้บริการขนถ่ายสินค้าสำหรับเรือเดินทะเลและบริการท่าเรือแก่บุคคลภายนอกด้วย

(4) **สนามบิน** ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก เป็นที่ตั้งของสนามบินที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่นานาชาติที่สำคัญ ดังนี้

ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ หรือ สนามบินสุวรรณภูมิ (ชื่อเดิม: สนามบินหนองงูเห่า) ตั้งอยู่ที่ถนนบางนา-ตราด ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ กำหนดให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศ และจะเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

ท่าอากาศยานอู่ตะเภา หรือสนามบินนานาชาติอู่ตะเภา ตั้งอยู่ที่ ตำบลพลลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ห่างจากจังหวัดประมาณ 30 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 190 กิโลเมตร อู่ตะเภาเป็นสนามบินพาณิชย์ระหว่างประเทศและเป็นสนามบินสำรองของสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ

3.2 คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก แม่น้ำจำนวน 21 สาย กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำน้อย แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำบางขาม แม่น้ำนครนายก แม่น้ำปราจีนบุรี แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำแควใหญ่ แม่น้ำปราณบุรี แม่น้ำกุยบุรี แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำพังราด แม่น้ำตราด แม่น้ำเวฬุ แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันทบุรี คลองสำคัญ ได้แก่ คลองบางปลากด คลองสำโรง คลองพระโขนง คลองลัดหลวง คลองดาวคะนอง คลองบางกอกใหญ่ คลองมอญ คลองบางกอกน้อย คลองบางกรวย คลองมหาสวัสดิ์ คลองเจดีย์บูชา คลองภาษีเจริญ คลองดำเนินสะดวก คลองมหาชัย คลองประดู่ คลองนครเนื่องเขต คลองท่าไข่ คลองพานทอง คลองท่าลาด และยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ที่เป็นแหล่งน้ำสำคัญ เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนขุนด่านปราการชลและเขื่อนเจ้าพระยา นอกจากนี้ พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก ยังมีความเชื่อมต่อทางระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำ มีแม่น้ำที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวระหว่างจังหวัด ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำแม่กลอง

3.2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

จากข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในปี 2553-2555 ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ทั้ง 5 แห่ง (สสภ.5 สสภ.6 สสภ.7 สสภ.8 และ สสภ.13) ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ พบว่าคุณภาพน้ำแม่น้ำเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก แบ่งออกได้ดังนี้

1) แหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ แม่น้ำตราด (คุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในประเภทที่ 2)

2) แหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (คุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในประเภทที่ 3) ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน แม่น้ำท่าจีนตอนบน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำน้อย แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำแควใหญ่ แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง แม่น้ำปราณบุรี แม่น้ำเวฬุ แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำพังราด แม่น้ำจันทบุรี

3) แหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม (คุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในประเภทที่ 4) ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง แม่น้ำท่าจีนตอนกลาง แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำบางขาม แม่น้ำนครนายก แม่น้ำปราจีนบุรี แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำระยอง แม่น้ำกุยบุรี คลองบางกรวย คลองเจดีย์บูชา คลองมหาสวัสดิ์ คลองภาษีเจริญ คลองดำเนินสะดวก คลองมหาชัย คลองประตู คลองนครเนื่องเขต คลองท่าลาด และคลองท่าไข่

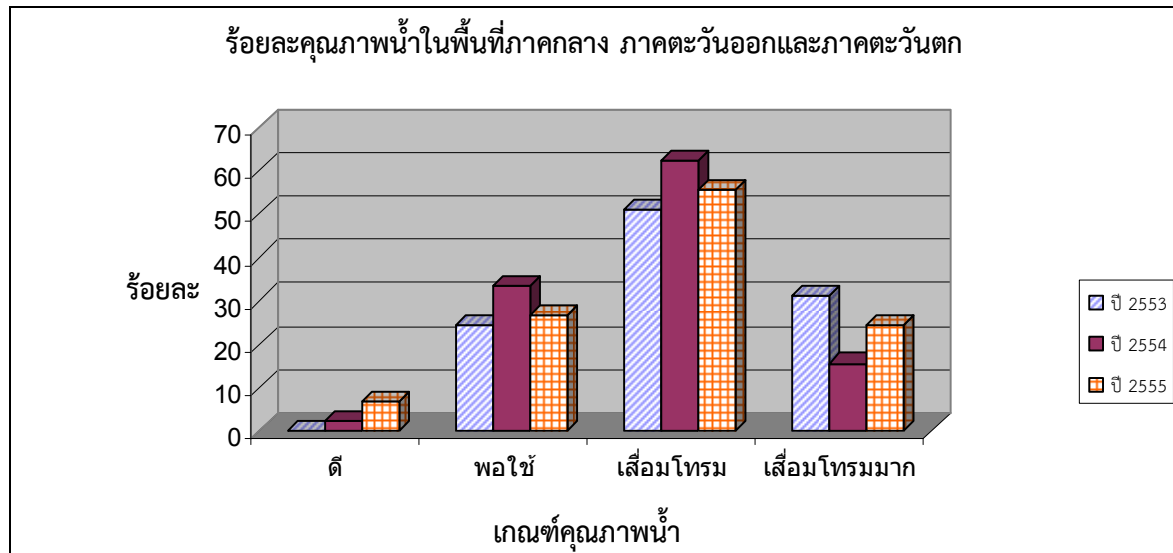
4) แหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก (คุณภาพน้ำโดยรวมจัดอยู่ในประเภทที่ 5) ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง คลองบางปลาตก คลองสำโรง คลองพระโขนง คลองลัดหลวง คลองดาวคะนอง คลองบางกอกใหญ่ คลองบางกอกน้อย คลองมอญ และคลองพานทอง

แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน

จากการวิเคราะห์แนวโน้มข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในช่วง ปี 2553-2555 ของแม่น้ำจำนวน 21 สาย และคลองจำนวน 26 คลอง พบว่า ในปี 2553 คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 51.11 และ 31.11 ตามลำดับ ในปี 2554 คุณภาพน้ำดีขึ้นบางส่วนแต่ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.22 อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และใน ปี 2555 คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 55.56 และ 24.44 ตามลำดับ (ตารางที่ 3-1) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะเห็นว่า ถึงแม้คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคกลาง และตะวันออกส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมก็ตาม แต่ยังมีแหล่งน้ำผิวดินที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้มากกว่าเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก

ตารางที่ 3-1 ร้อยละของคุณภาพน้ำในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในช่วง ปี 2553-2555

คุณภาพน้ำ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
ดี	0	2.22	6.67
พอใช้	24.44	33.33	26.67
เสื่อมโทรม	51.11	62.22	55.56
เสื่อมโทรมมาก	31.11	15.56	24.44

แผนภูมิที่ 3-2 ร้อยละคุณภาพน้ำในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

นอกจากนี้หากพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในแต่ละปี ช่วงปี 2553-2555 ของแม่น้ำแต่ละสาย โดยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2537 พอสรุปได้ ดังนี้

- 1) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและมีแนวโน้มคุณภาพน้ำดีขึ้น ได้แก่ แม่น้ำตราด แม่น้ำประแสร์
- 2) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำค่อนข้างคงเดิม ได้แก่ แม่น้ำ แม่กลอง แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง แม่น้ำพอง
- 3) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานแต่มีแนวโน้มดีขึ้น ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา ตอนบน แม่น้ำน้อย แม่น้ำท่าจีนตอนบน แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำเวฬุ แม่น้ำจันทบุรี
- 4) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและคุณภาพน้ำค่อนข้างคงเดิม ได้แก่ แม่น้ำ ป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำนครนายก แม่น้ำปราจีนบุรี แม่น้ำระยอง แม่น้ำท่าจีนตอนกลาง แม่น้ำแควใหญ่ แม่น้ำ แควน้อย แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน แม่น้ำปราณบุรี แม่น้ำกุยบุรี
- 5) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง ได้แก่ แม่น้ำ เจ้าพระยาตอนกลาง แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง แม่น้ำกุยบุรี
- 6) แม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและอยู่ในขั้นวิกฤติ ได้แก่ แม่น้ำปราจีนบุรี แม่น้ำนครนายก แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง

พารามิเตอร์ ที่มีปัญหาสำคัญของแม่น้ำพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (TCB) ปริมาณฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) และ แอมโมเนีย (NH_3)

พื้นที่ที่มีปัญหา พบบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในช่วงที่น้ำผ่านชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กระชังปลา บางช่วงมีการทำนา ฟาร์มสุกร สวนกล้วยไม้ และพบว่าบริเวณปากแม่น้ำเป็นช่วงที่มีคุณภาพน้ำต่ำสุด

แหล่งกำเนิด/สาเหตุ ของคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรม ทั้งทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ ส่วนใหญ่เกิดจากชุมชน โดยเฉพาะชุมชนริมน้ำ และชุมชนที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านการบำบัด แหล่งกำเนิดมลพิษส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน แม่น้ำที่มีคลองเชื่อมต่อซึ่งมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักเสื่อมโทรม นอกจากนี้ยังมีสาเหตุเกิดจากการสะสมของดินตะกอน การกัดเซาะตลิ่ง การใช้ยาปราบวัชพืช หรือสารเคมีต่างๆ ที่อยู่ในแนวทางเดินของน้ำ รวมทั้งการระบายน้ำเสียจากอุตสาหกรรม พื้นที่นาข้าวที่มีการระบายน้ำเพื่อการเก็บเกี่ยว การทำเกษตรกรรม และการจัดการของเสีย จากฟาร์มสุกรที่ไม่เป็นระบบ จนก่อให้เกิดการปนเปื้อน และสร้างความสกปรกต่อน้ำ และมีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ

3.2.2 การดำเนินงานที่ผ่านมา

ความพยายามของหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวัง และฟื้นฟูคุณภาพน้ำ เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดีขึ้น ได้แก่ การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วยสถานีอัตโนมัติ โครงการคลองสวย น้ำใส โครงการคลองสะอาดใจเต็มใจ โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยเครือข่าย การสนับสนุนการติดตั้งบ่อดักไขมัน การจัดสร้างระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสีย กิจกรรมการใช้มาตรการทางกฎหมาย ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกประกาศกฎกระทรวงตามมาตรา 80 กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ 10 ประเภท ได้แก่ 1) โรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ 2 และ 3 ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน 2) แหล่งกำเนิดน้ำเสียชุมชน เช่น อาคารชุด โรงแรม หอพัก โรงพยาบาล อาคารศูนย์การค้า ตลาด เป็นต้น 3) ที่ดินจัดสรร 100 แปลงขึ้นไป 4) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 5) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน 6) การเลี้ยงสุกร น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ 60 หน่วยขึ้นไป หรือ 500 ตัว 7) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 8) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 10 ไร่ ขึ้นไป 9) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยทุกชนิด 10) ท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาและกิจการแพปลาทุกขนาดต้องรายงานผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากปัญหาน้ำเสียโดยเฉพาะในชุมชนเมือง

ปัญหาอุทกภัยในปี 2554 ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก หลายแห่งได้รับความเสียหาย จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาให้การสนับสนุน เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม กรณีโครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ปี 2554

การดำเนินงานและการบริหารจัดการที่ผ่านมา ยังไม่สามารถส่งผลต่อคุณภาพน้ำโดยรวมได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากการเพิ่มขึ้นของประชากร ทำให้มีการใช้น้ำและปล่อยน้ำเสียปริมาณมาก กิจกรรมโครงการต่างๆ ขาดความครอบคลุม ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนหลายแห่ง ยังไม่สามารถเดินระบบบำบัด บางแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดงบประมาณในการปรับปรุงแก้ไข เทศบาลขนาดใหญ่ เช่น เทศบาลนคร ยังไม่สามารถจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย มีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนลงสู่แหล่งน้ำโดย

มิได้บำบัด การใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรมยังมีอยู่มาก การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างขาดการดูแลควบคุม กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่ขาดการจัดการที่ดี การขนส่งสินค้าทางน้ำ รวมทั้งอุบัติเหตุและอุบัติเหตุทางน้ำ

นอกจากนี้ การดำเนินงานในภาครัฐ ด้านการสนับสนุนงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่หลายแห่ง เนื่องจากบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหาหาขาดความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ และที่สำคัญยังขาดความตระหนัก และจิตสำนึกในการที่จะช่วยกันลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียทั้งในภาคชุมชน อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ยังคงมีการลักลอบทิ้งน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม การไม่เดินระบบบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การคมนาคมขนส่งทางน้ำ การท่องเที่ยว และขาดการมีส่วนร่วม ในฐานะผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาอุปสรรค ที่ต้องร่วมมือหาทางป้องกันแก้ไขต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ได้ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียชุมชนโดยการประเมินประสิทธิภาพระบบการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสนับสนุนทางด้านเทคนิควิชาการ รวมทั้งการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการจัดการน้ำเสียชุมชนที่เหมาะสมกับศักยภาพ ได้แก่ การจัดการน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บึงประดิษฐ์ ฯลฯ เพื่อการเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกองทุนสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับจังหวัดและท้องถิ่นได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ได้แก่ การจัดการน้ำเสียจากครัวเรือน สถานประกอบการ เป็นต้น

3.2.3 ปัญหาและประเด็นสำคัญ

- 1) คุณภาพน้ำแม่น้ำสายหลักและคลองสาขามีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ บริเวณที่น้ำผ่านชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กระชังปลา บางช่วงมีการทำนา ฟาร์มสุกร สวนกล้วยไม้ และพบว่าบริเวณปากแม่น้ำเป็นช่วงที่มีคุณภาพน้ำต่ำสุด
- 2) แหล่งกำเนิดมลพิษส่วนใหญ่ไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ได้แก่ ชุมชนริมน้ำปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านการบำบัด รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ไม่มีประสิทธิภาพ
- 3) ปัญหาการปนเปื้อนน้ำเสียจากพื้นที่อุตสาหกรรม เช่น บริเวณชายฝั่งและในลำคลองที่ไหลผ่านหลายพื้นที่ (Transboundary)

3.2.4 คุณภาพน้ำในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมาบตาพุด

แหล่งรองรับน้ำจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจในเขตพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง เป็นคลองสาธารณะ 9 คลอง ได้แก่ คลองตากวน คลองห้วยใหญ่ คลองน้ำหุ คลองหลอด คลองน้ำชา คลองขากหมาก คลองบางเปิด คลองบางกระพูน และคลองพูน ได้มีการศึกษาสถานการณ์คุณภาพน้ำและสารปนเปื้อนในคลองสาธารณะดังกล่าวครอบคลุมสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ 20 สถานี โดยใช้ข้อมูลคุณภาพน้ำคลองสาธารณะจากการสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำ ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทั้งด้านกายภาพ เคมี และแบคทีเรีย ในช่วงปี 2553-2555 โดย

เปรียบเทียบคุณภาพน้ำที่ศึกษากับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) พบว่าคุณภาพน้ำคลองสาธารณะส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก และมีปัญหาการปนเปื้อนโลหะหนัก ได้แก่ สารหนู (As) แมงกานีส (Mn) สังกะสี (Zn) และแคดเมียม (Cd) ที่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 คุณภาพน้ำคลองสาธารณะ เขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ปี 2553-2555

ลำดับ ที่	คลอง	เกณฑ์คุณภาพน้ำ			การปนเปื้อนโลหะหนักที่เกินมาตรฐาน		
		2553	2554	2555	2553	2554	2555
1.	คลองหลอด	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	แมงกานีส (Mn) และสารหนู (As)	สารหนู (As)	แมงกานีส (Mn) สารหนู (As) และสังกะสี (Zn)
2.	คลองน้ำชา	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	-	สารหนู (As)	สารหนู (As)
3.	คลองตากวน	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	-	สารหนู (As)	สารหนู (As) และแมงกานีส (Mn)
4.	คลองขากหมาก	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	สารหนู (As) สังกะสี (Zn) และแมงกานีส (Mn)	สารหนู (As)	สารหนู (As) และแคดเมียม (Cd)
5.	คลองห้วยใหญ่	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรมมาก	-	สารหนู (As)	สารหนู (As) และแมงกานีส (Mn)
6.	คลองน้ำหู	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรมมาก	สารหนู (As)	สารหนู (As)	สารหนู (As)
7.	คลองบางเปิด	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	-	สารหนู (As)	สารหนู (As)
8.	คลองบางกระพูน	เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	พอใช้-เสื่อมโทรม	-	-	สังกะสี (Zn)
9.	คลองพูน	พอใช้-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	เสื่อมโทรม-เสื่อมโทรมมาก	สารหนู (As)	สารหนู (As)	สารหนู (As)

3.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล

3.3.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

ในระยะเวลาที่ผ่านมา มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลเพื่อกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง และเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่งตามมา ได้แก่ การกัดเซาะชายฝั่ง การบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลน และคุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลเสื่อมโทรมลง โดยมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1) สถานการณ์คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลตลอดแนวชายฝั่งทั่วประเทศ ซึ่งมีการประเมินสถานการณ์ด้านคุณภาพน้ำทะเลพบว่า พื้นที่ภูมิภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี-พอใช้ โดยในปี 2553 มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดีพอใช้ เลื่อมโทรม และเลื่อมโทรมมาก ร้อยละ 2.97 38.61 37.62 11.88 และ 8.91 ตามลำดับ ในปี 2554 มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดีพอใช้ เลื่อมโทรม และเลื่อมโทรมมาก ร้อยละ 5.49 20.88 53.85 14.29 และ 5.49 ตามลำดับ ในปี 2555 มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดีพอใช้ เลื่อมโทรม และเลื่อมโทรมมาก ร้อยละ 0.00 17.50 56.25 17.50 และ 8.75 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำชายฝั่งในช่วง 3 ปี มีแนวโน้มเลื่อมโทรมลง บริเวณที่มีคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์เลื่อมโทรมมาก ได้แก่ พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร บริเวณปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรปราการ บริเวณปากคลอง 12 ธันวาคม หน้าโรงงานฟอกย้อม กม.35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสมุทรสงคราม บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง จังหวัดเพชรบุรี บริเวณปากคลองบ้านแหลม (ด้านกลาง) จังหวัดชลบุรี บริเวณอ่าวชลบุรี อ่าวชลบุรี (ฟาร์มหอยนางรม) อ่างศิลา (ท่าเรือ) จังหวัดระยอง บริเวณอ่าวทับทิม (เกาะเสม็ด) จังหวัดตราด บริเวณแหลมงอบ จังหวัดฉะเชิงเทรา บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง ซึ่งบริเวณที่มีคุณภาพน้ำเลื่อมโทรมมากจะเป็นบริเวณปากแม่น้ำ ดังแสดงในตารางที่ 3-3 สำหรับดัชนีคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2553-2555 แสดงไว้ในภาคผนวก ก

ตารางที่ 3-3 สรุปสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ภูมิภาคภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในช่วงปี 2553-2555

จังหวัด	ระดับสถานการณ์	จุดเลื่อมโทรม
สมุทรสาคร	เลื่อมโทรม-เลื่อมโทรมมาก	ปากแม่น้ำท่าจีน
สมุทรปราการ	เลื่อมโทรมมาก	ปากคลอง 12 ธันวาคม, หน้าโรงงานฟอกย้อม กม.35, ปากแม่น้ำเจ้าพระยา
สมุทรสงคราม	พอใช้-เลื่อมโทรมมาก	ปากแม่น้ำแม่กลอง
ประจวบคีรีขันธ์	ดีมาก-เลื่อมโทรม	อ่าวประจวบเหนือ, หน้าเขาดม่องลาย, หาดสามพระยา, อุทยานสามร้อยยอด
เพชรบุรี	ดี-เลื่อมโทรมมาก	ปากคลองบ้านแหลม (ด้านกลาง), ปากคลองบางตะบูน
ชลบุรี	ดี-เลื่อมโทรมมาก	อ่าวชลบุรี(100+,500), อ่าวชลบุรี(500+), อ่าวชลบุรี ฟาร์มหอยนางรม (100,500+), อ่าวชลบุรี ฟาร์มหอยนางรม (100), อ่างศิลา(ท่าเรือ), อ่างศิลา (500), อ่างศิลาฟาร์มหอยนางรม (100,500+), ศรีราชาเกาะลอย, ท่าเรือแหลมฉบัง (ตอนท้าย), ตลาดนาเกลือ
ระยอง	เลื่อมโทรมมาก-ดี	ท่าเรือประมง (ตลาดบ้านเพ), อ่าวทับทิม (เกาะเสม็ด), ปากคลองแกลง
จันทบุรี	เลื่อมโทรม-ดี	อ่าวคุ้งกระเบน, ปากแม่น้ำจันทบุรี, หาดคุ้งกระเบน, ปากแม่น้ำประแสร์, ปากแม่น้ำพังราด
ตราด	เลื่อมโทรมมาก-ดีมาก	เกาะช้าง (หาดคลองพร้าว), เกาะช้าง (อ่าวบางเบ้า), แหลมศอก ปากแม่น้ำตราด-แหลมศอก, แหลมงอบ, ปากคลองใหญ่
ฉะเชิงเทรา	เลื่อมโทรม-เลื่อมโทรมมาก	ปากแม่น้ำบางปะกง

ที่มา : การสำรวจสภาพแวดล้อมและคุณภาพน้ำพื้นฐาน พื้นที่ชายฝั่งทั่วประเทศ, กรมควบคุมมลพิษ

สำหรับพื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณที่มีท่าเรือยังมีปัญหาเรื่องน้ำอับเฉาหรือน้ำที่ติดมากับเรือเดินทาง มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำอับเฉาลงสู่ทะเลทำให้สิ่งมีชีวิตในน้ำอับเฉาถูกปลดปล่อยออกมาด้วยผลเสียที่เกิดขึ้นคือสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์จะปนเปื้อนเข้าสู่สิ่งแวดล้อมใหม่และกลายเป็นสิ่งมีชีวิตก่อโทษแก่สิ่งมีชีวิตประจำถิ่น อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศได้ ปัจจุบันยังไม่มีวิธีจำกัดปริมาณสิ่งมีชีวิตในน้ำอับเฉาเรือที่เป็นไปได้ก็แค่สำรวจเป็นครั้งคราว

2) สถานการณ์ระบบนิเวศชายฝั่ง

พื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณปากแม่น้ำ เป็นระบบนิเวศป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัย และแหล่งอนุบาลของสัตว์น้ำและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ คือ ปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก และทรัพยากรประมง รวมทั้งเป็นแนวป้องกันฝั่งทะเลจากการกัดเซาะพังทลายก้ำบังคลื่นลม กระแสน้ำและพายุ และเป็นที่ดูดซับน้ำเสียจากพื้นที่บนฝั่งก่อนลงสู่ทะเล

จากการสำรวจทรัพยากรป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากการบุกรุกที่เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการที่รัฐมีนโยบายฟื้นฟูป่าชายเลนให้มีการปลูกป่าทดแทน และลดการบุกรุกทำลายป่ามีผลทำให้ปี 2543 มีพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการสำรวจในปี พ.ศ.2543 มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งสิ้น 229,040.57 ไร่ และปี พ.ศ.2552 มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งสิ้น 233,881.89 ไร่ จะเห็นได้ว่าในช่วงปี 2543-2552 สถานภาพพื้นที่ป่าชายเลนโดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณารายพื้นที่พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนหลายจังหวัดมีแนวโน้มลดลง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น คือ จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรปราการ และ ตรัง ตารางที่ 3-4 แสดงพื้นที่ป่าชายเลนในภาคกลางและภาคตะวันออก ปี พ.ศ.2543 และปี พ.ศ.2552 นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งจากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ยังทำให้เกิดปัญหาการกัดเซาะหรือการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งมากยิ่งขึ้น ซึ่งสถานการณ์ของระบบนิเวศชายฝั่งในปัจจุบันยังส่งผลถึงสถานการณ์คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล และทรัพยากรชายฝั่งทะเลหลายชนิดอีกด้วย

ตารางที่ 3-4 แสดงพื้นที่ป่าชายเลนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2543 และปี พ.ศ.2552

จังหวัด	พื้นที่ป่าชายเลน (ไร่)		เปลี่ยนแปลง
	2543	2552	
ประจวบคีรีขันธ์	3,121.88	1,708.58	-1,413.30
เพชรบุรี	20,463.39	18,568.75	-1,894.64
สมุทรสงคราม	14,773.72	14,272.75	-500.97
สมุทรสาคร	18,590.06	25,257.22	6,667.16
สมุทรปราการ	6,936.48	12,524.17	5,587.69
ฉะเชิงเทรา	10,476.13	7,309.34	-3,166.79
ชลบุรี	4,861.90	5,554.41	692.51
ระยอง	12,279.54	11,283.57	-995.97
จันทบุรี	77,456.23	75,428.91	-2,027.32

ตารางที่ 3-4 แสดงพื้นที่ป่าชายเลนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2543 และปี พ.ศ.2552 (ต่อ)

จังหวัด	พื้นที่ป่าชายเลน (ไร่)		เปลี่ยนแปลง
	2543	2552	
ตราด	60,081.24	61,974.19	1,892.95
รวม	229,040.57	233,881.89	4841.32

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

3.3.2 การดำเนินงานที่ผ่านมา

1) การดำเนินงานด้านคุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล

กรมควบคุมมลพิษดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการเฝ้าระวัง และดำเนินโครงการประเมินดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว (ชายหาดติดดาว) มาตั้งแต่ปี 2545 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือบ่งชี้ระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดและสนับสนุนข้อมูลในการแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาด และคุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการค้นคว้าศึกษาวิจัย วิเคราะห์และติดตามสถานะความเสื่อมโทรมทางสมุทรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ทะเลและชายฝั่ง ตั้งแต่ ปี 2545 โดยหน่วยดำเนินการในภูมิภาคภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก คือ ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งอ่าวไทยตอนบน และศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

2) การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

การดูแลแหล่งพื้นที่อนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาพื้นที่ชุ่มน้ำตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 ซึ่งได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2541 ปัจจุบันมีพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ในพื้นที่ภูมิภาคภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก คือ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่ดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงคราม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีภารกิจในการสงวน อนุรักษ์ฟื้นฟู และคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยมีการดำเนินการในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง และสัตว์ทะเล การจัดการพื้นที่ป่าชายเลน การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และการจัดการขยะในทะเล เป็นต้น

3.3.3 ปัญหาและประเด็นสำคัญ

- 1) ปัญหาการบุกรุกชายฝั่งทะเลเพื่อพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว และการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อทำนาเกลือ
- 2) คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเล และการท่องเที่ยว
- 3) ปัญหาการควบคุมการแพร่กระจายของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ที่ติดมากับน้ำอับเฉาเรือ ซึ่งกระทบต่อประมงท้องถิ่นและพะยูนเลี้ยงชายฝั่ง

3.4 คุณภาพอากาศและเสียง

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและเสียง โดยในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ จำนวน 24 สถานี (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ดังต่อไปนี้ (รายละเอียดตามตารางภาคผนวก ก)

1) สมุทรปราการ จำนวน 5 สถานี ได้แก่ 1) สถานีบริเวณศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ และทุพพลภาพ อำเภอพระประแดง 2) สถานีบริเวณโรงไฟฟ้าพระนครใต้ อำเภอเมือง 3) สถานีบริเวณบ้านพักกรมทรัพยากรธรณี อำเภอพระประแดง 4) สถานีบริเวณศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ 5) สถานีบริเวณการเคหะชุมชนบางพลี อำเภอบางพลี

2) นนทบุรี จำนวน 2 สถานี ได้แก่ 1) สถานีบริเวณองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี 2) สถานีบริเวณการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

3) สมุทรสาคร จำนวน 2 สถานี ได้แก่ 1) สถานีบริเวณแขวงทางสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน 2) สถานีบริเวณองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

4) ปทุมธานี จำนวน 1 สถานี ได้แก่ สถานีบริเวณมหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

5) สระบุรี จำนวน 2 สถานี ได้แก่ 1) สถานีบริเวณสถานีตำรวจภูธรตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี 2) สถานีบริเวณสถานีดับเพลิงเขาน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

6) พระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 สถานี ได้แก่ สถานีบริเวณโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7) ราชบุรี จำนวน 1 สถานี ได้แก่ สถานีบริเวณศูนย์วิศวกรรมกรรมแพทย์ที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

8) ระยอง จำนวน 5 สถานี ได้แก่ 1) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 2) สถานีบริเวณชุมสายโทรศัพท์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 3) สถานีบริเวณเกษตรจังหวัดระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 4) สถานีบริเวณศูนย์วิจัยพืชไร่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 5) สถานีบริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

9) ชลบุรี จำนวน 3 สถานี ได้แก่ 1) สถานีบริเวณสนามกีฬาเทศบาลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 2) สถานีบริเวณศูนย์เยาวชนเทศบาล อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 3) สถานีบริเวณสำนักงานสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

10) ฉะเชิงเทรา จำนวน 1 สถานี ได้แก่ สถานีบริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

11) สระแก้ว จำนวน 1 สถานี ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลอรัญญูไทย์ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ในระหว่างปี พ.ศ.2553-2555 พบว่า ในภาพรวมของสถานการณ์มลพิษทางอากาศ ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปัญหามลพิษทางอากาศจะเกิดขึ้นในพื้นที่เขตชุมชนเมือง ที่มีการใช้ยานพาหนะหนาแน่น แหล่งอุตสาหกรรม และพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการเผาในที่โล่ง ปัญหาที่พบรุนแรงที่สุด คือ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM_{10}) สูงเกินมาตรฐาน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ตำบลหน้าพระ

ลาน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีการประกอบกิจการทำเหมืองหิน และโรงบดและย่อยหินเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการคมนาคมขนส่งหินจากการประกอบกิจการดังกล่าว ทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก ฝุ่นกระจายจนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสุขภาพอนามัยของประชาชนมาเป็นเวลานาน และยังพบปัญหาดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี และปทุมธานี นอกจากนี้ ยังพบปัญหาก๊าซโอโซนสูงเกินมาตรฐานในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สมุทรสาคร และสุราษฎร์ธานี

3.4.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

1) สถานการณ์คุณภาพอากาศในเขตเมือง

คุณภาพอากาศในปี 2553-2555 จากสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ 24 สถานี ในจังหวัดพื้นที่ภาคกลาง ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) หรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก และก๊าซโอโซน (O_3) ยังเป็นปัญหาหลักเช่นเดียวกับปี 2553 แต่สถานการณ์โดยรวมของฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน เฉลี่ยรายปีทั่วประเทศดีขึ้น มีค่าลดลงจาก 41.5 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (ug/m^3 หรือ มคก./ลบ.ม.) ในปี 2553 เหลือ 39.0 มคก./ลบ.ม. ก๊าซโอโซนมีปริมาณ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยโดยค่าเฉลี่ยรายปีเพิ่มขึ้นจาก 19 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ในปี 2553 เป็น 20 ส่วนในพันล้านส่วน

2) คุณภาพอากาศในเขตปริมณฑลจังหวัดกลุ่มภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

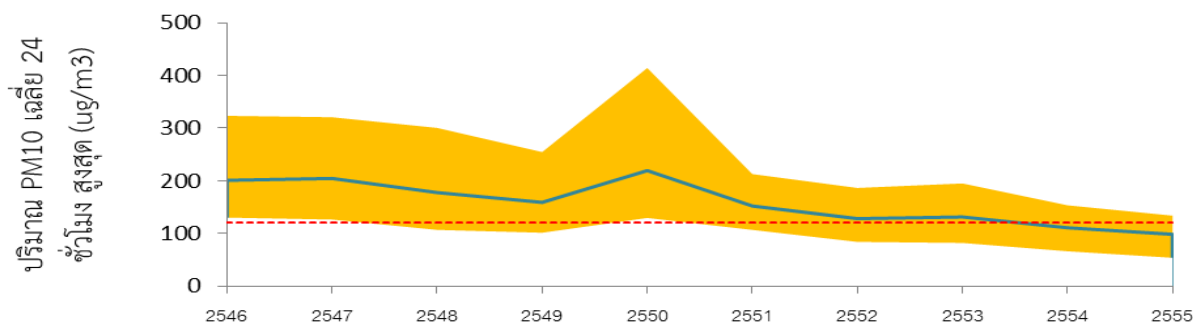
พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และนนทบุรี ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน เฉลี่ย 24 ชั่วโมง และก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ยังคงเป็นสารมลพิษหลัก ที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน เฉลี่ยรายปีเมื่อเทียบกับปี 2553

จังหวัดสมุทรสาคร และนนทบุรี มีค่าลดลง ส่วนจังหวัดสมุทรปราการ และปทุมธานี มีค่าเพิ่มขึ้นและก๊าซโอโซนมีค่าเฉลี่ย รายปีเพิ่มขึ้นในทุกจังหวัด

ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ในช่วง 11.2-144.8 มคก./ ลบ.ม. จังหวัดสมุทรปราการ ตรวจวัดได้ในช่วง 12.2-144.8 มคก./ลบ.ม. เกินมาตรฐาน 6 ครั้ง จากการตรวจวัด 15,156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.49

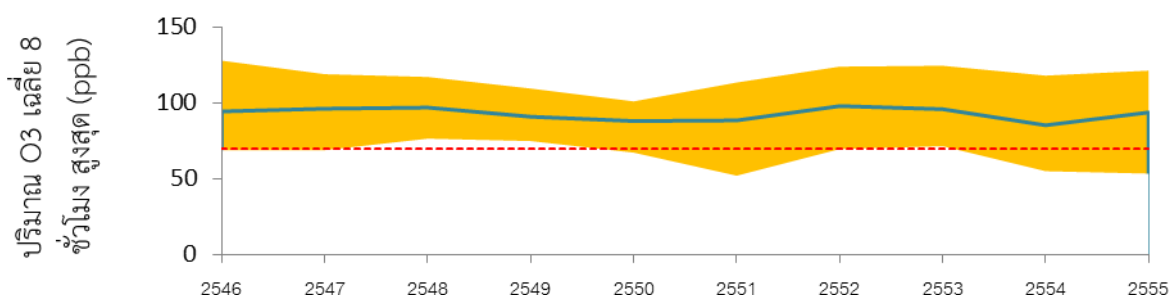
จังหวัดนนทบุรี ตรวจวัดได้ในช่วง 12.1-126.5 มคก./ลบ.ม. เกินมาตรฐาน 1 ครั้ง จากการตรวจวัด 678 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.147

จังหวัดปทุมธานี ตรวจวัดได้ในช่วง 11.2-144.4 มคก./ลบ.ม. เกินมาตรฐาน 2 ครั้ง จากการตรวจวัด 267 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.75

แผนภูมิที่ 3-3 แสดงปริมาณ PM₁₀ เฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุด (มก./ลบ.ม.) เขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล

ปริมาณก๊าซโอโซน ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง ตรวจวัดได้ในช่วง 0-174 ส่วนในพันล้าน เกินมาตรฐานเกือบทุกพื้นที่ ยกเว้นจังหวัดปทุมธานี พบเกินมาตรฐานมากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ ตรวจวัดได้ในช่วง 0-174 ส่วนในพันล้านส่วน เกินมาตรฐาน 126 ครั้ง จากการตรวจวัด 24,564 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.4 หรือเป็นจำนวนวันเท่ากับ 24 วัน

แผนภูมิที่ 3-4 แสดงปริมาณ O₃ เฉลี่ย 8 ชั่วโมง สูงสุด (มก./ลบ.ม.) เขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล

ปัญหามลพิษทางอากาศในเขตปริมณฑล มีสาเหตุมาจากการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดต่างๆ เช่น ยานพาหนะ โรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง การดำเนินมาตรการตรวจสอบจับยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน ควบคุมฝุ่นจากกิจกรรมการก่อสร้าง และควบคุม กำกับ ดูแล โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ตามประเภทของโรงงานและสารมลพิษให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมาปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กลดลง อย่างไรก็ตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็วในเขตปริมณฑลในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบท ไปเป็นสังคมเมืองและเปลี่ยนจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้จำนวน โรงงานอุตสาหกรรม อาคารบ้านเรือน และยานพาหนะเพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องเพิ่ม ความเข้มงวดในการดูแล ควบคุมการระบายมลพิษจากทุกแหล่งกำเนิดให้มากขึ้น เพื่อควบคุมปริมาณสารมลพิษ ไม่ให้เกินมาตรฐาน

3) คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

คุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ราชบุรี ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ฝุ่นละอองขนาดเล็กและก๊าซโอโซน ยังคงเป็นสารมลพิษหลักที่มีปริมาณเกินค่ามาตรฐานเช่นเดียวกับทุกปี ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ตรวจวัดได้

ในช่วง 3.2-293.4 มกก./ลบ.ม. เกินมาตรฐานมากที่สุด คือ บริเวณสถานีตำรวจภูธรหน้าพระลาน จ.สระบุรี ตรวจวัดได้ในช่วง 28.1-293.4 มกก./ลบ.ม. เกินมาตรฐาน 79 ครั้ง จากการตรวจวัด 346 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.8 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2553 (ปี 2553 เกินมาตรฐาน 75 ครั้ง จากการตรวจวัด 359 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.9) รองลงมา พระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ที่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ก๊าซโอโซน ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง ตรวจวัดได้ในช่วง 0-140 ส่วนในพันล้านส่วน เกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ โดยพื้นที่ที่พบเกินมาตรฐานมากที่สุด คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ตรวจวัดได้ในช่วง 0-136 ส่วนในพันล้านส่วน เกินมาตรฐาน 90 ครั้งจากการตรวจวัด 25,578 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.4

ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีสาเหตุมาจากการระบายมลพิษทางอากาศจาก แหล่งกำเนิดต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันไป เช่น ยานพาหนะ โรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และการเผาในที่โล่งในบางพื้นที่ การดำเนินมาตรการในการแก้ไขปัญหาจึงพิจารณาจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่แตกต่างกันเช่นกัน เช่น พื้นที่เมือง พื้นที่อุตสาหกรรม หรือพื้นที่การเกษตร ตัวอย่างการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหา เช่น ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี มีการดำเนินงาน แบบมีส่วนร่วม กับสถานประกอบการ โรงโม่ เหมืองหิน ในการดูแลกระบวนการผลิต และพื้นที่ในสถานประกอบการให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมซึ่งทุกปี จะมีการมอบรางวัลสถานประกอบการที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมดี และดีเยี่ยม ส่วนพื้นที่การเกษตรมีการให้เกษตรกร และประชาชน ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการลดหรืองดการเผาในที่โล่ง และการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและดับไฟป่า

4) สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและเก็บตัวอย่าง สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศในพื้นที่จังหวัดระยองอย่างต่อเนื่องด้วย canister ซึ่งเป็นการตรวจวัดตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 30 (พ.ศ.2550) ที่กำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ สำหรับสาร VOCs จำนวน 9 ชนิด โดยได้ทำการเก็บตัวอย่างด้วย Canister เป็นเวลา 24 ชั่วโมง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 ถึงปัจจุบัน สำหรับพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง มีจำนวน 7 สถานี คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด วัดมาบชะลูต โรงเรียนวัดหนองแพบ เมืองใหม่มาบตาพุด บ้านพลง ศูนย์บริหารสาธารณสุขสุขบ้านตากวน และหมู่บ้านนพเกตุ และพื้นที่ใกล้เคียงเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี จำนวน 2 สถานี คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองจอก และวัดปลวกเกตุ สรุปผลได้ ดังนี้

- พื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า สารเบนซีน สาร 1,3-บิวทาไดอีน สาร 1,2-ไดคลอโรอีเทน ยังคงเป็นปัญหาหลักของพื้นที่ที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา และในปี 2554-2555 พบปัญหาสารคลอโรฟอร์มที่สถานีวัดหนองแพบ
- พื้นที่ใกล้เคียงเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี พบว่า สารเบนซีน สาร 1,3-บิวทาไดอีน เป็นปัญหาหลักของพื้นที่ สำหรับในปี 2555 พบปัญหาของสารอะครีโลไนไตร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นที่สถานีวัดปลวกเกตุ

5) สถานการณ์มลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

มลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน เป็นมลพิษที่มีความแตกต่างจากมลพิษ ประเภทอื่นๆ เนื่องจากเสียงและความสั่นสะเทือนเป็นการเคลื่อนที่ของพลังงานผ่านตัวกลางใดๆ เข้าสู่ร่างกายของมนุษย์ทางอวัยวะรับรู้ความรู้สึกของมนุษย์ คือ หูและร่างกาย ถ้าพลังงาน ที่ร่างกายได้รับนี้อยู่ในรูปแบบและในเวลาที่เหมาะสม นอกจากจะไม่เป็นอันตรายแล้ว ยังเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ เช่น ใช้เสียงและความสั่นสะเทือนในการสื่อสาร ให้ความบันเทิง ใช้เตือนภัย ใช้ตรวจสอบความถูกต้องการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์

จากสถานีตรวจวัดระดับเสียงในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 14 สถานี พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 16 สถานี ใน 9 จังหวัด และจุดตรวจวัดชั่วคราวบริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่น 50 จุด พบว่า บริเวณริมถนนส่วนใหญ่มีระดับเสียงเกินเกณฑ์มาตรฐาน (มาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป กำหนดระดับเสียงเฉลี่ย (Leq) 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ) แต่สถานการณ์ระดับเสียง ริมถนนและพื้นที่ทั่วไป ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2553 ส่วนพื้นที่ทั่วไปในพื้นที่ต่างจังหวัดมีระดับเสียงเพิ่มขึ้น จาก 57.6 เดซิเบลเอ ในปี 2553 เป็น 58.1 เดซิเบลเอ ในปี 2554 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากยานพาหนะมลพิษทางเสียง เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในเขตชุมชนเมืองหรือแหล่งอุตสาหกรรม โดยเฉพาะมลพิษทางเสียง ในบริเวณริมถนนที่เกิดขึ้นจากยานพาหนะประเภทต่างๆ ยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบทำให้ประชาชนสูญเสียการได้ยินก่อนวัยอันควรได้หากได้รับเป็นระยะเวลาต่อเนื่องหลายปี

จากสถิติการร้องเรียนเหตุเดือดร้อนรำคาญเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงในช่วงที่ผ่านมาพบว่า แหล่งกำเนิดเสียงที่ก่อให้เกิดการรบกวนมากที่สุด คือ สถานบันเทิง อยู่ติดแปลงหรือซ่อมรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ รองลงมาคือ สถานประกอบการหรือโรงงานเกี่ยวกับเหล็กและผลิตภัณฑ์โลหะเช่น โรงหล่อหลอม และกลึงโลหะ เป็นต้น นอกจากนี้โครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดเสียงรบกวนและมีการร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น เช่น โครงการก่อสร้างถนน ทางรถไฟ อาคารที่พักอาศัย ขนาดใหญ่ ท่าอากาศยาน และโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

3.4.2 การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานที่ผ่านมาเกี่ยวกับการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงได้มีการกำหนดนโยบายในการลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ได้แก่ ยานพาหนะ อุตสาหกรรม กิจกรรมการก่อสร้าง และแหล่งกำเนิดประเภทอื่น เช่น คลังน้ำมัน การเผาในที่โล่ง ดังนี้

1) การจัดการมลพิษจากยานพาหนะ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานไอเสียของยานพาหนะทั้งรถที่ผลิตขึ้นใหม่และรถใช้งาน การปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง การควบคุมไอระเหยของน้ำมันเบนซินโดยให้ติดอุปกรณ์เก็บไอระเหยของน้ำมันเบนซินที่รถบรรทุกน้ำมันและสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจสภาพยานพาหนะประจำปี การเข้มงวดในการตรวจสอบตรวจจักรถที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน การตรวจวัดมลพิษจากรถราชการและการจัดตั้งห้องปฏิบัติการตรวจวัดปริมาณมลพิษจากยานพาหนะ การส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงและยานพาหนะที่มีมลพิษต่ำ

2) **การจัดการมลพิษจากอุตสาหกรรม** ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรม กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานกรณีการใช้น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพและเชื้อเพลิงสังเคราะห์เป็นเชื้อเพลิงในเตาอุตสาหกรรม กำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำของโรงงาน กำหนดปริมาณสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงงานเหล็ก มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากสถานประกอบกิจการหลอมและตีเหล็ก และมาตรฐานค่าความทึบแสงจากปล่องปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำ เป็นต้น การจัดการสารอินทรีย์ระเหยง่ายโดยเทคโนโลยีป้องกันมลพิษสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ตลอดจนการกำกับดูแลและตรวจสอบมลพิษจากแหล่งกำเนิด ต้องให้มีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน

3) **การจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทอื่น** ได้แก่ การควบคุมฝุ่นละอองจากกิจกรรมการก่อสร้าง การควบคุมการเผาในที่โล่ง และการควบคุมมลพิษทางอากาศจากเตาเผามูลฝอยและเตาเผาศพ

3.4.3 ปัญหาและประเด็นสำคัญ

- 1) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ยังมีค่าเกินมาตรฐาน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ แต่ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง
- 2) ปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่ายมีค่าเกินมาตรฐาน ในพื้นที่วิกฤติ พื้นที่เขตควบคุมมลพิษ มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง
- 3) ปัญหาก๊าซโอโซนในเขตปริมณฑลและชุมชนเมืองในบางจังหวัด เช่น จังหวัดราชบุรี พระนครศรีอยุธยา ฯลฯ มีค่าเกินมาตรฐาน

3.5 การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวของเมืองสูงขึ้นตามการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ตลอดจนจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการบริหารจัดการ จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนข้อมูลสถานการณ์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนในการผลักดัน สนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.5.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 และ 13 รวม 26 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท นครปฐม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ สิงห์บุรี อ่างทอง นครนายก ปราจีนบุรี เพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง และ สระแก้ว

จากการคำนวณปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ กับฐานประชากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแบ่งตามเขตการปกครองในระดับท้องถิ่น คือ เขตเทศบาลนคร และเมือง

พญา อัตรการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ 1.89 กก./คน/วัน เทศบาลเมือง อัตรการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ 1.15 กก./คน/วัน เทศบาลตำบล อัตรการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ 1.02 กก./คน/วัน และองค์การบริหารส่วนตำบล อัตรการผลิตขยะมูลฝอยเท่ากับ 0.91 กก./คน/วัน พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น 2,044 แห่ง มีปริมาณมูลฝอยรวมเท่ากับ 16,513.07 ตัน/วัน แบ่งเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ในเขตเมืองพญา เท่ากับ 206.08 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ในเขตเทศบาลนครรวม 10 แห่ง เท่ากับ 1,823.54 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 11.10 ในเขตเทศบาลเมือง รวม 71 แห่ง เท่ากับ 2,195.62 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 13.30 ในเขตเทศบาลตำบล รวม 522 แห่ง เท่ากับ 4,193.5 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 25.39 และในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล รวม 1,441 แห่ง เท่ากับ 8,085.32 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 48.96 ซึ่งปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด นี้เป็นบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิด การรวบรวม การเก็บขน จนถึงการจัด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี การกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการมีเพียง 270 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.21 ส่วนใหญ่จะนำไปกำจัดโดยการเททิ้งในบ่อและมีการไถกลบเป็นครั้งคราว การเทกองบนพื้น หรือเทกองบนพื้นแล้วเผา ซึ่งทำให้เกิดมลพิษจากการปนเปื้อนของน้ำชะขยะลงสู่แหล่งน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน รวมถึงมลพิษทางอากาศจากการเผาในที่โล่ง

การค้าบริเวณชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้เกิดปริมาณขยะที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการค้าดังกล่าวด้วย เช่น การนำเข้ารองเท้ามือสองมาจากต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ที่มีการนำเข้าประมาณวันละ 10 ตู้คอนเทนเนอร์ จะมีรองเท้าที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ถูกนำไปทิ้งในบริเวณพื้นที่ของเอกชน โดยการถมลงในบ่อและกองทิ้งไว้ ทำให้ให้เกิดปัญหากลั่นน้ำเน่าส่งกลิ่นเหม็นและมลพิษทางอากาศจากการเผา ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวจำนวนมาก

เมื่อพิจารณาถึงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับเทศบาลในปัจจุบัน พบว่าเทศบาลบางแห่ง จะมีการคัดแยกขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน โดยที่เทศบาลส่วนใหญ่มีการรวบรวมและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบรวม โดยมีรูปแบบการจัดการมูลฝอยแบบถูกหลักวิชาการ ประกอบด้วย

- (1) เทศบาลที่มีการกำจัดมูลฝอยของตนเองด้วยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลจำนวน 37 แห่ง สามารถใช้ได้ 29 แห่ง (ไม่สามารถใช้ได้ 5 แห่ง ส่วนหนึ่งเกิดจากการต่อต้านของประชาชนเต็มประสิทธิภาพแล้ว 2 แห่ง และอยู่ระหว่างการก่อสร้าง 1 แห่ง)
- (2) มีการใช้เตาเผาขยะ 1 แห่ง
- (3) ใช้วิธีการจ้างเอกชนดำเนินการด้วยวิธีการฝังกลบอย่างถูกวิธีจำนวน 3 แห่ง เตาเผาขยะ 1 แห่ง
- (4) มีการจัดการขยะแบบครบวงจรอีก จำนวน 6 แห่ง
- (5) มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดบางแห่งเป็นผู้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย ในรูปแบบของวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลจำนวน 1 แห่ง เตาเผาขยะ 1 แห่ง และการจัดการขยะแบบครบวงจรอีกจำนวน 3 แห่ง ซึ่งไม่สามารถใช้ได้ 2 แห่ง คงใช้ได้เพียง 1 แห่ง

สรุปได้ว่ามีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่ที่สามารถใช้การได้ทั้งสิ้น 43 แห่ง ให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นครอบคลุมในพื้นที่ของตนเองและพื้นที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่อยู่ข้างเคียง รวม 270 แห่ง

ในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีเพียงบางแห่งเริ่มมีการคัดแยกขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน และประมาณร้อยละ 50 ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดยังไม่มีระบบรวบรวมและเก็บขนหรือให้บริการยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ และทุกแห่งไม่มีสถานที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง โดยให้ประชาชนดำเนินการกำจัดเองตามบ้านเรือน หรือ นำไปกำจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

1) ของเสียอันตรายจากชุมชน

จากการประมาณการ ภาคกลางภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีของเสียอันตรายจากชุมชนในปี พ.ศ.2555 เกิดขึ้นในปริมาณ 189,845 ตัน หากพิจารณาตามพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 5 6 7 8 และ 13 พบว่าปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 มีปริมาณมากที่สุด คือ 51,462 ตัน คิดเป็นร้อยละ 27.11 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก รองลงมาคือพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน 43,870 ตัน คิดเป็นร้อยละ 23.11 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในขณะที่พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนน้อยที่สุด มีเพียง 28,319 ตัน คิดเป็นร้อยละ 14.92 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่าจังหวัดชลบุรีมีของเสียอันตรายจากชุมชนมากที่สุด ปริมาณ 14,905 ตัน คิดเป็นร้อยละ 7.85 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก รองลงมาคือจังหวัดสมุทรปราการ มีของเสียอันตรายจากชุมชน ปริมาณ 13,397 ตัน คิดเป็นร้อยละ 7.06 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก โดยจังหวัดสมุทรสงคราม มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนน้อยที่สุด คือ 2,161 ตัน คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของของเสียอันตรายจากชุมชนในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

2) มูลฝอยติดเชื้อ

มูลฝอยติดเชื้อเป็นของเสียที่เกิดขึ้นหรือใช้ในการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค การชันสูตรศพหรือซากสัตว์ ซึ่งแหล่งกำเนิดของมูลฝอยติดเชื้อส่วนใหญ่มาจากสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน ในปี พ.ศ.2555 คาดการณ์ว่าประเทศไทยมีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อประมาณ 43,800 ตัน ซึ่งยังไม่สะท้อนตัวเลขที่แท้จริง เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกรรวบรวมข้อมูลการเกิดมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลทุกประเภทและทุกขนาด

มูลฝอยติดเชื้อส่วนใหญ่ถูกนำไปกำจัดในเตาเผาของโรงพยาบาล ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ.2549 ระบุว่า มีเตาเผาที่เดินระบบอยู่ประมาณ 400 แห่ง แต่แนวโน้มการใช้งานเตาเผาของโรงพยาบาลลดลงเนื่องจากเตาชำรุดเสียหาย และตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2546 กำหนดให้เตาเผามูลฝอยติดเชื้อทั้งเก่าและใหม่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูก

ควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ประกอบกับชุมชนมีการขยายตัวมากขึ้น ทำให้โรงพยาบาลมีการส่งมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดยังเตาเผาของเอกชน หรือเตาเผามูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายและการร้องเรียนเกี่ยวกับมลพิษ ซึ่งในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่จำนวน 4 แห่ง มีความสามารถในการเผาไหม้ 26.6 ตัน/วัน แต่สามารถรับเผากำจัดอยู่ที่ 13.7 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ของความสามารถของการเผา และพบว่ามีเตาเผาที่มีสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติเพียง 2 แห่งเท่านั้น

3) การลักลอบทิ้งกากของเสีย

ในปี พ.ศ.2555 ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีการแจ้งลักลอบทิ้งกากของเสีย จำนวน 8 ครั้ง ในพื้นที่ 4 จังหวัด คือจังหวัดฉะเชิงเทรา 3 ครั้ง จังหวัดสมุทรปราการ 3 ครั้ง จังหวัดระยอง 1 ครั้ง และจังหวัดสระบุรี 1 ครั้ง หากเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2553 พบว่ามีการลักลอบทิ้งกากของเสียจำนวน 8 ครั้ง กระจายในพื้นที่ 6 จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดระยอง และจังหวัดราชบุรี จังหวัดละ 2 ครั้ง จังหวัดชลบุรี ตรวต นครปฐม และชลบุรี จังหวัดละ 1 ครั้ง และในปี พ.ศ.2554 พบว่ามีการลักลอบทิ้งกากของเสียจำนวนถึง 16 ครั้ง ใน 11 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี 3 ครั้ง จังหวัดระยอง สระบุรี ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี จังหวัดละ 2 ครั้ง จังหวัดนครปฐม นครนายก สมุทรปราการ สระแก้ว และสิงห์บุรี จังหวัดละ 1 ครั้ง จังหวัดปทุมธานี 2 ครั้ง หากพิจารณาตั้งแต่ปี พ.ศ.2553-2555 พบว่ามีการแจ้งการลักลอบทิ้งสารเคมีจำนวนรวม 32 ครั้ง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ราชบุรี สระบุรี ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ

การลักลอบทิ้งกากของเสีย มีการเกิดอย่างต่อเนื่อง ของเสียส่วนใหญ่ถูกนำมาทิ้งในพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เช่น บ่อดินร้าง บ่อลูกรังร้าง พื้นที่ริมถนน ของเสียมักเป็นตัวทำลายเสียแล้ว น้ำเสียและกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย กากตะกอนน้ำมัน กากของเสียจากโรงงานหรือโกดังเก็บผลผลิตทางการเกษตร และ กรดสารเคมี และถังเสื่อมสภาพ

3.5.2 การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในการสนับสนุน สร้างเสริม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินโครงการสนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่ปี 2551 โดยดำเนินการในระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดอย่างน้อย 4 สมรรถนะ จาก 6 สมรรถนะ ในปี 2555 มีเทศบาลเข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้น 51 แห่ง ผ่านเกณฑ์สมรรถนะอย่างน้อย 4 เกณฑ์ รวม 49 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.08 โดยมีเกณฑ์ในการประเมินจำนวน 6 เกณฑ์ คือ

1) สมรรถนะที่ 1 แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย พิจารณาจากการมีแผนเฉพาะในการจัดการขยะมูลฝอย หรือของเสียอันตรายจากชุมชน หรือมูลฝอยติดเชื้อ และมีการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 50 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.04

2) สมรรถนะที่ 2 การลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยหรือของเสียอันตรายจากชุมชน พิจารณาจากผลการดำเนินกิจกรรม หรือข้อมูลการลด คัดแยก และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100

3) สมรรถนะที่ 3 ประสิทธิภาพในการเก็บขนขยะมูลฝอย พิจารณาจากร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้เปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือร้อยละของระยะทางการเดินทางในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีความครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ เทศบาลนครไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 เทศบาลเมืองไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 และ เทศบาลตำบลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 50 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.04

4) สมรรถนะที่ 4 การบริหารจัดการขยะมูลฝอยหรือมูลฝอยติดเชื้อในลักษณะรวมศูนย์ พิจารณาจากการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานต่างๆ ที่นำขยะมูลฝอย หรือมูลฝอยติดเชื้อมารวมกันกำจัดในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยมีหลักฐานการลงนามหรือสัญญาในการนำขยะมูลฝอยหรือมูลฝอยติดเชื้อมากำจัดร่วม หรือมีการจัดทำรายละเอียดการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งศูนย์ (MOU) มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67

5) สมรรถนะที่ 5 ประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย พิจารณาจากการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. ในกรณีที่ได้รับงบประมาณในการออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย อย่างน้อยต้องมีการฝังกลบตามหลักทางวิศวกรรม (Engineered Landfill) ในกรณีที่ไม่ได้รับงบประมาณในการออกแบบและก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย ควรดำเนินการในลักษณะเทกองที่มีการควบคุม (Controlled Dump) หรือมีแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หรือมีคุณภาพน้ำใต้ดินในปอดติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินไม่เกินมาตรฐาน มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 26 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.98

6) สมรรถนะที่ 6 รายได้ในการจัดการขยะมูลฝอย พิจารณาจากรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมการจัดการมูลฝอย เช่น การจัดเก็บค่ากำจัดมูลฝอย การจัดเก็บค่าบริการเก็บขน กำจัด หรือรายได้จากการจัดกิจกรรมลด คัดแยกและใช้ประโยชน์จากมูลฝอย มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์นี้ 44 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 86.27

จึงเห็นได้ว่า ในการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนของเทศบาลนั้น พบว่าสมรรถนะด้านประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นสมรรถนะที่มีการดำเนินการผ่านเกณฑ์เพียงประมาณร้อยละ 50 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการขยะมูลฝอย คือการกำจัดนั้นยังต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำและพิจารณาแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในการประเมินผลการดำเนินงานของระบบกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ภาคกลาง ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดจำนวน 38 แห่ง พบว่าระบบกำจัดขยะมูลฝอยไม่สามารถใช้งานได้ 10 แห่ง เนื่องจากถูกประชาชนต่อต้าน หรือดำเนินการจนเต็มศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงปิดการใช้งานไป ส่วนระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่สามารถเปิดใช้งานได้ในปัจจุบันมีจำนวน 28 แห่ง จากการประเมินสถานภาพของการดำเนินการของระบบกำจัดขยะมูลฝอย พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 42.86 จำนวนเจ้าหน้าที่เดินระบบ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระบบการวัดปริมาณขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์

ดี คิดเป็นร้อยละ 53.57 ระบบบำบัดน้ำเสียอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 39.29 และเมื่อพิจารณาผลการประเมินในภาพรวมของทุกเกณฑ์ พบว่าผลการดำเนินงานของระบบกำจัดขยะมูลฝอยอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 42.86 รองลงมาคือเกณฑ์ต่ำร้อยละ 32.14 อีกร้อยละ 25.00 อยู่ในเกณฑ์พอใช้

นอกจากนี้ มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาจากขยะรongเท้ามือสองของจังหวัดสระแก้ว ได้มีการดำเนินการโดยการแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมบริเวณตลาดโรงเกลือ และมีการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเช่น การสั่งการให้ผู้ประกอบการนำขยะออกจากบ่อและจัดสร้างอาคารไว้เก็บขยะ การมอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้วสำรวจและศึกษาออกแบบระบบบำบัดน้ำเสีย

การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 จนถึงปัจจุบัน กรมควบคุมมลพิษได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพดำเนินการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน และเก็บรวบรวมเพื่อส่งไปรีไซเคิล หรือกักในศูนย์จัดการของเสียอันตรายที่ถูกหลักวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน ดำเนินการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 13 แห่ง

สำหรับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นร่วมกันในเชิงนโยบายว่า การจัดการมูลฝอยติดเชื้อควรเป็นลักษณะการจัดการแบบ “ศูนย์รวม” จึงได้จัดทำ “โครงการเผยแพร่แนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวมที่มีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” โดยใช้สถานที่จัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ขยายบริการไปสู่พื้นที่ใกล้เคียง และจัดสร้างขึ้นใหม่ในกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีระบบกำจัด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

ในปี 2555 พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย จำนวน 30 แห่ง พบว่ามีปริมาณการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 21.05 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยเทศบาลเมืองตราด มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.43 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น รองลงมาคือเทศบาลเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 38.94 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์น้อยที่สุดคือเทศบาลเมืองหัวหิน คิดเป็นร้อยละ 4.22 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น

พบว่ามีรูปแบบ การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น การใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิล โดยการคัดแยกและนำกลับคืนวัสดุรีไซเคิล ประเภทแก้ว กระดาษพลาสติก เหล็ก และอะลูมิเนียม มีการดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การซื้อขายวัสดุรีไซเคิลโดยผ่านร้านรับซื้อของเก่า ศูนย์วัสดุรีไซเคิลชุมชน ธนาคารขยะรีไซเคิล และการเรียกคืนบรรจุภัณฑ์โดยผู้ประกอบการ การใช้การใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์ ประเภทเศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ต่างๆ เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักอินทรีย์สำหรับใช้บำรุงดินเพื่อการเกษตร และการผลิตก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์ เพื่อใช้ทดแทนพลังงานเชื้อเพลิง การแปรรูปขยะมูลฝอยให้เป็นพลังงาน โดยให้นำขยะมูลฝอยมา

ผ่านกระบวนการแปรรูปให้เกิดประโยชน์ในด้านการผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า หรือเชื้อเพลิงทดแทน ในรูปของแท่งเชื้อเพลิงขยะ(Refuse Derived Fuel: RDF)

การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการลักลอบทิ้งกากของเสีย เมื่อมีการแจ้งเหตุการณ์ลักลอบทิ้งกากของเสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เช่น กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ฯลฯ จะเข้าร่วมดำเนินการตรวจสอบในพื้นที่เพื่อหาคำตอบว่ากากของเสียที่มีการลักลอบทิ้งเป็นอะไร มีความเป็นไปได้มาจากแหล่งใด เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งเหตุการณ์ลักลอบทิ้งกากของเสียที่พบบ่อยครั้งที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกากของเสียที่มีความเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จึงต้องมีการเร่งรัด ทบทวน และเพิ่มเติมมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสีย ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.5.3 ปัญหาและประเด็นสำคัญ

- 1) ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอันเนื่องจากการบริโภคอย่างฟุ่มเฟือยและไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน มลพิษจากขยะที่เกิดจากการปนเปื้อนของน้ำชะขยะลงสู่แหล่งน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และมลพิษทางอากาศจากการเผาในที่โล่ง
- 2) ของเสียอันตรายจากชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป
- 3) การลักลอบทิ้งกากของเสียจากโรงงาน

3.6 สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมเมืองในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวของเมืองและชุมชนอย่างไม่เป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาเมืองและชุมชนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทำให้สิ่งแวดล้อมเมืองมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงจากการปลดปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเมืองและชุมชน ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากยานพาหนะ การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร เป็นต้น และยังมีมลพิษทางอากาศจากปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) มลพิษทางเสียงจากการคมนาคมขนส่ง การจราจร มลพิษจากน้ำเสีย มลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน และปัญหาพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนลดลงเนื่องจากการพัฒนาเมืองและชุมชนที่ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบ

จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ซึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 และ 13 จำนวนรวม 26 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ เพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว และฉะเชิงเทรา มีจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมาณมลพิษจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดเป็นจังหวัดที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่วิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีปัญหา

ด้านมลพิษ ได้แก่ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศและเสียง มลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และปัญหามลพิษอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมีแนวโน้มว่าจะร้ายแรงจนเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนต่อไปในอนาคต เพื่อให้จังหวัดที่เป็นเขตควบคุมมลพิษดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษอย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2536 จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรสาคร และ นครปฐม ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2535

นอกจากนี้ยังมีจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตกที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดให้บางท้องที่ในเขตอำเภอและตำบลเป็นเขตควบคุมมลพิษ จำนวน 5 จังหวัด ดังนี้

(1) จังหวัดเพชรบุรี ในเขตอำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ ตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2539

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในเขตอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี ตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2539

(3) จังหวัดสระบุรี จำนวน 1 ตำบล คือ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2547

(4) จังหวัดชลบุรี จำนวน 1 เขต คือเขตเมืองพัทยา ประกาศ ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2535

(5) จังหวัดระยอง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง ตำบลมาบข่า อำเภอพัฒนานิคม และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง รวมทั้งพื้นที่ทะเลในแนวเขต ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 32 (พ.ศ.2552) ประกาศ ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2552 และมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2552 เป็นต้นไป

พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก จึงมีจังหวัดที่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านมลพิษ ที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่วิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการควบคุม ลดและขจัดมลพิษในเขตจังหวัด ทั้งจังหวัดและในท้องที่เขตตำบลและอำเภอในบางจังหวัด จำนวนรวมถึง 10 จังหวัด จาก 26 จังหวัด และพบว่าในบางพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษอยู่ในระดับรุนแรง ได้แก่ มลพิษทางอากาศและมลพิษด้านอื่นๆในพื้นที่ตำบลมาบตาพุด จังหวัดระยอง มลพิษทางอากาศในพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี มลพิษทางเสียงบริเวณโดยรอบสนามบินสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น

3.6.1 สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตกมีการขยายตัวและเจริญเติบโตในเขตเมืองใหญ่และชุมชนค่อนข้างสูงโดยเฉพาะจังหวัดในเขตปริมณฑลและเขตเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี สมุทรสาคร นครปฐม เป็นต้น ซึ่งมีอัตราความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ค่อนข้างสูง เช่น จังหวัดนนทบุรี มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ จำนวน 1,804.05 คน ต่อ ตร.กม. จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,198.32 คน ต่อ ตร.กม. จังหวัดปทุมธานี จำนวน 662.51 คน ต่อ ตร.กม. จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 532.13 คน ต่อ ตร.กม. สำหรับจังหวัดที่มีอัตราความหนาแน่นของประชาชนน้อยได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ จำนวน 43.31 คน ต่อ ตร.กม. จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 74.57 คน ต่อ ตร.กม. สระแก้วจำนวน 75.83 คน ต่อ ตร.กม. จังหวัดตราดจำนวน 78.76 คน ต่อ ตร.กม. เป็นต้น

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองส่วนใหญ่เกิดจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของเมือง และชุมชนที่ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน จึงทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของประชากรอย่าง ไร้ทิศทาง ปัญหาประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น จังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร เป็นต้น ทำให้มีความหนาแน่นของประชากรในเขตเมืองและชุมชนเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งจำนวนชุมชนแออัดขยายตัวเพิ่มขึ้นในบางพื้นที่ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายชุมชน และน้ำเสียที่มี ปริมาณเพิ่มมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ ทัศนียภาพของเมืองและชุมชน รวมทั้งความเป็น เมืองและชุมชนน่าอยู่ เนื่องจากการบริหารจัดการเมืองและชุมชนอย่างไม่เป็นระบบส่งผลต่อปัญหาการรुक้าที่ สาธารณะหรือการรुक้าลำน้ำ ดังนั้นการวางผังเมืองและการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นในการ พัฒนาด้านกายภาพของเมือง เพื่อสร้างและพัฒนาเมืองให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชนและสวัสดิภาพของ สังคม เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์ หรือคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

การผังเมืองประกอบด้วยผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ ผังเมืองรวมหมายถึงแผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและดำรงรักษาเมืองและบริเวณ ที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการ สาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ซึ่งผังเมืองรวมจึงประกอบด้วยแผนผัง กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท เพื่รองรับการเปลี่ยนแปลงของเมืองทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากรตามการคาดประมาณการและกำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนา แผนผังแสดงโครงการ คมนาคมและขนส่ง เพื่อเชื่อมโยงระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินย่านๆต่างๆภายในเมืองและแผนผังแสดงโครงการ ด้านสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนให้การใช้ที่ดินแต่ละประเภทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผังเมืองเฉพาะ หมายถึงแผนผังหรือโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง ผังเมืองเฉพาะจึงเป็นการวางแผนผังโครงการพัฒนา เมืองหรือโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูเมืองในบริเวณพื้นที่ต่างๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็นหรือตามที่ผังเมืองรวม กำหนด เพื่อให้แผนผัง นโยบายและโครงการที่ปรากฏในผังเมืองรวมบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

ผังเมืองรวมเป็นกลไกการพัฒนามนพื้นที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้านการคมนาคมและขนส่ง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการกับการพัฒนาของภาคเอกชนในการใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ สถานการณ์ สิ่งแวดล้อมเมืองในปัจจุบันการวางผังเมืองที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการขยายตัวของเมืองและชุมชน ส่งผล ต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเป็นที่อยู่อาศัย ทำให้ เกิดปัญหาในการจัดระเบียบเมืองและชุมชน ผังเมืองรวมจังหวัดโดยส่วนใหญ่อยู่ในขั้นตอนการจัดทำจำนวน 19 จังหวัด จังหวัดที่ผังเมืองรวมยังมีผลบังคับใช้จำนวน 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี สระบุรี นครนายก และ ปราจีนบุรี และจังหวัดที่ผังเมืองรวมหมดอายุแล้วจำนวน 2 จังหวัด คือจังหวัดนนทบุรี และสมุทรปราการ

ในส่วนของการจัดทำผังเมืองรวมเมืองและชุมชนเป็นการจัดทำขึ้นในเขตเทศบาลหรือพื้นที่ชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม ประวัติศาสตร์ เป็นต้น รวมถึงพื้นที่โดยรอบ

เขตเทศบาลและชุมชนนั้นเพื่อใช้เป็นผังแม่บทและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและขนส่งของเมืองหรือชุมชน ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ผังเมืองรวมเมือง ชุมชน ที่อยู่ในขั้นตอนการจัดทำจำนวน 27 ผัง ที่ยังมีผลบังคับใช้ จำนวน 31 ผังและผังเมืองที่หมดอายุแล้วจำนวน 32 ผัง

ตารางที่ 3-5 แสดงสถานะผังเมืองในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก จำแนกรายจังหวัด

ที่	จังหวัด	จำนวนผังเมืองรวม				จำนวนผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน		
		ยังไม่ได้จัดทำ	ผังเมืองใหม่ อยู่ในขั้นตอน การจัดทำ	ปัจจุบัน บังคับใช้	หมดอายุ	ผังเมืองใหม่ อยู่ในขั้นตอน การจัดทำ	ปัจจุบัน บังคับใช้	หมดอายุ
1	ชัยนาท		√			2	1	-
2	สุพรรณบุรี		√			-	1	1
3	นครปฐม			√		2	1	1
4	สมุทรสาคร		√			1	1	1
5	สิงห์บุรี			√		-	-	1
6	อ่างทอง		√			1	-	3
7	พระนครศรีอยุธยา		√			5	8	-
8	ปทุมธานี		√			-	3	1
9	นนทบุรี				√	-	-	1
10	สมุทรปราการ				√	-	-	1
11	เพชรบูรณ์		√					
12	ลพบุรี		√					
13	สระบุรี			√				
14	นครนายก			√				
15	ปราจีนบุรี			√				
16	กาญจนบุรี		√			1	-	2
17	ราชบุรี		√			1	2	1
18	สมุทรสงคราม		√					2
19	เพชรบุรี		√			2	1	1
20	ประจวบคีรีขันธ์		√			4	3	2
21	ชลบุรี		√			1	2	4
22	ระยอง		√			3	4	3
23	จันทบุรี		√			1	-	3
24	ตราด		√			1	1	1
25	สระแก้ว		√			-	-	2
26	ฉะเชิงเทรา		√			2	3	1
ยอดรวม		-	19	5	2	27	31	32

ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศเมืองมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการลดลงของพื้นที่สีเขียวเนื่องจากการพัฒนาและขยายตัวของเมือง พื้นที่สีเขียวหมายถึงพื้นที่ธรรมชาติและพื้นที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นในชุมชนเมืองที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณที่มีไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี สวยงาม ร่มเย็น น่าอยู่และเพิ่มองค์ประกอบของการใช้ที่ดินในเมือง เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อมในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเมืองและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือน ดังนั้น พื้นที่สีเขียวรวมทั้งพื้นที่สวนสาธารณะจึงมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเมืองเพื่อการสร้างความสมดุลของสภาพแวดล้อมและช่วยลดมลพิษทางอากาศ การลดลงหรือการขาดแคลนพื้นที่สีเขียวในปัจจุบันเป็นปัญหาที่สำคัญในพื้นที่เมืองใหญ่และชุมชนเมืองเนื่องจากที่ดินมีราคาสูงจึงมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อตอบสนองการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและที่อยู่อาศัย ที่ดินที่มีขนาดพื้นที่เพื่อตอบสนองการเป็นพื้นที่สวนสาธารณะหรือพื้นที่สีเขียวหาได้ยากในปัจจุบันซึ่งตามมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมืองกำหนดให้ชุมชนเมืองควรมีพื้นที่สวนสาธารณะ 1.8 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่ยังไม่มีเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนที่ชัดเจนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาของจังหวัดและท้องถิ่น

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองจะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างเข้มแข็งทั้งการจัดการมลพิษและการจัดการระบบนิเวศเมือง เพื่อนำไปสู่ความเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) ความเป็นเมืองน่าอยู่หรือเมืองสีเขียว (Green City) ในอนาคตต่อไป

3.6.2 การดำเนินงานที่ผ่านมา

การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเนื่องจากคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองที่สำคัญได้แก่ การลดลงของพื้นที่สีเขียว ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน การจัดการน้ำเสียชุมชน มลพิษทางอากาศและมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเป็นระเบียบ ความสวยงามของเมือง

1) การจัดทำผังเมือง

กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเร่งรัดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2545 ซึ่งเห็นชอบในหลักการการกำหนดมาตรการการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการของผังเมือง ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดโดยดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่กำกับดูแล ประสาน ผลักดันและติดตามซึ่งจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก โดยส่วนใหญ่มีการจัดทำผังเมืองรวมแล้วซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำจำนวน 19 จังหวัดและยังมีผลบังคับใช้จำนวน 5 จังหวัด ผังเมืองรวมที่หมดอายุจำนวน 2 จังหวัด

2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและนำไปสู่การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ร่วมกันสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ แม่น้ำและคูคลอง ชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีนจังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร ชมรมเรารักคลองบางฝ่าย จังหวัดสมุทรปราการ ฯลฯ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เช่น โครงการชุมชนสีเขียว ชุมชนปลอดถังขยะ โครงการคลองสวย น้ำใส โครงการเมืองสวย น้ำใส ไร้มลพิษ เพียงกินอยู่ รู้คิด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ฯลฯ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของเครือข่ายภาคประชาชน ภาคประชาสังคมหรือองค์กรเอกชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาลุ่มน้ำท่าจีน ชมรมสิ่งแวดล้อมสมุทรปราการ เป็นต้น

3) การลดและขจัดมลพิษ

จังหวัดในเขตควบคุมมลพิษจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษตาม มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 เพื่อให้มีการควบคุม ลดและขจัดมลพิษในพื้นที่ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคได้สนับสนุนและส่งเสริมจังหวัดที่เป็นเขตควบคุมมลพิษในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน แผนแม่บทการจัดการน้ำเสียของจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณต่อไป

4) การจัดการเรื่องร้องเรียนและเหตุฉุกเฉิน

การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมเป็นการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เป็นต้น ในการติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนซึ่งการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่เป็นการประสานความร่วมมือ การทำงานเชิงบูรณาการและมีขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่การรับเรื่องร้องเรียนจนถึงการรายงานผล

สำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉินกรณีเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสีย กรมควบคุมมลพิษได้เตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ในการจัดการเหตุฉุกเฉินกรณีเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียในพื้นที่ เพื่อให้มีความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อร่วมปฏิบัติในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น

3.6.3 ปัญหาและประเด็นสำคัญ

- 1) ปัญหาการจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายชุมชน การจัดการน้ำเสียชุมชน มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควบคุมการปลดปล่อยมลพิษจากกิจกรรมของชุมชนเมือง
- 2) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองในภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก เช่น การวางผังเมืองไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการขยายตัวของเมืองและชุมชน การขาดแคลนพื้นที่สีเขียว เป็นต้น

บทที่ 4

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

4.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการและหลักการมีส่วนร่วม

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ (Integrated Resource and Environmental Management) เป็นแนวคิดของการจัดการทรัพยากรและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการยอมรับมากขึ้นในปัจจุบัน โดยมีการรวมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจสังคมเข้าด้วยกัน บนพื้นฐานของการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการ โดยมีระบบนิเวศเป็นตัวตั้ง และคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ กายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ภายใต้ระบบนิเวศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่ตนได้รับ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปัจจุบัน เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกประเทศและภายในประเทศ ที่จะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ขณะเดียวกัน จากการทบทวนผลการพัฒนาประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศ ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว รวมถึงความเสี่ยงในหลายมิติ อาทิ จากภาวะความผันผวนของเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศโลก ที่อาจส่งผลกระทบทำให้ปัญหาต่างๆ ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชนและสังคมในระดับท้องถิ่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาคในครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการ และหลักการมีส่วนร่วม ภายใต้แนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อสร้างการเตรียมพร้อมและเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น

4.2 ศักยภาพของพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมของประเทศ ดังนี้

4.2.1 ศูนย์รวมที่ตั้งของอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ

ภูมิภาคนี้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระบบชลประทานค่อนข้างสมบูรณ์ มีพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เหมาะสมในการพัฒนาการเกษตร มีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลายทั้งป่าเขา ทะเล เกาะแก่ง และมีพื้นที่

ติดชายแดนติดกับประเทศกัมพูชาด้านตะวันออกและติดกับสหภาพพม่า ด้านตะวันตกจึงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงด้านการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคเติบโตดี ปัญหาอาจจนในพื้นที่ลดลง อย่างไรก็ตาม การที่เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้พึ่งพิงอุตสาหกรรมสูง จึงทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการผลิตจำนวนมากจนเกินกว่าความสามารถในการฟื้นคืนความสมบูรณ์ได้ดั้งเดิม ก่อให้เกิดของเสียจากการผลิต ทำให้ระบบนิเวศขาดความสมดุล เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งน้ำเสีย มลพิษทางอากาศ ปัญหาขยะทำให้เกิดความไม่สมดุลและไม่ยั่งยืนของการพัฒนา

4.2.2 ศูนย์กลางการค้า การขนส่งและสื่อสารเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน

การค้าชายแดนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราการเฉลี่ยร้อยละ 22.7 ต่อปี โดยพื้นที่ภูมิภาคสามารถเชื่อมโยงประเทศไทยเข้ากับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะพม่าผ่านทางจังหวัด กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์ และกัมพูชาผ่านทางจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด ดังนั้นพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายในสนับสนุนและรองรับบทบาทการพัฒนาภาคในด้านนี้คือ กาญจนบุรี-ทวาย (พม่า) บางสะพาน-บกเปียน (พม่า) สระแก้ว-ปอยเปต (กัมพูชา) ตราด-เกาะกง (กัมพูชา) โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาขีดความสามารถ ของผู้ประกอบการในพื้นที่ชายแดน

4.2.3 ฐานการเรียนรู้และวิจัย พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ภูมิภาคนี้เป็นแหล่งที่ตั้งของสถานศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชนที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นพื้นที่ ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะความต้องการของภาคอุตสาหกรรม พื้นที่ที่มีศักยภาพ ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม เพชรบุรี และชลบุรี ที่สามารถพัฒนาเป็นฐานการเรียนรู้และวิจัยเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตบุคลากรป้อนตลาดแรงงาน โดยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่

4.2.4 โครงการสำคัญขนาดใหญ่ (Mega Projects)

พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักของประเทศไทย โครงการสำคัญขนาดใหญ่ที่จะมีขึ้นในอนาคต เช่น โครงการทำเรื่อน้ำลิกทวาย ทางตอนใต้ของพม่า ซึ่งประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้าถ่านหิน ระบบโลจิสติกส์เชื่อมระหว่างเมืองทวาย ผ่านจังหวัดกาญจนบุรีไปยังท่าเรื่อน้ำลิกแหลมฉบังของไทย ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหากมีการก่อสร้างโครงการนี้ในไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีมาตรฐานการคุ้มครองทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ต่ำกว่า อีกทั้งโครงการนี้จะนำไปสู่ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพม่า และผลที่อาจติดตามมาคือการอพยพย้ายถิ่นของชาวทวายที่สูญเสียวิถีชีวิตดั้งเดิมเพื่อมาเป็นแรงงานรับจ้างในประเทศไทย นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. หรือที่รู้จักกันในชื่อ พ.ร.บ. 2 ล้านล้านบาท ที่ผ่านความเห็นชอบเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2556 และการดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการน้ำ ก็เป็นโครงการใหญ่ที่จะทำให้เกิดการลงทุนภาครัฐและจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จัดเตรียมพื้นที่ การใช้ที่ดิน และประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ การจัดทำพื้นที่ปิดล้อมชุมชน และเศรษฐกิจหลักกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา การปรับปรุงสภาพลำน้ำสายหลัก และการป้องกันการกัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำในพื้นที่แม่น้ำยม น่าน

และเจ้าพระยา ซึ่งจะกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ในวงกว้าง และเข้าข่ายที่จะต้องการทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ (HIA)

4.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ องค์กร และกฎหมายที่มีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาคกลาง

ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

ในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ได้มีการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ องค์กร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ดังนี้

4.3.1 อุปสรรค

- 1) ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเป็นธรรมในการแก้ไข ป้องกัน และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบาง
- 2) การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 มีการมอบอำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการใช้ดุลพินิจออกคำสั่งให้บุคคลใดแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการสำรวจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง บางแห่งไม่มีการออกข้อบัญญัติ หรือไม่มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง
- 3) การดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยลงนามไว้ ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบ กำหนดแนวทางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน และจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องมาให้ท้องถิ่นด้วย เพื่อไม่เป็นภาระของจังหวัดและท้องถิ่น
- 4) บุคลากรของรัฐและประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้และจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนต่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีข้อขัดแย้งของการเมืองท้องถิ่น
- 5) การขาดความพร้อม และความต่อเนื่องในการดำเนินงานของส่วนราชการ สาเหตุจากการโยกย้าย เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ ทำให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขาดความต่อเนื่อง
- 6) การขาดความเข้าใจและความร่วมมือจากภาคเอกชนและผู้ประกอบการ ในการบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมจากต้นทาง ขาดการวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการละเลยต่อแนวความคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและบูรณาการเชิงองค์รวม
- 7) การขาดระบบฐานข้อมูลระดับพื้นที่และระบบเชื่อมโยงทั้งในระดับภาคและท้องถิ่น เพื่อติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ทันเหตุการณ์
- 8) ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในระดับหนึ่งซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมและต่อเนื่องในกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 9) ข้อจำกัดด้านศักยภาพในการวางแผนและกำหนดงบประมาณระดับท้องถิ่น และขาดกลไกการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

10) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ (1) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการจัดการขยะมูลฝอย (2) การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ (3) การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถตรงกับสายงานที่ปฏิบัติ (4) การทำงานของระบบกำจัดขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพต่ำเนื่องจากปัญหาเครื่องจักรชำรุด และ (5) ประชาชนไม่ยอมรับให้มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่

11) การจัดการระบบสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

12) บูรณาการแผนด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการเชื่อมโยงและบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วนในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

13) การลงนามความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

14) การจัดสรรงบประมาณในการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ที่มีสัดส่วนที่น้อยไม่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

15) ขาดแคลนบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นและบุคลากรยังขาดศักยภาพในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเชิงพื้นที่

4.3.2 โอกาส

1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน อาทิ เครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่าย

2) ภาครัฐมีนโยบายและแผนด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อม

3) การตื่นตัวของประชาคมโลกต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความตระหนักต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนมากขึ้น

4) การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะมูลฝอย ความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ

5) การจัดการความรู้และสร้างความตระหนักภายในท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

6) การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น

7) มีกฎหมายในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย หากมีกลไกการบังคับใช้ที่เหมาะสม

8) การแสวงหาพันธมิตรและเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทที่ 5

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และวัตถุประสงค์

วิสัยทัศน์

“ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

เป้าประสงค์ของแผน

- 1) มีการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกดีขึ้น
- 2) เพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการมลพิษระดับพื้นที่
- 3) พัฒนาระบบสารสนเทศ องค์ความรู้และกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพิษ แก่กลุ่มเป้าหมายหลักอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ของแผน

- 1) เพื่อสนับสนุนการจัดการมลพิษ เชิงรุก นำไปสู่เศรษฐกิจ สังคมสีเขียว
- 2) เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก และความรับผิดชอบต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญา วิจัยท้องถิ่น กลไกและเทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมรับผลกระทบจากการพัฒนา ภัยพิบัติและอุบัติเหตุ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

ยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 มุ่งเน้นการลดและควบคุมมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีในระดับพื้นที่ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ประการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือกลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนโดยการมีส่วนร่วม

มาตรการ

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุน อปท. ในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบ
- (2) อนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน
- (3) ขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การเป็น

เมืองน่าอยู่

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

มาตรการ

(1) ส่งเสริมการลดปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด โดยการมีส่วนร่วมและเหมาะสมกับศักยภาพ

- (2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเสียอันตรายชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ
- (3) ส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือลงทุนในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสีย

อันตราย

(4) ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดที่เหมาะสมกับศักยภาพ ได้แก่ การบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน ร้านอาหารริมน้ำ ฯลฯ

- (5) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษ
- (6) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนบริหารจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ
- (7) ส่งเสริมการจัดการคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติ

กลยุทธ์ที่ 3 การควบคุมและลดมลพิษจากแหล่งกำเนิด

มาตรการ

- (1) ติดตามตรวจสอบและประเมินการจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษ
- (2) ควบคุมการปล่อยและระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ
- (3) การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 4 การจัดการสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลโดยการมีส่วนร่วม

มาตรการ

(1) การควบคุมและลดมลพิษจากกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลโดยการมีส่วนร่วม

- (2) การส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลโดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด

- จำนวนผังเมืองที่ประกาศใช้เพิ่มขึ้น
- ชุมชนเมืองน่าอยู่เพิ่มขึ้น
- พื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนเพิ่มขึ้น
- อัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ร้อยละ 30
- อัตราการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกหลักวิชาการ ร้อยละ 50 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
- คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตดีขึ้น
- มีระบบสารสนเทศแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ร้อยละ 30 ของแม่น้ำมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป
- ร้อยละ 75 ของสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป
- การลักลอบทิ้งกากของเสีย สารอันตรายในพื้นที่เสี่ยงลดลง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกภาคส่วน

มาตรการ

- (1) ยกย่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนชุมชนและสังคม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญา เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
- (2) สนับสนุนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกระบบการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- (1) ส่งเสริมบทบาทให้กับทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- (2) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 3 บูรณาการเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมและเครือข่ายอื่นๆ

มาตรการ

- (1) บูรณาการเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย
- (2) สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายชุมชนทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 4 การสื่อสารสาธารณะเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม

มาตรการ

- (1) การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลายเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล
- (2) การขยายเครือข่ายสื่อสาร ประชาสัมพันธ์

ตัวชี้วัด

- มีระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

- จำนวนสถานศึกษา/ชุมชน/บุคคล/องค์กรต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม
- จำนวนช่องทางการเข้าถึงข้อมูลที่เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อม ตามหลักธรรมาภิบาล

มาตรการ

- (1) เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและเพิ่มความรู้ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่หน่วยงานและภาคประชาชน
- (2) การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม เพื่อการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ
- (3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมทุกระดับอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- (4) บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสมดุลในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

มาตรการ

- (1) การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม เพื่อการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 3 การเพิ่มศักยภาพการทดสอบตัวอย่างด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- (1) การเพิ่มศักยภาพห้องปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

- ร้อยละ 80 ของเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และข้อพิพาท ที่มีการดำเนินงานจนได้ข้อยุติ
- ห้องปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมระดับภาคที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO/IEC17025 เพิ่มขึ้น
- มีระบบสารสนเทศการจัดการสิ่งแวดล้อม
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการใช้มาตรการด้านกฎหมายในการจัดการเรื่องร้องเรียน
- เครือข่ายภาคประชาชน เอกชนในการติดตาม ตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและ รับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความพร้อมในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง

มาตรการ

(1) การจัดการความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนเพื่อเตรียมความพร้อมและรับมือต่อการเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(2) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษข้ามพรมแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

กลยุทธ์ที่ 2 การปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และ อุบัติภัย

มาตรการ

(1) สร้างเครือข่ายชุมชนลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และปรับตัวเข้าสู่สังคม
คาร์บอนต่ำ

(2) ลดความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

(3) การจัดการสิ่งแวดล้อมในภาวะฉุกเฉินและมลพิษข้ามพรมแดน

ตัวชี้วัด

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ / ภัยพิบัติ
- หน่วยงานที่มีแผน/โครงการในการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด เทคโนโลยีที่สะอาด
เพิ่มขึ้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการมลพิษข้ามพรมแดน
โดยเฉพาะขยะมูลฝอยและขยะอันตรายข้ามพรมแดน

5.3 สรุปยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ แผนงาน/โครงการ และพื้นที่เป้าหมายภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนโดยมีส่วนร่วม <u>ตัวชี้วัด</u> 1) จำนวนผังเมืองที่ประกาศใช้เพิ่มขึ้น 2) ชุมชนเมืองน่าอยู่เพิ่มขึ้น 3) พื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมและสนับสนุน อปท. ในการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบ	- การส่งเสริมการจัดทำข้อกำหนดท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - การติดตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามผังเมืองรวม - การปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชุมชน/เมือง ได้แก่ การปรับปรุงทัศนียภาพ การจัดระเบียบป้าย	22 จังหวัด	2556-2559	ยผ. อปท.	สผ.
	2. อนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน	- โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและพื้นที่สาธารณะ - โครงการติดตามและฟื้นฟูพื้นที่สีเขียวในหน่วยงานและชุมชน (ระดับจังหวัดและระดับภาค)	26 จังหวัด อปท. สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ 26 แห่ง	2556-2559	อปท. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ในพื้นที่ 26 จังหวัด	สผ. สสภ. ทสจ. ยผ. กรอ.
	3. ขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนโดยมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่	- โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ - โครงการชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม Eco Town Eco Tourism - โครงการส่งเสริมการผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	26 จังหวัด อปท.ระดับเทศบาล 78 แห่ง 26 จังหวัด (อปท.หน่วยงานภาครัฐ)	2556-2559	อปท. หน่วยงานภาครัฐ	คพ. สสภ. ทสจ. คพ. สสภ. ทสจ.
2. การส่งเสริมการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	1. ส่งเสริมการลดปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิดโดยการมีส่วนร่วมและเหมาะสมกับศักยภาพ	โครงการส่งเสริมการลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน ชุมชน สถานประกอบการ ฯลฯ	26 จังหวัด อปท. 61 แห่ง	2556-2559	อปท.	คพ. สสภ. ทสจ.

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
ตัวชี้วัด 1) อัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ร้อยละ 30 2) อัตราการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกหลักวิชาการ ร้อยละ 50 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 3) คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติดีขึ้น	2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ	- โครงการชุมชนสีเขียว/ปลอดถังขยะ - โครงการส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงาน - โครงการส่งเสริมการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (ปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ สิ่งประดิษฐ์รีไซเคิล ฯลฯ) - โครงการส่งเสริมการจัดการมลพิษจากขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย โดยอปท. ชุมชน และภาคเอกชนอย่างเป็นระบบ	26 จังหวัด อปท. 61แห่ง	2556-2559	อปท.	คพ. สสภ. ทสจ. สส.
	3. ส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือลงทุนในการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย	โครงการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการของเสียอันตราย	พื้นที่นำร่อง 5 แห่ง	2557-2559	อปท.	คพ. สสภ. ทสจ.
	4. การส่งเสริมการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดที่เหมาะสมกับศักยภาพ ได้แก่ การบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน ร้านอาหารริมน้ำ ฯลฯ	- โครงการติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน และสถานประกอบการ - โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - โครงการส่งเสริมระบบฟาร์มสุกรที่มีการจัดการน้ำเสีย/ของเสียที่ได้มาตรฐาน	อปท.ริมน้ำ 52 แห่ง (2 แห่ง/26 จังหวัด) แม่น้ำสายหลัก ๕ สาย (ท่าจีน เจ้าพระยา บางปะกง แม่กลอง ป่าสัก) นครปฐม ราชบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี ปราจีนบุรี	2556-2559 2557-2559 2557-2559	อปท. ปศ. อปท.	คพ. สสภ. ทสจ. กษ. คพ. คพ. ปศ.

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
	5. การส่งเสริมและพัฒนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	โครงการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อม เช่น บึงประดิษฐ์ กลุ่มอาคาร ฯลฯ	อปท.(ตามพื้นที่เป้าหมายของ คพ.	2557-2559	อปท	คพ. สผ. สสภ. ทสจ.
		โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดในสถานประกอบการ (CT)	26 จังหวัด	2556-2559	สส. อก	อปท. คพ. สสภ. ทสจ.
		โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสะอาดในการผลิต (ทั้งภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม)	26 จังหวัด	2556-2559	อบก.	คพ. สสภ. ทสจ.
		โครงการส่งเสริมการจัดการอุตสาหกรรมในระบบ Eco-Industries / Eco-Town	10 จังหวัด นครปฐม สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ สระบุรี ปราจีนบุรี ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง	2557-2559	กรอ.กนอ.	คพ.
	6. สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนและบริหารจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียชุมชน - โครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดการน้ำเสียของจังหวัด - โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กหรือกลุ่มอาคาร (Cluster) ที่เหมาะสมกับศักยภาพ	26 จังหวัด อปท. (ตามพื้นที่เป้าหมายของ คพ.)	2556-2559	อปท.	คพ. สสภ. ทสจ. สธ.

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
		- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน - โครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด - โครงการการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่ม อปท. (Clustering) - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ				
	7. การส่งเสริมการจัดการคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤติ	- การส่งเสริมการลดการเผาในที่โล่ง - ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังและแจ้งเตือนคุณภาพอากาศเพื่อการควบคุมกำกับการปฏิบัติตามมาตรการของผู้ประกอบการในพื้นที่ควบคุมมลพิษทางอากาศ เช่น PM₁₀ VOCs O₃	PM ₁₀ บริเวณหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี และอำเภอเมืองสมุทรปราการ VOCs บริเวณมาบตาพุด จังหวัดระยอง O ₃ ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร ราชบุรี และ พระนครศรีอยุธยา	2556-2559	อปท. คพ. สสภ. ทสจ.	คพ. อบก. สสภ. ทสจ. อปท.

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
3. การควบคุมและลดมลพิษจากแหล่งกำเนิด <u>ตัวชี้วัด</u> 1) มีระบบสารสนเทศแหล่งกำเนิดมลพิษ 2) ร้อยละ 50 ของแม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป 3) ร้อยละ 75 ของสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป 4) การลักลอบทิ้งกากของเสีย สารอันตรายในพื้นที่เสี่ยงลดลง	1. ติดตามตรวจสอบและประเมินการจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษ	- โครงการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามกฎหมายฯ ตามมาตรา 80 พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 - การควบคุมกำกับให้มีการจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ - การรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ - โครงการติดตามตรวจสอบมลพิษจากอุตสาหกรรมและยานพาหนะ - โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว	5 สสจ./20 แห่ง/ปี	2556-2559	ทสจ. สสจ.	อปท.
			26 จังหวัด	2556-2559	กรอ.	อปท. สสจ. ทสจ.
			สสจ.ละ 1 ฐานข้อมูลอุตสาหกรรม 26 จังหวัด ยานพาหนะ 4 จังหวัด	2556-2559	สสจ. กรอ. คพ.	อปท. สสจ. ทสจ. อปท.
	2. ควบคุมการปล่อยและระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด	ควบคุมการเลี้ยงปลาในกระชังไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำสาธารณะ	แม่น้ำสายหลัก 5 สาย (ท่าจีน เจ้าพระยา บางปะกง แม่กลอง ป่าสัก)	2556-2559	กป.	อปท.
		- การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม - น้ำผิวดิน - น้ำทะเลชายฝั่ง - อากาศ	- แม่น้ำสายหลัก 21 สาย คลอง 26 คลอง -10 จังหวัดชายฝั่ง ทะเล 103 สถานี - อากาศ 24 สถานี 11 จังหวัด	2556-2559	สสจ. ทสจ. คพ.	อปท. เครือข่าย
	3. การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม					

ตารางที่ 5-1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดและขจัดมลพิษ (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
		• การเตือนภัยมลพิษสิ่งแวดล้อม • การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งสารเคมีในพื้นที่เสี่ยง • การเพิ่มศักยภาพการตรวจวิเคราะห์ด้านสิ่งแวดล้อม	สสภ.ละ 1 แห่ง สสภ.ละ 1 แห่ง 12 จังหวัด ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ ระยอง สระบุรี ราชบุรี ชลบุรี ตราด นครปฐม นครนายก ปทุมธานี สระแก้ว สิงห์บุรี 5 แห่ง	2556-2559 2556-2559 2556-2559	สสภ. ภาคประชาชน/ สสภ. สสภ.	คพ. คพ. คพ. สส.
4. การจัดการสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลโดยการมีส่วนร่วม <u>ตัวชี้วัด</u> ร้อยละ 75 ของสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป	1. การควบคุมและลดมลพิษจากกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล	• การส่งเสริมการผลิตและการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การท่องเที่ยวหัวใจเขียว • การจัดการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอย่างเป็นระบบ	10 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2556-2559	ทช.อส. คพ.อปท.	ทสจ. สสภ.
	2. การส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล	• การส่งเสริมการออกข้อกำหนดท้องถิ่นในการควบคุมกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล • การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	10 จังหวัดชายฝั่งทะเล 10 จังหวัดชายฝั่งทะเล	2556-2559 2556-2559	ทช.อส. คพ.อปท. ทช.อส. คพ.อปท.	ทสจ. สสภ. ทสจ. สสภ.

ตารางที่ 5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. การจัดการความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกภาคส่วน <u>ตัวชี้วัด</u> 1) สถานศึกษา/ชุมชน/บุคคล/องค์กรต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 2) มีระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. ยกระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้วัฒนธรรม ภูมิปัญญาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	- โครงการเสริมสร้างศักยภาพให้กับ อปท. ประชาชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม - โครงการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ - โครงการจัดการองค์ความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน - การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม	นำร่องจังหวัดละ 2 อปท.	2556-2559	สส. สสภ. ทสจ. สถาบันการศึกษา	อปท.
			สสภ.ละ 1 ฐานข้อมูล	2556-2559	สส. สสภ. ทสจ.	อปท.
			นำร่องจังหวัดละ 2 อปท.	2556-2559	สส. สสภ. ทสจ. สถาบันการศึกษา	อปท.
			นำร่อง จังหวัดละ 2 อปท.	2556-2559	ศวพ. สถาบันการศึกษา	สสภ. ทสจ.
	2. สนับสนุนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกระบบการศึกษา	- บูรณาการองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการมลพิษในการศึกษาทั้งในและนอกระบบ - การให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	26 จังหวัด	2556-2559	สพ. สส. สสภ. ทสจ	สถาบันการศึกษา / ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา
			สถาบันการศึกษา / ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา	2556-2559		
2. การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม <u>ตัวชี้วัด</u> สถานศึกษา/ชุมชน/บุคคล/องค์กรต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมบทบาทให้กับทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม	- โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม - การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในภาคครัวเรือน ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม - การส่งเสริมการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	แหล่งมรดกโลก พระนครศรีอยุธยา	2557-2559	สพ.สส. สสภ.ทสจ.	อปท.
			5 สสภ. 5 พื้นที่นำร่อง	2556-2559	สส.คพ. อภ.กษ.	สสภ.ทสจ.
					สส.คพ.	สสภ.ทสจ.

ตารางที่ 5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	2. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ	5 สสภ. 5 พื้นที่นำร่อง	2556-2559	อปท. อบก.	ทส.
	3. สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกภาคส่วน	- ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักการที่เหมาะสม เช่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP) ผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย (BPP) การจ่ายค่าตอบแทนคืนคุณค่าระบบนิเวศน์ (PES) - ยกย่อง เชิดชูบุคคล ชุมชน องค์กรต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม - ถ่ายทอดภูมิปัญญาจากอดีตสู่ปัจจุบัน	26 จังหวัด 26 จังหวัด	2556-2559 2556-2559	สส. คพ. อส. ทช.	ทสจ. สสภ. อปท.
3. บูรณาการเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมและเครือข่ายอื่นๆ <u>ตัวชี้วัด</u>	1. บูรณาการเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย	บูรณาการเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเครือข่ายสังคมคาร์บอนต่ำ สังคมสีเขียว เครือข่าย Green area ฯลฯ	26 จังหวัด/26 เครือข่าย (เชื่อมโยงให้เป็นหนึ่ง)	2557-2559	ทสจ. สสภ.	อปท.
	2. สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายทุกระดับ	- เชื่อมโยงเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมระหว่างกลุ่มต่างๆ - การสร้างแรงจูงใจให้กับอาสาสมัครด้านสิ่งแวดล้อม	26 จังหวัด 26 เครือข่าย 26 จังหวัด	2556-2559 2556-2559	ทสจ. สสภ. สส. อส. ทช.	อปท. อปท. ทสจ. สสภ.

ตารางที่ 5-2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
4. การสื่อสารสาธารณะเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม <u>ตัวชี้วัด</u> 1) จำนวนช่องทางการเข้าถึงข้อมูลเพิ่มขึ้น	1. การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลายเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล	• หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ด้านสิ่งแวดล้อม	26 จังหวัด	2556-2559	จังหวัด	ทส. กษ. อก. ททท.
		• การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ คลิป สปอร์ต ป้ายประชาสัมพันธ์คุณภาพน้ำ	26 จังหวัด	2556-2559	สส. คพ.	สสภ. ทสจ.
		• การสื่อสารผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียง/โทรทัศน์ สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลท้องถิ่น ทีวีสาธารณะ	26 จังหวัด	2556-2559	สส. คพ. กปส. ผู้ประกอบ การวิทยุ โทรทัศน์ สสภ. ทสจ.	สสภ. ทสจ.
	2. การขยายเครือข่ายการสื่อสารประชาสัมพันธ์	• Website ของหน่วยงาน	26 จังหวัด	2556-2559	สสภ. ทสจ.	ทส.
		• การสื่อสารผ่านทาง Social Media	26 จังหวัด	2556-2559		ทส.

ตารางที่ 5-3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
1. การจัดการสิ่งแวดล้อม ตามหลัก ธรรมาภิบาล <u>ตัวชี้วัด</u> 1) ร้อยละ 80 ของเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์/ข้อพิพาทมีการดำเนินงาน จนได้ข้อยุติ 2) อปท. ที่มีการใช้มาตรการด้าน กฎหมายในการจัดการเรื่องร้องเรียน 3) เครือข่ายภาคประชาชน /เอกชน ในการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	1. เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้ กฎหมายและเพิ่มความรู้ด้านกฎหมาย สิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้แก่หน่วยงานและภาคประชาชน	- เพิ่มศักยภาพบุคลากรในการจัดการเรื่อง ร้องเรียน ร้องทุกข์ - บูรณาการความร่วมมือในการบังคับใช้ กฎหมายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การจัดการความรู้ ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชนและ หน่วยงาน	26 จังหวัด	2556-2559	มท.	คพ. สสภ. ทสจ.
	2. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการ สิ่งแวดล้อมทุกระดับอย่างทั่วถึงและ เป็นธรรม	- เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมจัดการ สิ่งแวดล้อมอย่างเท่าเทียม - ส่งเสริมทุกภาคส่วนให้มีความรับผิดชอบต่อ สังคม เช่น CSR - บูรณาการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนใน การจัดการสิ่งแวดล้อมในสัดส่วนที่เป็นธรรม - บูรณาการการมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจ สอบและประเมินผล การเฝ้าระวัง ควบคุม โดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน เอกชน	26 จังหวัด (จังหวัดละ 1 แห่ง)	2556-2559		
	3. บูรณาการความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อความสมดุลใน การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน	- จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการมลพิษ - ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกันแบบ พหุภาคี	26 จังหวัด	2557-2559	ทส.มท.สร. อก.กษ.ศธ.	ก.พ.ร. จังหวัด

ตารางที่ 5-3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
2. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อ บูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ <u>ตัวชี้วัด</u> มีระบบสารสนเทศการจัดการ สิ่งแวดล้อม	1. การจัดทำและพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม เพื่อ การวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมใน ทุกระดับ	- ศูนย์บริการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมและ การให้คำปรึกษาทางวิชาการ - การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม	5สสภ./5 ศูนย์	2556-2559	สสภ.	ศทส.
3. การเพิ่มศักยภาพการทดสอบ ตัวอย่างด้านสิ่งแวดล้อม <u>ตัวชี้วัด</u> ห้องปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมระดับ ภาคที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO17025 เพิ่มขึ้น	1. การเพิ่มศักยภาพห้องปฏิบัติการ ด้านสิ่งแวดล้อม 2. การเชื่อมโยงเครือข่าย ห้องปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพห้องปฏิบัติการด้าน สิ่งแวดล้อม เข้าสู่มาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 - การสร้างเครือข่ายการบริการทดสอบตัวอย่าง ด้านสิ่งแวดล้อม	5 แห่ง 5 เครือข่าย	2556-2559 2557-2559	สสภ. สสภ.	คพ. สส. คพ. สส. วศ. กรม อ. กรม ว. กรอ.

ตารางที่ 5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. สร้างความพร้อมในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง <u>ตัวชี้วัด</u> 1) อปท. มีแผนรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ 2) หน่วยงานที่มีแผน/โครงการในการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก 3) สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด เทคโนโลยีที่สะอาดเพิ่มขึ้น 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/อปท. มีการจัดการมลพิษข้ามพรมแดน	1. การจัดการความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนเพื่อเตรียมความพร้อมและรับมือต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษข้ามพรมแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	- พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้เรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - การเตรียมความพร้อมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคภาคกลางและภาคตะวันออก - การวางแผนระบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายข้ามพรมแดน - การวางแผนการจัดการมลพิษด้านคุณภาพน้ำและอากาศในพื้นที่รอยต่อระหว่างประเทศ - การจัดการมลพิษจากการค้าและการขนส่ง (logistics) - ผลักดันให้มีการประกาศควบคุมมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการขนถ่ายสินค้ากลางทะเล - ควบคุมการนำเข้าสินค้าด้วยคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย - สร้างความรู้ความเข้าใจในการเลือกซื้อสินค้านำเข้าที่ได้มาตรฐานเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	26 จังหวัด	2556-2559	อปท. จังหวัด	อบก.สผ.คพ. สสภ.ทสจ.
			7 จังหวัด	2557-2559	คพ. สสภ.	อปท.ทสจ. ศทส. สส. อปท.

ตารางที่ 5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
2. การปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย	1. สร้างเครือข่ายชุมชนลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ 2. ลดความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ	• โครงการ Green Cities Green Communities • การใช้กลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาครัฐและเอกชน • ติดตามประเมินผลโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) ภาคเอกชนผลักดันการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมและลดการเผาในที่โล่ง • ศึกษาวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และเกณฑ์ที่เหมาะสมด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ • พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้เรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความสามารถในการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม • รณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการเศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของประเทศไทย • ชุมชนต้นแบบด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งในการปรับตัวและรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ				

ตารางที่ 5-4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และอุบัติภัย (ต่อ)

กลยุทธ์/ตัวชี้วัด	มาตรการ/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
		- กระบวนกรถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแนวทางการปรับตัวต่อภาคการเกษตรกรรม - พัฒนาและจัดหาช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ				

บทที่ 6

แนวทางการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559

การขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 หมายถึงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของแผนฯ และการผลักดันเพื่อให้หน่วยงานในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สามารถนำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวทางที่ปรากฏในแผนฯ นี้ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับประชาชน และองค์กรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสู่เป้าหมายในแต่ละยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของแผนฯ เกิดจากการปฏิบัติงานที่ประสานและร่วมมือกันของทุกหน่วยงาน ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

6.1 ข้อเสนอกลไกในการขับเคลื่อนและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลางภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 มุ่งเน้นการปฏิบัติงานตามหน้าที่และภารกิจด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ซึ่งภารกิจดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่จะต้องปฏิบัติ อย่างไรก็ดี แผนงานหรือโครงการตามที่ปรากฏในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนฯ ฉบับนี้ มิได้หมายความว่าหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจะทำได้โดยลำพัง หรือในลักษณะที่เรียกว่าต่างคนต่างทำตามอำนาจหน้าที่ของตน หากแต่อาจต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ได้แก่ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัดและท้องถิ่น รวมถึงระหว่างส่วนราชการกับภาคเอกชน ตลอดจนต้องมีการดำเนินงานให้ประสานสอดคล้องกับแผนงานหรือโครงการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นด้วย

ดังนั้น การขับเคลื่อนแผนฯ ฉบับนี้ จึงต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมถึงการประมาณเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุน ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทาง/มาตรการของแผนฯ มีการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ทั้งที่ปรากฏและที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม และมีการจัดฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ต้องให้ความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามแผนฯ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานโครงการ/แผนงานอย่างต่อเนื่อง

กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 มีดังนี้

1) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ที่ 5 6 7 8 และ 13 ดำเนินการสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานองค์กร สถาบัน และบุคลากรของจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และสื่อสาธารณะที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ 26 จังหวัดของภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกโดยเฉพาะระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงตามภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติโดยการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และจัดประชุม/อบรม/สัมมนาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

2) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทุกระดับที่เกี่ยวข้อง จัดทำแนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด จังหวัด และแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยกลไกการสนับสนุนเชิงรุก เช่น การส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่าย การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) บูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านคณะกรรมการในระดับจังหวัดและท้องถิ่น เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ คณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

6.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เสนอผู้บริหารระดับ กรม กระทรวง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและงบประมาณตามโครงการเร่งด่วน (Flagship Projects) เพื่อให้แนวทางภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ได้รับการขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรมีโครงการที่สำคัญ (Flagship Projects) ภายใต้แผนฯ ดังนี้

- 1) โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ
- 2) โครงการ Low Waste Low Carbon
- 3) โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4) โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายระบบสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยทุกระดับ
- 5) โครงการเพิ่มศักยภาพห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมสู่มาตรฐานสากล(ISO17025)
- 6) โครงการสร้างเสริม และสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพเมืองด้านสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน (Green Communities/Green Cities) เพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน
- 7) โครงการความร่วมมือการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 8) โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม
- 9) โครงการส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

6.3 ข้อเสนอแนะในการติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 จะต้องมีการติดตามประเมินผลพร้อมทั้งกำหนดเวลาในการติดตามประเมินผล เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของแผนภายในช่วงระยะเวลาของแผน ซึ่งได้กำหนดแนวทางและกลไกในการติดตามประเมินผลแผนดังนี้

6.3.1 กลไกในการติดตามประเมิน

1) คณะกรรมการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัดในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ มาตรการ แนวทางของแผนไปสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น จังหวัด และกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการติดตามประเมินผล

2) บูรณาการความร่วมมือในการติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เช่น การรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามกลยุทธ์ของแผนฯ ต่อสาธารณะ การเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมติดตามประเมินโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด เป็นต้น

6.3.2 แนวทางในการติดตามประเมินผล

1) การติดตามประเมินผลจากแผนงาน โครงการที่หน่วยงานต่างๆได้มีการดำเนินงานตามมาตรการและแผนงานของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 เพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

2) การติดตามประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ในภาพรวม

6.3.3 ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559 ในภาพรวมควรมีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนและการจัดทำแผนฉบับต่อไป

ภาคผนวก ก

ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
พื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

ตารางที่ 1ก ผลตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2553-2555

จำแนกตามเกณฑ์คุณภาพและพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค

เกณฑ์ คุณภาพ น้ำ	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค															ร้อยละ
	สสภ.5			สสภ.6			สสภ.7			สสภ.8			สสภ.13			ของแหล่ง
	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	น้ำ **
ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	แม่น้ำตราด	แม่น้ำตราด	ปี 2553 = - ปี 2554 = 2.22 ปี 2555 = 6.67
พอใช้	-	แม่น้ำท่าจีน ตอนบน คลองมหา ส้วสดี	แม่น้ำท่าจีน ตอนบน แม่น้ำน้อย	-	แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนบน (ช่วงที่ 3) แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนกลาง (ช่วงที่ 2) แม่น้ำน้อย	แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนบน (ช่วงที่ 3) แม่น้ำน้อย	-	-	-	แม่น้ำแม่ กลอง แม่น้ำแคว ใหญ่ แม่น้ำแคว น้อย แม่น้ำแคว ใหญ่ แม่น้ำปราง บุรี แม่น้ำกุยบุรี แม่น้ำเพชรบุรี ตอนบน แม่น้ำเพชรบุรี ตอนล่าง	แม่น้ำแม่ กลอง แม่น้ำแคว น้อย แม่น้ำแคว ใหญ่ แม่น้ำปราง บุรี แม่น้ำเพชรบุรี ตอนบน แม่น้ำเพชรบุรี ตอนล่าง	แม่น้ำแม่ กลอง แม่น้ำแคว น้อย แม่น้ำแคว ใหญ่ แม่น้ำปราง บุรี แม่น้ำเพชรบุรี ตอนบน	แม่น้ำประ แสร์ แม่น้ำพังราด แม่น้ำตราด แม่น้ำเวฬุ	แม่น้ำประ แสร์ แม่น้ำพังราด แม่น้ำเวฬุ คลองท่าลาด	แม่น้ำบาง ปะกง แม่น้ำ จันทบุรี แม่น้ำพังราด	ปี 2553 = 24.44 ปี 2554 = 33.33 ปี 2555 = 26.67
เสื่อมโทรม	แม่น้ำท่าจีน ตอนบน แม่น้ำท่าจีน ตอนกลาง แม่น้ำท่าจีน ตอนล่าง	แม่น้ำท่าจีน ตอนกลาง แม่น้ำท่าจีน ตอนล่าง คลองมหา ส้วสดี	แม่น้ำท่าจีน ตอนกลาง แม่น้ำท่าจีน ตอนล่าง คลองมหา	แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนบน (ช่วงที่ 3) แม่น้ำ เจ้าพระยา	แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนล่าง (ช่วงที่ 1) แม่น้ำป่าสัก	แม่น้ำ เจ้าพระยา ตอนกลาง (ช่วงที่ 2) แม่น้ำป่าสัก	แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำบาง ขาม แม่น้ำนคร- นายก	แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำบาง ขาม แม่น้ำนคร- นายก	แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำบาง ขาม แม่น้ำนคร- นายก	-	แม่น้ำกุยบุรี คลองดำเนิน สะดวก	แม่น้ำกุยบุรี แม่น้ำเพชรบุรี ตอนล่าง คลองดำเนิน สะดวก	แม่น้ำบาง- ปะกง แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันท- บุรี คลองท่า ลาด	แม่น้ำบาง ปะกง แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันท- บุรี คลองนคร-	แม่น้ำระยอง คลองนคร- เนื่องเขต คลองท่าไข	ปี 2553 = 51.11 ปี 2554 = 62.22 ปี 2555 = 55.56

เกณฑ์ คุณภาพ น้ำ	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค															ร้อยละ ของแหล่ง น้ำ **
	สสภ.5			สสภ.6			สสภ.7			สสภ.8			สสภ.13			
	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	
	แม่น้ำน้อย คลองมหา สวัสดิ์ คลองภาษี เจริญ คลองมหาชัย คลองดำเนิน สะดวก	คลองเจดีย์ บูชา คลองดำเนิน สะดวก คลองภาษี เจริญ คลองมหาชัย คลองดำเนิน สะดวก	สวัสดิ์ คลองเจดีย์ บูชา คลองภาษี เจริญ คลองมหาชัย คลองดำเนิน สะดวก	ตอนกลาง (ช่วงที่ 2) แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำน้อย แม่น้ำลพบุรี	คลองลัด หลวง คลองดาว- คะนอง คลองบาง- กอกใหญ่ คลองมอญ คลองบาง- กอกน้อย คลองบาง กรวย	-	แม่น้ำปรา- จีนบุรี แม่น้ำบาง- ปะกง เขื่อนป่าสัก- ชลสิทธิ์	แม่น้ำปรา- จีนบุรี แม่น้ำบาง- ปะกง เขื่อนป่าสัก- ชลสิทธิ์	แม่น้ำปรา- จีนบุรี แม่น้ำบาง- ปะกง เขื่อนป่าสัก- ชลสิทธิ์					เนื่องเขต คลองท่าไข่		
เสื่อมโทรม มาก	คลองเจดีย์ บูชา	คลองภาษี เจริญ	-	แม่น้ำ เจ้าพระยา ช่วงที่ 1 (ตอนล่าง) คลองบาง- ปลากด คลองลำโรง คลองพระ โขนง คลองลัด- หลวง คลองดาว- คะนอง คลองบาง- กอกใหญ่ คลองมอญ คลองบาง-	คลองบาง- กอกน้อย คลองพระ โขนง คลองลำโรง คลองบาง ปลากด คลองลำโรง คลองพระ โขนง คลองลัด หลวง คลองดาว- คะนอง คลองบาง- กอกใหญ่ คลองมอญ คลองบาง-	แม่น้ำ เจ้าพระยา ช่วงที่ 1 (ตอนล่าง) คลองบาง ปลากด คลองลำโรง คลองพระ โขนง คลองลัด หลวง คลองดาว- คะนอง คลองบาง- กอกใหญ่ คลองมอญ คลองบาง-	-	-	-	-	คลองประดู่	-	คลองนคร- เนื่องเขต คลองท่าไข่ คลองพาน- ทอง	คลองพาน- ทอง	คลองพาน- ทอง	ปี 2553 = 31.11 ปี 2554 = 15.56 ปี 2555 = 24.44

เกณฑ์ คุณภาพ น้ำ	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค															ร้อยละ
	สสภ.5			สสภ.6			สสภ.7			สสภ.8			สสภ.13			ของแหล่ง น้ำ **
	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	2553	2554	2555	
				กอกน้อย คลองบาง- กรวย		กอกน้อย คลองบาง- กรวย										

หมายเหตุ :

เกณฑ์คุณภาพน้ำดี การตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวมคุณภาพน้ำอยู่แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 2

เกณฑ์คุณภาพน้ำพอใช้ การตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวมคุณภาพน้ำอยู่แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

เกณฑ์คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม การตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวมคุณภาพน้ำอยู่แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4

เกณฑ์คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก การตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวมคุณภาพน้ำอยู่แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 5

$$\text{ร้อยละของแหล่งน้ำ**} = \frac{\text{จำนวนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำที่.....x100}}{\text{จำนวนแหล่งน้ำที่ตรวจวัดคุณภาพน้ำทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 2ก แสดงระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2553 -2555

จังหวัด	สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล														
		ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555				
		ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก
สมุทรสาคร	ปากแม่น้ำท่าจีน (100)					✓					✓				✓	
สมุทรปราการ	ปากคลอง 12 ธันวาคม (100)					✓					✓					✓
	หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 (100)					✓					✓					✓
	ปากแม่น้ำเจ้าพระยา (100)					✓					✓					✓
สมุทรสงคราม	ปากแม่น้ำแม่กลอง (100)					✓				✓				✓		
ประจวบคีรีขันธ์	ปากคลองบ้านบางสะพาน (500)			✓					✓					✓		
	กลางหาดสมิทธิ อ.บางสะพาน (10)			✓					✓					✓		
	บ้านหินกรูด		✓						✓				✓			
	บ้านทุ่งประดู่ (500)		✓					✓					✓			
	หาดวนกร, อ.ทับสะแก (10)	✓							✓				✓			
	ปากคลองวาฬ (500)		✓						✓					✓		
	อ่าวมะนาว, กองบิน 53 (10,500)	✓							✓				✓			
	อ่าวประจวบฯ (ปากคลองบางนางรม, ตอนกลาง, ด้านใต้) (10,100,500)		✓					✓					✓			
	อ่าวประจวบเหนือ หน้าเขาตาม่องล่าย			✓						✓				✓		
	บ้านบ่อนอก (100)		✓					✓					✓			
	หาดสามพระยา อุทยานฯสามร้อยยอด (10)			✓						✓				✓		
ประจวบคีรีขันธ์	ปากแม่น้ำปราณบุรี (10,500)	✓							✓				✓			
	เขาตะเกียบ (10)			✓					✓					✓		
	หาดบริเวณโรงแรมสายลม หัวหิน (10)		✓					✓					✓			
	โรงแรมโซฟิเทล (10)			✓					✓					✓		
	สะพานปลาหัวหิน (100)		✓						✓					✓		

จังหวัด	สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล														
		ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555				
		ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก
ประจวบคีรีขันธ์	หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล (10)			✓					✓				✓			
เพชรบุรี	หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) (500)		✓					✓						✓		
	หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลงบีช) (100)		✓						✓					✓		
	หาดปึกเตียน (10,500)		✓						✓					✓		
	หาดเจ้าสำราญ (10,500)		✓						✓					✓		
	ปากคลองบ้านแหลม (ด้านเหนือ), ฟาร์มหอยแมลงภู่ 500)			✓					✓					✓		
	ปากคลองบ้านแหลม (ด้านกลาง) (500)					✓				✓				✓		
	ปากคลองบางตะบูน (ด้านเหนือ, ด้านกลาง, ด้านใต้) (500)				✓					✓					✓	
ชลบุรี	อ่าวชลบุรี (100 ⁺ , 500)					✓				✓					✓	
	อ่าวชลบุรี (500 ⁺)				✓											
	อ่าวชลบุรี (ฟาร์มหอยนางรม) (100,500 ⁺)					✓				✓					✓	
	อ่าวชลบุรี (ฟาร์มหอยนางรม) (100)				✓											
	อ่างศิลา (ท่าเรือ) (100)				✓					✓						✓
	อ่างศิลา (500)				✓				✓					✓		
	อ่างศิลา (ฟาร์มหอยนางรม) (100,500 ⁺)				✓				✓						✓	
ชลบุรี	อ่างศิลา (ฟาร์มหอยนางรม) (500)			✓												
	บางแสน (โอเชียนวิล) (10,100)			✓					✓				✓			
	บางแสน (โอเชียนวิล) (10)		✓													
	บางพระ (100,500)			✓					✓					✓		
	สีซัง (สถานีวิจัย) (100)		✓					✓					✓			

จังหวัด	สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล														
		ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555				
		ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก
ชลบุรี	สีซัง (ท่าเทววงษ์) (100 ⁻)		✓						✓					✓		
	สีซัง (ท่าภาณุรังษี) (100 ⁻)		✓						✓				✓			
	ศรีราชา (เกาะลอย) (100,500)				✓				✓					✓		
	ศรีราชา (เกาะลอย)			✓												
	อ่าวอุดม (สะพานปลา) (100,500)			✓					✓					✓		
	หัวแหลมฉะบับ (100 ⁻)		✓						✓							
	ท่าเรือแหลมฉะบับ (ตอนกลาง) (100)		✓						✓					✓		
	ท่าเรือแหลมฉะบับ (ตอนท้าย) (100 ⁺)				✓				✓					✓		
	ท่าเรือแหลมฉะบับ (500 ⁻)		✓						✓					✓		
	ตลาดนาเกลือ (100 ⁻)			✓						✓					✓	
	สโมสรเรือใบ, พัทยา (10)			✓					✓					✓		
	สโมสรเรือใบ, พัทยา (500)		✓													
	พัทยาเหนือ (ร.ร.แกรนด์พาเลซ) (10)			✓					✓					✓		
	พัทยาใต้ (ปากคลอง) (10)			✓					✓					✓		
	เกาะล้าน (หาดตาแหวน) (10)		✓					✓					✓			
	เกาะล้าน (หาดตาแหวน) (500 ⁻)		✓						✓							
	ท่าเรือสัตหีบ (100 ⁻)		✓						✓					✓		
	ช่องแสมสาร (100,500)								✓					✓		
	ช่องแสมสาร (500)		✓													
	หาดจอมเทียน (กลาง) (10)			✓					✓					✓		
	หาดจอมเทียน (กลางหาด) (500)		✓													
ระยอง	บ้านหนองแฟบ (100 ⁺ , 500 ⁺)		✓													
	บ้านหนองแฟบ (100 ⁻ , 500 ⁻)								✓							

จังหวัด	สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล														
		ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555				
		ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก
ระยอง	บริษัทป๋วย (ท่าเรือมาบตาพุด) (100)		✓					✓								
	หาดทรายทอง (500)		✓					✓								
	หาดทรายทอง (100)		✓						✓							
	ปากน้ำระยอง (500)			✓					✓							
	หาดแม่รำพึง (10)			✓					✓					✓		
	หาดแม่รำพึง (กลาง) (500)		✓					✓								
	ท่าเรือประมง (ตลาดบ้านเพ) (100 ⁺)			✓				✓							✓	
	สวนรุกขชาติ (500)		✓					✓						✓		
	สวนรุกขชาติ (10)		✓						✓							
	หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด) (10 ⁺)			✓				✓						✓		
	หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด) (500)		✓						✓				✓			
	ท่าเรือหน้าด่าน (เกาะเสม็ด) (10)		✓					✓						✓		
	อ่าวไผ่ (เกาะเสม็ด) (100)		✓					✓						✓		
	อ่าวไผ่ (เกาะเสม็ด) (10)		✓						✓							
	อ่าวทับทิม (เกาะเสม็ด) (10,100)		✓					✓								✓
	ปากคลองแกลง (500 ⁺)			✓				✓							✓	
	แหลมแม่พิมพ์ (10,500 ⁺)		✓					✓						✓		
	แหลมแม่พิมพ์ (500)			✓												
	หาดพยุห์ (10,500)		✓						✓					✓		
	หาดพยุห์ (10)			✓												
จันทบุรี	อ่าวคุ้งกระเบน (500)			✓					✓						✓	
	ปากแม่น้ำจันทบุรี (500)			✓					✓						✓	
	ปากแม่น้ำเวฬุ (500)			✓					✓					✓		

จังหวัด	สถานีตรวจวัด	ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล														
		ปี 2553					ปี 2554					ปี 2555				
		ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก	ดีมาก	ดี	พอใช้	เสื่อมโทรม	เสื่อมโทรมมาก
จันทบุรี	หาดคึกกระเบน (10 ⁺)			✓				✓							✓	
	ปากแม่น้ำประแสร์ (500)			✓					✓						✓	
	ปากแม่น้ำพังราด (500 ⁺)				✓				✓						✓	
ตราด	เกาะช้าง (หาดไก่อ้น) (10 ⁺)			✓			✓							✓		
	เกาะช้าง (หาดคลองพร้าว) (10 ⁺ ,500 ⁺)			✓			✓							✓		
	เกาะช้าง (หาดคลองพร้าว) (10)				✓											
	เกาะช้าง (หาดทรายขาว) (10)			✓					✓					✓		
	เกาะช้าง (อ่าวสลักเพชร) (100 ⁺)			✓			✓							✓		
	เกาะช้าง (อ่าวบางเบ้า) (100 ⁺)				✓		✓							✓		
	แหลมงอบ (500 ⁻)		✓				✓									✓
	ท่าเรือแหลมงอบ (100)			✓					✓					✓		
	แหลมงอบ (10 ⁻)			✓							✓					
	ปากแม่น้ำตราด-แหลมศอก (บ้านปู) (500 ⁻)			✓						✓				✓		
	แหลมศอก (10)				✓					✓					✓	
	ปากคลองใหญ่ (100 ⁻ ,500 ⁻)			✓						✓				✓		
ฉะเชิงเทรา	ปากแม่น้ำบางปะกง (500)					✓				✓						✓
รวม		3	39	38	12	9	5	19	49	13	5	0	14	45	14	7

ที่มา : สถานการณ์คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล กรมควบคุมมลพิษ

หมายเหตุ : ตัวเลขในเครื่องหมาย () แสดงระยะห่างจากชายฝั่ง (เมตร)

ตารางที่ 3ก คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคกลาง ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2553-2555

มลสาร	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์			ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซโอโซน			ฝุ่นขนาดเล็กกว่า10 ไมครอน		
	SO ₂ (ppb)			NO ₂ (ppb)			CO (ppm)			CO (ppm)			O ₃ (ppb)			PM ₁₀ (µg/m ³)		
	1 ชม.			1 ชม.			1 ชม.			8 ชม.			1 ชม.			24 ชม.		
สถานี/ปี	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย
1. สถานีบริเวณแขวงทางหลวงสมุทรสาคร อ.กระทุ่มแบนจ.สมุทรสาคร																		
2553	0-102	0/8,054	9	1-120	0/8,205	20	0-4.9	0/8,234	0.9	0-3.7	0/8,584	0.9	0-125	20/8,295	17	16.0-71.4	0/359	32.6
2554	0-163	0/7,030	7	0-80	0/6,983	21	0-4.0	0/7,128	0.9	0-2.7	0/7430	0.9	0-136	21/7,093	19	12-64.0	0/306	25.6
2555	0-93	0/2,020	4	2-73	0/3,926	23	0-36	0/4,353	1.0	0-3.0	0/4,525	1.0	0-147	8/4,307	15	13.0-51.3	0/190	25
2. สถานีบริเวณองค์การบริหารส่วนจังหวัด อ.เมืองจ.สมุทรสาคร																		
2553	0-127	0/8,193	8	0-78	0/8,271	15	0.1-4.5	0/8,280	0.8	0.2-2.6	0/8,634	0.8	0-121	34/8,145	19	14.5-87.8	0/358	32.8
2554	0-67	0/7,085	7	0-90	0/7,572	16	0-4.5	0/7,629	0.7	0-2.7	0/7,952	0.7	0-134	30/7,680	19	13-87.5	0/333	30
2555	0.65	0/6,990	5	0-93	0/6,844	15	0-3.4	0/7,376	0.5	0-3.1	0/7,622	0.5	0-148	29/7,812	20	4.3-52.8	0/311	22.1
3. สถานีบริเวณศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการและทุพพลภาพ อ.พระประแดงจ.สมุทรปราการ																		
2553	0-29	0/8,116	1	0-109	0/8,142	19	0-5.2	0/7,992	0.2	0-2.3	0/8,254	0.2	0-158	19/8,007	16	18.2-147.7	5/338	44.4
2554	0-31	0/7,733	2	0-95	0-7,633	20	0-3.8	0/7,597	0.2	0-2.1	0/7,864	0.2	0-112	6/7,717	15	12.2-143.8	2/308	52.6
2555	0-16	0/8,028	1	0-84	0/7,084	20	0-3.2	0/7,789	0.3	0-2.6	0/8,097	0.3	0-133	17/7,223	16	7.5-96.3	0/329	32.5
4. สถานีบริเวณโรงไฟฟ้าพระนครใต้ อ.เมืองจ.สมุทรปราการ																		
2553	0-23	0/7,249	2	0-102	0/7,696	12	0-2.6	0/8,062	0.5	0.1-2.2	0/8,424	0.5	0-157	60/7,971	26	12.4-120.9	1/339	40.2
2554	0-26	0/6,506	3	0-90	0/5,963	14	0-2.7	0/6,739	0.5	0-2.1	0/7,002	0.5	0-166	44/7,103	28	15.4-119.5	0/263	45.9
2555	0-29	0/8,105	4	0-97	0/8,214	14	0-2.6	0/7,999	0.5	0-2.1	0/8,302	0.5	0-166	79/8,081	29	5.6-122	1/327	45.5
5. สถานีบริเวณบ้านพักกรมทรัพยากรธรณี อ.พระประแดงจ.สมุทรปราการ																		
2553	0-43	0/5,790	4	0-97	0/5,954	15	0-3.9	0/5,530	0.5	0.1-3.4	0/5,786	0.5	0-143	22/6,020	19	16.0-170.2	3/244	44.5
2554	0.30	0/6,916	4	0-95	0/6,923	19	0-4.3	0/6,914	0.5	0-28	0/7,241	0.5	0-147	24/6,917	21	16.9-140.8	1/321	46.8
2555	0-31	0/8,331	3	0-82	0/8,266	16	0-3.9	0/8,343	0.5	0-3.1	0/8,724	0.5	0-156	24/8,051	20	15.7-117.2	0/366	45.5
ค่ามาตรฐาน	300			170			30			9			100			120		

มลสาร	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์			ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซโอโซน			ฝุ่นขนาดเล็กกว่า10 ไมครอน		
	SO ₂ (ppb)			NO ₂ (ppb)			CO (ppm)			CO (ppm)			O ₃ (ppb)			PM ₁₀ (µg/m ³)		
	1 ชม.			1 ชม.			1 ชม.			8 ชม.			1 ชม.			24 ชม.		
สถานี/ปี	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย
6. สถานีบริเวณศาลากลาง อ.เมืองจ.สมุทรปราการ																		
2553	0-19	0/8,047	3	2-110	0/8,162	30	0.1-4.6	0/8,263	0.9	0.3-2.9	0/8,617	0.9	0-98	0/7,976	12	22.8-160.8	13/345	56.4
2554	0-22	0/7,237	3	0-114	0/7,312	31	0-3.4	0/7,403	1.0	0-2.5	0/7,718	1.0	0-133	4/7,275	12	24.8-144.8	2/305	58.6
2555	0-21	0/8,274	3	0-109	0/8,376	29	0.2-3.9	0/8,382	1.0	0.3-2.7	0/8,726	1.0	0-119	6/8,404	13	12.3-135.5	1/347	48.7
7. สถานีบริเวณการเคหะชุมชนบางพลี อ.บางพลีจ.สมุทรปราการ																		
2553	0-18	0/7,671	2	0-88	0/7,981	13	0-2.9	0/7,723	0.5	0-2.3	0/8,034	0.5	0-168	24/8,016	27	13.1-136.7	2/341	42.8
2554	0-17	0/5,802	2	1-107	0/5,126	17	0-2.3	0/7,426	0.4	0-2.2	0/7,723	0.4	0-174	48/5,525	31	13.9-128.7	1/318	44.1
2555	0-16	0/8,081	2	0-98	0/8,266	15	0-3.0	0/8,358	0.5	0-2.3	0/8,713	0.5	0-137	18/5,292	26	11.0-106.4	0/352	39.7
8. สถานีบริเวณมหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต อ.คลองหลวงจ.ปทุมธานี																		
2553	0-46	0/8,136	4	0-74	0/8,139	16	0-2.5	0/8,091	0.6	0.1-1.8	0/8,375	0.6	0-100	0/8,087	15	10.3-123.4	1/343	50.4
2554	0-17	0/4,189	2	0-81	0/6,249	14	0-3.0	0/6,459	0.6	0-2.1	0/6,740	0.6	0-80	0/4,330	18	11.2-144.4	2/267	48.3
2555	1-13	0/3,435	2	0-70	0/3,363	15	0.2-3.7	0/3,459	1.0	0.3-3.4	0/3,601	1.0	0-108	2/3,420	28	13.8-100.4	0/149	46.8
9. สถานีบริเวณการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อ.บางกรวย จ.นนทบุรี																		
2553	0-40	0/5,745	5	0-130	0/5,827	19	0-6.5	0/5,830	0.7	0-3.2	0/6,112	0.7	0-107	5/5,833	17	15.9-132.0	3/256	46.1
2554	0-19	0/7,180	3	0-98	0/7,210	21	0-4.4	0/7,213	0.8	0.1-2.9	0/7,522	0.8	0-126	23/7,182	18	13.9-126.5	1/313	45.2
2555	0-15	0/7,894	2	0-93	0/7,844	20	0-4.7	0/7,998	0.7	0.1-3.5	0/8,328	0.7	0-139	21/7,144	23	13.5-113.5	0/346	44.9
10. สถานีบริเวณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อ.ปากเกร็ด																		
2553	0-39	0/8,335	4	0-98	0/8,266	18	0-3.0	0/8,307	0.6	0-2.4	0/8,634	0.6	0-104	4/8,337	15	14.3-79.0	0/358	35.4
2554	0-29	0/6,837	3	0-79	0/3,472	9	0-3.4	0/7,586	0.6	0-2.4	0/7,770	0.6	0-103	5/7,423	19	12.1-64.2	0/365	29.1
2555	0-16	0/3,503	3	0-30	0/2,489	7	0-35	0/6,044	0.5	0-3.0	0/6,326	0.5	0-123	14/3,090	20	14.0-63.9	0/317	29.3
ค่ามาตรฐาน	300			170			30			9			100			120		

มลสาร	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์			ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซโอโซน			ฝุ่นขนาดเล็กกว่า10 ไมครอน		
	SO ₂ (ppb)			NO ₂ (ppb)			CO (ppm)			CO (ppm)			O ₃ (ppb)			PM ₁₀ (µg/m ³)		
	1 ชม.			1 ชม.			1 ชม.			8 ชม.			1 ชม.			24 ชม.		
สถานี/ปี	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครึ่ง>std.	ค่าเฉลี่ย
11. สถานีบริเวณโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา																		
2553	0-29	0/8,297	4	0-98	0/8,2552	16	0-5.7	0/7,978	0.6	0-3.6	0/8,287	0.6	0-149	65/8,337	25	11.2-145.9	2/360	48.2
2554	0-47	0/5,943	4	0.93	0/6,331	14	0.45	0/6,329	0.7	0-29	0/6,592	0.7	0-135	57/6,177	29	12-127.0	1/280	39.9
2555	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
12. สถานีบริเวณสถานีตำรวจตำบลหน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี																		
2553	1-12	0/8,327	2	0-89	0/7,694	20	0-2.5	0/8,270	0.6	0-1-1.6	0/8,635	0.6	0-122	40/8,129	20	212-2425	75/359	86.0
2554	0-9	0/7,541	1	0-96	0/8,047	23	0-2.5	0/8,081	0.6	0-1-1.8	0/8,410	0.6	0-119	18/7,885	18	281-2934	79/346	94.3
2555	0-8	0/8,265	1	0-91	0/8,164	22	0-2.3	0/8,351	0.6	0-1-1.8	0/8,286	0.6	0-129	108/8,216	15	305-2955	137/352	107.0
13. สถานีบริเวณสถานีดับเพลิงเขาน้อย อ.เมือง จ.สระบุรี																		
2553	0-44	0/7,733	3	0-96	0/7,696	13	0-2.0	0/7,788	0.4	0-1.6	0/8,156	0.4	0-116	22/7,754	29	10.1-124.5	2/319	47.4
2554	0-60	0/8,329	4	0-88	0/8,268	15	0-3.2	0/8,242	0.5	0-1.5	0/8,591	0.4	1-112	10/8,242	25	9.2-110.3	0/300	38.5
2555	0-47	0/7,889	3	0-89	0/7,991	15	0-2.1	0/7,973	0.5	0-1.3	0/8,286	0.5	0-118	13/7,673	22	11.2-58.5	0/321	24.3
14. สถานีบริเวณศูนย์วิศวกรรมกรรมแพทย์ที่ 1 อ.เมือง จ.ราชบุรี																		
2553	0-58	0/8,247	4	0-49	0/8,168	8	0-2.2	0/8,298	0.6	0-15	0/8,655	0.6	0-1.4	14/8,209	25	14.3-106.2	0/352	44.0
2554	0-43	0/7,291	5	0-54	0/7,624	11	0-2.1	0/8,192	0.6	0-16	0/8,560	0.6	0-117	15/8,169	27	8.7-104.3	0/353	40.6
2555	0-40	0/7,827	3	0-56	0/7,600	7	0-23	0/8,235	0.5	0-16	0/8,539	0.5	0-136	18/7,993	26	9.4-79.0	0/338	31.2
15 สถานีบริเวณ.อบต.ตาสีหิ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง																		
2553	0-90	0/7,728	2	0-77	0/8,174	5	0-24	0/8,131	0.3	0-1.4	0/7ม485	0.3	0-116	7/6ม898	14	8.4-86.1	0/296	33.4
2554	0-14	0/7,952	1	1-39	0/7,822	7	0-21	0/7,954	0.3	0-1.1	0/8,272	0.3	0-132	11/7,940	22	14-95.3	0/341	39.2
2555	0-18	0/6,596	3	0-34	0/7,636	6	0-24	0/7,212	0.3	0-1.4	0/7,485	0.3	0-116	7/6,898	14	8.4-861	0/296	33.4
ค่ามาตรฐาน	300			170			30			9			100			120		

มลสาร	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ SO ₂ (ppb)			ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ NO ₂ (ppb)			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ CO (ppm)			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ CO (ppm)			ก๊าซโอโซน O ₃ (ppb)			ฝุ่นขนาดเล็กกว่า10 ไมครอน PM ₁₀ (µg/m ³)		
	1 ชม.			1 ชม.			1 ชม.			8 ชม.			1 ชม.			24 ชม.		
	สถานี/ปี	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.
16 สถานีบริเวณโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลมาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง																		
2553	0-75	0/8,292	5	0-71	0/8,271	11	0-2.6	0/8,312	0.4	0-1.7	0/8,653	0.4	0-127	11/8,166	21	10.5-136.7	1/348	43.4
2554	0-82	0/8,116	5	0-75	0/7,907	14	0-2.3	0/8,298	0.5	0-1.6	0/8,634	0.5	0-133	22/7,939	25	7.1-115.4	0/319	38.9
2555	0-76	0/7,717	7	0-56	0/8,106	14	0.1-2.4	0/8,359	0.5	0.1-1.6	0/8,439	0.5	0-150	8/7,301	20	5.0-128.7	2/306	41.4
17. สถานีบริเวณชุมสายโทรศัพท์ อ.เมือง จ.ระยอง																		
2553	0-25	0/7,515	3	0-62	0/7,402	10	0-21	0/7,576	0.6	0.1-1.6	0/7,836	0.6	0-141	9/7,571	20	7.3-63.3	0/316	20.6
2554	0-36	0/2,628	4	0-59	0/2,612	10	0-20	0/1,530	0.7	0-17	0/1,591	0.7	0-119	15/2,638	27	10.4-58.0	0/111	24.1
2555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. สถานีบริเวณเกษตรจังหวัดระยอง อ.เมือง จ.ระยอง																		
2553	0-37	0/7,017	3	0-53	0/6,992	8	0-14	0/7,027	0.3	0.1-1.1	0/7,214	0.3	0-133	32/6,993	32	4.6-93.2	0/285	28.1
2554	1-20	0/3,788	3	0-64	0/3,706	11	0-3.5	0/3,787	0.8	0-22	0/3,919	0.8	4-118	4/3,763	24	12.8-104.1	0/144	34.9
2555	0-20	0/8,410	3	0-63	0/8,535	11	0-3.0	0/8,400	0.9	0.3-1.8	0/8,735	0.9	0-142	22/8,407	24	11.6-87.5	0/352	32.5
19. สถานีบริเวณศูนย์วิจัยพืชไร่ อ.เมือง จ.ระยอง																		
2553	0-56	0/8,152	3	0- 115	0/8,173	12	0-16	0/8,109	0.3	0-1.1	0/8,513	0.3	0-110	1/8,018	15	16-146.3	1/356	43.4
2554	0-50	0/6,955	3	0-62	0/6,731	8	0-1.7	0/7,217	0.4	0-1.3	0/7,456	0.4	0-136	42/7,061	28	9.6-105.3	0/255	35.2
2555	0-34	0/7,642	2	0-62	6/7,925	9	0-1.3	1/7,962	0.4	0-1.1	0/8,259	0.4	0-164	29/7,708	25	4.7-776	0/317	30.7
20. สถานีบริเวณสนามกีฬาเทศบาลแหลมฉบัง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี																		
2553	0-42	0/7,428	3	0-50	0/7,453	10	0-3.0	0/7,533	0.6	0-2.4	0/7,806	0.6	0-123	10/7,442	17	7.5-50.6	0/331	18.6
2554	0-56	0/7,889	4	0-91	0/7,656	13	0-1.4	0/7,799	0.3	0-1.2	0/8,090	0.3	0-104	1/7,766	17	13.0-108.6	0/314	39.4
2555	0-43	0/7,607	3	0-71	0/5,786	11	0-1.7	0/7,447	0.3	0-1.1	0/7689	0.3	0-109	5/7,155	18	13.6-89.9	0/258	33.5
ค่ามาตรฐาน	300			170			30			9			100			120		

มลสาร	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์			ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์			ก๊าซโอโซน			ฝุ่นขนาดเล็กกว่า10 ไมครอน		
	SO ₂ (ppb)			NO ₂ (ppb)			CO (ppm)			CO (ppm)			O ₃ (ppb)			PM ₁₀ (µg/m ³)		
	1 ชม.			1 ชม.			1 ชม.			8 ชม.			1 ชม.			24 ชม.		
สถานี/ปี	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย	ต่ำ-สูง	ครั้ง>std.	ค่าเฉลี่ย
21. สถานีบริเวณศูนย์เยาวชนเทศบาล อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี																		
2553	0-17	0/8,346	3	0-68	0/8,345	15	0-2.4	0/8,243	0.3	0-1.8	0/8,588	0.3	0-113	9/8,128	21	5.5-41.9	0/365	16.3
2554	0-29	0/7,199	3	0-57	0/7,551	10	0-3.5	0/7,629	0.6	0-1.7	0/7,939	0.6	0-126	16/7,917	22	7.5-45.3	0/332	20.0
2555	0-19	0/6398	2	1.59	0/5,984	15	0-3.9	0/7,209	0.6	0-3.6	0/7,440	0.6	0-140	8/6,577	18	5.3-47.6	0/344	15.4
22. สถานีบริเวณสนง.สามัญศึกษา อ. เมือง จ. ชลบุรี																		
2553	0-73	0/8,166	2	0-33	0/8,219	5	0-3.1	0/8,161	0.5	0-21	0/8,491	0.5	0-121	23/8,259	29	11.2-63.2	0/356	26.2
2554	0-15	0/7,909	3	0.70	0/7,843	12	0.28	0/8,180	0.5	0-21	0/8,517	0.5	0.140	11/7,785	21	6-381	0/345	15.2
2555	0-17	0/7,773	2	0-74	0/7,177	16	0-29	0/7,763	0.6	0-20	0/8,050	0.6	0-119	7/7,799	20	4.8-27.5	0/342	13.1
23. สถานีบริเวณอบต.วังเย็น อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา																		
2553	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
2554	0-79	0/6,670	3	0-36	0/7,403	4	0-2.0	0/8,180	0.5	0-2.1	0/8,517	0.5	0-140	11/7,785	21	6.0-381	0/345	15.2
2555	0-38	0/5,543	2	0-62	0/3,340	4	0-2.1	0/7,843	0.4	0-1.8	0/8,169	0.4	0-106	3/7,667	22	9.5-63.9	0/330	26.7
24. สถานีบริเวณโรงเรียนอนุบาลอรัญญิต อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว																		
2553	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2554	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.2-76.0	0/145	34.9
2555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.5-94.0	0/294	34.5
ค่ามาตรฐาน	300			170			30			9			100			120		

ตารางที่ 4ก ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นต่อวันจากการคำนวณและสถานภาพการกำจัด จำแนกตามจังหวัด และ อปท.
ปีงบประมาณ 2555

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้าง เอกชน	อื่นๆ
ชัยนาท	เทศบาลเมือง	16,499	1.15	18.97	SL 1		
	เทศบาลตำบล	226,429	1.02	230.96	SL 1		
	อบต.	103,511	0.91	94.20			
	รวม	346,344		344.13			
สุพรรณบุรี	เทศบาลเมือง	40,007	1.15	46.01	SL 2		
	เทศบาลตำบล	237,953	1.02	242.71	SL 1		
	อบต.	561,999	0.91	511.42			
	รวม	839,959		800.14			
นครปฐม	เทศบาลนคร	93,088	1.89	175.94	SL 1		
	เทศบาลเมือง	50,563	1.15	58.15			
	เทศบาลตำบล	113,486	1.02	115.76			
	อบต.	523,637	0.91	476.51			
	รวม	780,744		826			
สมุทรสาคร	เทศบาลนคร	110,281	1.89	208.43	SL 1 (ไม่ใช้)		
	เทศบาลเมือง	16,211	1.15	18.64			
	เทศบาลตำบล	120,743	1.02	123.16			
	อบต.	183,750	0.91	167.21			
	รวม	430,985		517			
สิงห์บุรี	เทศบาลเมือง	21,148	1.15	24.32	SL 1 และศูนย์ คัดแยกขยะ (ให้บริการ 12 แห่ง)		
	เทศบาลตำบล	47,923	1.02	48.88			
	อบต.	147,638	0.91	134.35			
	รวม	216,709		207.55			
อ่างทอง	เทศบาลเมือง	13,134	1.15	15.10	SL 1 (ให้บริการ 34 แห่ง)		
	เทศบาลตำบล	102,022	1.02	104.06			
	อบต.	158,478	0.91	144.21			
	รวม	273,634		263.38			

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้าง เอกชน	อื่นๆ
พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลนคร	60,919	1.89	115.14	SL 1 (เต็ม ไม่สามารถ ใช้การได้)		
	เทศบาลเมือง	33,048	1.15	38.00	SL 1 และ INC 1 (ให้บริการ 8 แห่ง)		
	เทศบาลตำบล	190639	1.02	194.45		1	ได้รับงบ มีพื้นที่แล้ว แต่ถูกประชาชน คัดค้าน
	อบต.	390,496	0.91	355.35			
	รวม	675,102		702.94			
ปทุมธานี	เทศบาลนคร	77,661	1.89	146.78	TS 1 (จัดเก็บขนส่ง โดยเทศบาลและจ้าง เอกชนฝั่งกลบ)		
	เทศบาลเมือง	286,291	1.15	329.23	SL 1 (ไม่ใช่ ประชาชนคัดค้าน)		
	เทศบาลตำบล	186,304	1.02	190.03			
	อบต.	217,323	0.91	197.76			
	รวม	767,579		863.81			
นนทบุรี	เทศบาลนคร	423,490	1.89	800.39			อบจ.นนทบุรีดำเนินการเองโดยมีเตาเผา ขยะติดเชื้อ 1 ชุด และ มีพื้นที่ ฝั่งกลบ 1 แห่ง (ให้บริการ 43 แห่ง)
	เทศบาลเมือง	105,164	1.15	120.94			
	เทศบาลตำบล	111,230	1.02	113.43			
	อบต.	262,609	0.91	238.97			
	รวม	902,466		1,273.73			
สมุทรปราการ	เทศบาลนคร	72,343	1.89	136.73			
	เทศบาลเมือง	181,149	1.15	208.32			
	เทศบาลตำบล	377,363	1.02	384.91			
	อบต.	384,921	0.91	350.28			
	รวม	1,015,776		1,080.24			

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้าง เอกชน	อื่นๆ
เพชรบูรณ์	เทศบาลเมือง	64,914	1.15	74.65	SL 1		Int 1
	เทศบาลตำบล	141,565	1.02	144.40	SL 1 (ก่อสร้าง)		
	อบต.	787,775	0.91	716.88			
	รวม	994,254		935.92			
ลพบุรี	เทศบาลเมือง	50,015	1.15	57.52			
	เทศบาลตำบล	176,435	1.02	179.96	SL 2		Int 1
	อบต.	497,206	0.91	452.46			
	รวม	723,656		689.94			
สระบุรี	เทศบาลเมือง	129,602	1.15	149.04	SL 1		Int 1
	เทศบาลตำบล	112,990	1.02	115.25			
	อบต.	312,661	0.91	284.52			
	รวม	555,253		548.81			
นครนายก	เทศบาลเมือง	17,596	1.15	20.24	SL 1 (ไม่ใช้)		
	เทศบาลตำบล	11,808	1.02	12.04			
	อบต.	207,570	0.91	188.89			
	รวม	236,974		221.17			
ปราจีนบุรี	เทศบาลเมือง	21,125	1.15	24.29	SL 1		
	เทศบาลตำบล	54,122	1.02	55.20			
	อบต.	354,725	0.91	322.80			
	รวม	429,972		402.30			
กาญจนบุรี	เทศบาลเมือง	52,259	1.15	60.10	SL 1 ไม่ใช้		
	เทศบาลตำบล	219,619	1.02	224.01	SL 2 ไม่ใช้ 1		
	อบต.	567,036	0.91	516.00			
	รวม	838,914		800.11			
ราชบุรี	เทศบาลเมือง	78,862	1.15	90.69	SL 1 เต็ม		
	เทศบาลตำบล	244,671	1.02	249.56			
	อบต.	519,151	0.91	472.43			
	รวม	842,684		812.68			

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้าง เอกชน	อื่นๆ
เพชรบุรี	เทศบาลเมือง	61,321	1.15	70.52	SL 1		
	เทศบาลตำบล	112,587	1.02	114.84			
	อบต.	292,171	0.91	265.88			
	รวม	466,079		451.23			
ประจวบคีรีขันธ์	เทศบาลเมือง	60,239	1.15	69.27	SL 1		
	เทศบาลตำบล	103,976	1.02	106.06	SL 1		
	อบต.	348,353	0.91	317.00			
	รวม	512,568		492.33			
สมุทรสงคราม	เทศบาลเมือง	35,475	1.15	40.80	SL 1 ไม่ใช้	เตาเผา 1	
	เทศบาลตำบล	26,891	1.02	27.43			
	อบต.	131,720	0.91	119.87			
	รวม	194,086		188.09			
ชลบุรี	เมืองพัทยา	109,037	1.89	206.08	SL		อบจ. มีการจัดการ ขยะครบวงจร (ไม่ใช้)
	เทศบาลนคร	72,230	1.89	136.51	SL		
	เทศบาลเมือง	318,297	1.15	366.04	SL 3 แห่ง		
	เทศบาลตำบล	479,405	1.02	488.99			
	อบต.	359,687	0.91	327.32			
	รวม	1,338,656	-	1,524.94			
ระยอง	เทศบาลนคร	59,587	1.89	112.62	SL		อบจ. มีการจัดการขยะ ครบวงจร
	เทศบาลเมือง	80,085	1.15	92.10	SL 1 แห่ง		
	เทศบาลตำบล	190,364	1.02	194.17	SL 1 แห่ง		
	อบต.	307,700	0.91	280.01			
	รวม	637,736	-	678.90			
จันทบุรี	เทศบาลเมือง	72,066	1.15	82.88	SL 1 แห่ง	SL(MBT) 1 แห่ง	
	เทศบาลตำบล	204,953	1.02	209.05			
	อบต.	239,836	0.91	218.25			
	รวม	516,855	-	510.18			

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้าง เอกชน	อื่นๆ
ตราด	เทศบาลเมือง	10,269	1.15	11.81	SL		
	เทศบาลตำบล	61,222	1.02	62.45			
	อบต.	150,522	0.91	136.98			
	รวม	222,013		211.24			
สระแก้ว	เทศบาลเมือง	54,649	1.15	62.85	ครบวงจร 2 แห่ง		
	เทศบาลตำบล	88,918	1.02	90.70			
	อบต.	402,029	0.91	365.85			
	รวม	545,596		519.40			
ฉะเชิงเทรา	เทศบาลเมือง	39,244	1.15	45.13		ครบวงจร	อบจ. มีการจัดการ ขยะครบวงจร (อยู่ ระหว่างก่อสร้าง)
	เทศบาลตำบล	167,674	1.02	171.03	SL 1 แห่ง		
	อบต.	472,452	0.91	429.93			
	รวม	679,370	-	646.09			

ที่มา : การคำนวณข้อมูลปริมาณขยะตามเกณฑ์ คพ. จากฐานประชากร

จังหวัด	อปท.	ประชากร (1)	อัตรา การผลิต (2)	ปริมาณ มูลฝอยรวม (ตัน/วัน) =(1*2)/1000	สถานภาพการกำจัด		
					ถูกหลัก **	จ้างเอกชน	อื่นๆ
รวม	เมืองพัทยา	109,037	1.89	206.08	SL1		อบจ. มีเตาเผา 1 SL1 แบบครบวงจร 3 (ไม่ใช่ 2)
	เทศบาลนคร	969,599	1.89	1,832.54	SL3 (ไม่ใช่ 1 เต็ม1)	SL1	
	เทศบาลเมือง	1,621,076	1.15	2,195.62	SL23 (ไม่ใช่ 4 เต็ม1) เตาเผา 1	เตาเผา 1 SL1	แบบครบวงจร 5
	เทศบาลตำบล	4,111,265	1.02	4,193.5	SL10 (ไม่ใช่ 1 ระหว่างก่อสร้าง1)	SL1	แบบครบวงจร 1
	อบต.	8,884,956	0.91	8,085.32			
	รวม	15,984,089		16,513.07	SL37 (ไม่ใช่ 5 เต็ม2 ระหว่างก่อสร้าง 1) เตาเผา 1	เตาเผา 1 SL3	มีเตาเผา 1 SL1 แบบครบวงจร 9 (ไม่ใช่ 2)

ตารางที่ 5ก-1 ปริมาณและร้อยละของของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ.2555 จำแนกตามสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคและจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 6 7 8 และ 13

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่	จังหวัด	ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2555	
		ปริมาณ(ตัน)	ร้อยละ
5	ชัยนาท	3,710	1.95
	นครปฐม	9,643	5.08
	สุพรรณบุรี	9,409	4.96
	สมุทรสาคร	5,557	2.93
	รวม	28,319	14.92
6	นนทบุรี	12,499	6.58
	ปทุมธานี	11,255	5.93
	พระนครศรีอยุธยา	8,770	4.62
	สมุทรปราการ	13,397	7.06
	สิงห์บุรี	2,378	1.25
	อ่างทอง	3,163	1.67
	รวม	51,462	27.11
7	นครนายก	2,826	1.49
	ปราจีนบุรี	5,229	2.75
	เพชรบูรณ์	11,032	5.81
	ลพบุรี	8,419	4.43
	สระบุรี	6,908	3.64
	รวม	34,414	18.13
8	กาญจนบุรี	9,340	4.92
	ประจวบคีรีขันธ์	5,707	3.01
	เพชรบุรี	5,189	2.73
	ราชบุรี	9,382	4.94
	สมุทรสงคราม	2,161	1.14
	รวม	31,780	16.74
13	จันทบุรี	5,755	3.03
	ฉะเชิงเทรา	7,564	3.98
	ชลบุรี	14,905	7.85
	ตราด	2,472	1.30
	ระยอง	7,101	3.74
	สระแก้ว	6,075	3.20
	รวม	43,870	23.11
รวมทั้งหมด		189,845	100.00

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลที่คำนวณจากจำนวนประชากรในปี พ.ศ.2555 ของแต่ละจังหวัดคูณด้วยอัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชน 11.13 กิโลกรัมต่อคนต่อปี

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 5ก-2 แสดงขีดความสามารถในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงาน	ความสามารถ ของเตาเผา	ขนาดเตาเผา	ปริมาณรับ เผากำจัด (ณ ปัจจุบัน)	สภาพเตาเผา	พื้นที่ให้บริการ
1. อบจ.นนทบุรี	7,200 กก./วัน	300 กก./ชม.	6 - 7 ตัน/วัน (24 ชม.)	ใช้งานปกติ (เตาเก่า 500 กก./ชม. หยุด การใช้งาน)	อบจ. นนทบุรีเก็บตนเอง (ในพื้นที่ จ.นนทบุรี ทั้งหมด ยกเว้น ทน. นนทบุรี/ทน.ปากเกร็ด)
2. ทน.สมุทรสาคร	12,000 กก./วัน	500 กก./ชม.	5,000 กก./วัน	หยุดใช้งาน (ปี 53-54)	ส่งบางปะอิน
3. เมืองพัทยา	5,000 กก./วัน	320 กก./ชม. (จำนวน 2 ชุด)	700 กก./วัน	● ใช้งานปกติ ● มีข้อตกลงกับ อบต.เขาไม้ แก้วว่าจะดำเนินกิจกรรม เฉพาะเตาเผาติดเชื้อเท่านั้น	ในเขตเมืองพัทยา
4. ทม.สุพรรณบุรี	2,400 กก./วัน	100 กก./ชม.	1,000 กก./วัน	ชำรุด แต่ยังใช้งาน	ภายในเขต ทม.สุพรรณบุรี

หมายเหตุ : 1. ความสามารถในการเผากำจัดจริงขึ้นอยู่กับปริมาณมูลฝอยติดเชื้อและการกำหนดช่วงเวลาเผากำจัดในแต่ละพื้นที่
2. คำนวณจากความสามารถในการเผากำจัดของเตาตลอด 24 ชั่วโมง

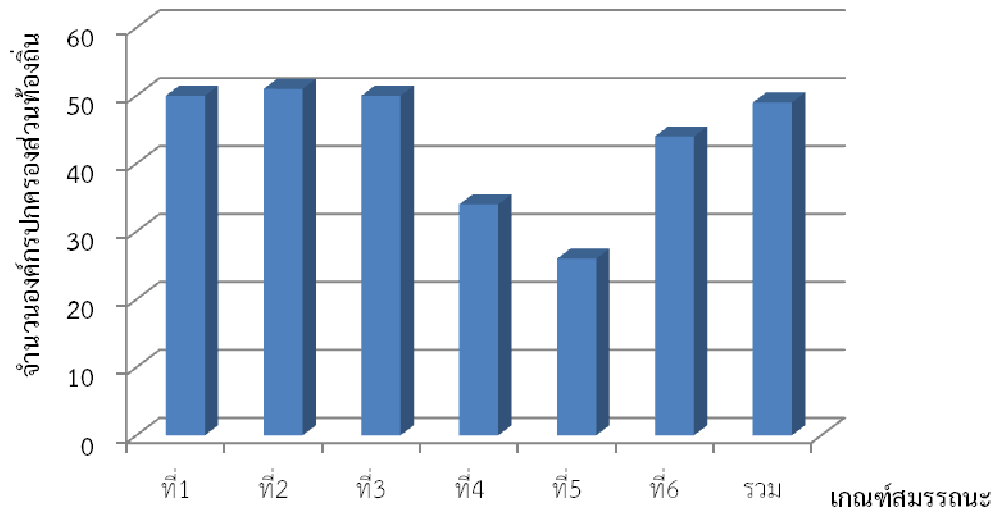
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ 2555

ตารางที่ 5ก-3 จำนวนการรับแจ้งการลักลอบการทิ้งกากของเสีย ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
ปี พ.ศ.2553-2555

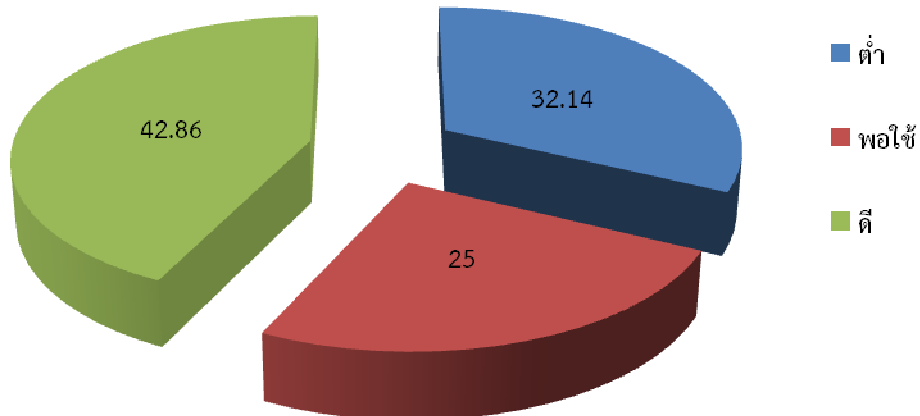
จังหวัด	จำนวนการลักลอบทิ้งกากของเสียที่ได้รับแจ้ง (ครั้ง)			
	ปี พ.ศ.2553	ปี พ.ศ.2554	ปี พ.ศ.2555	รวม
ชลบุรี	1			1
ตราด	1			1
นครปฐม	1	1		2
ระยอง	2	2	1	5
ราชบุรี	2	3		5
สระบุรี	1	2	1	4
ฉะเชิงเทรา		2	3	5
นครนายก		1		1
ปทุมธานี		2		2
สมุทรปราการ		1	3	4
สระแก้ว		1		1
สิงห์บุรี		1		1
รวม	8	16	8	32

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

แผนภูมิแสดงจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน
สมรรถนะขยะแยกขยะ

แผนภูมิแสดงการประเมินผลการดำเนินงานระบบกำจัดขยะ
มูลฝอย

ตารางที่ 5ก-4 ข้อมูลปริมาณการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ปี พ.ศ.2555

ลำดับ	สสภ.	ทสจ.	อปท.	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้น ปี 2555 (ตัน/วัน)	ปริมาณการนำกลับมาใช้ ประโยชน์	
					ตัน/วัน	ร้อยละ
1	สสภ. 5	นครปฐม	ทน.นครปฐม	110.71	29.00	26.19
2		สุพรรณบุรี	ทม.สุพรรณบุรี	26.75	10.23	38.24
3		ชัยนาท	ทม.ชัยนาท	17.72	5.27	29.74
4		สมุทรสาคร	ทน.สมุทรสาคร	115.00	24.00	20.87
5			ทน.อ้อมน้อย	57.16	11.00	19.24
6	สสภ. 6	นนทบุรี	ทน.ปากเกร็ด	190.00	68.97	36.30
7			ทม.บางกรวย	28.07	1.50	5.34
8		สมุทรปราการ	ทน.สมุทรปราการ	92.00	26.63	28.95
9		ปทุมธานี	ทน.รังสิต	132.15	33.59	25.42
10			ทม.ปทุมธานี	41.09	4.55	11.07
11		พระนครศรีอยุธยา	ทน.พระนครศรีอยุธยา	140.00	20.00	14.29
12			ทม.เสนา	10.93	1.69	15.46
13		อ่างทอง	ทม.อ่างทอง	2.07	0.55	26.57
14	สสภ. 7	สระบุรี	ทม.สระบุรี	56.48	12.30	21.78
15		เพชรบูรณ์	ทม.เพชรบูรณ์	21.30	5.67	26.62
16		นครนายก	ทม.นครนายก	30.00	4.55	15.17
17		ปราจีนบุรี	ทม.ปราจีนบุรี	28.71	5.50	19.16
18	สสภ. 8	เพชรบุรี	ทม.ชะอำ	50.00	6.25	12.50
19		ประจวบคีรีขันธ์	ทม.หัวหิน	55.00	2.32	4.22
20	สสภ. 13	ชลบุรี	ทน.แหลมฉบัง	63.78	16.55	25.95
21			เมืองพัทยา	156.00	7.00	4.49
22			ทม.แสนสุข	44.84	5.55	12.38
23			ทม.บ้านบึง	19.00	7.00	36.84
24			ทม.ศรีราชา	29.61	2.35	7.94
25		ระยอง	ทม.มาบตาพุด	88.00	17.00	19.32
26		ตราด	ทม.ตราด	28.00	13.00	46.43
27		จันทบุรี	ทม.ขลุง	27.00	5.00	18.52
28			ทม.จันทบุรี	36.21	6.20	17.12
29		ฉะเชิงเทรา	ทม.ฉะเชิงเทรา	44.90	16.58	36.93
30		สระแก้ว	ทม.วังน้ำเย็น	20.00	1.22	6.10
รวม				1762.48	371.02	21.05

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลจากผลการดำเนินงานโครงการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ประจำปี 2555

ตารางที่ 6ก สมรรถนะการบริหารจัดการมูลฝอย ตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ ของเทศบาลนําร่อง
จำแนกตามจังหวัด ปี 2555

ที่	จังหวัด	เทศบาล	เกณฑ์ประเมินสมรรถนะการบริหารจัดการมูลฝอย						ผล ประเมิน
			1 เกณฑ์	2 เกณฑ์	3 เกณฑ์	4 เกณฑ์	5 เกณฑ์	6 เกณฑ์	
1	ชัยนาท	ทม.ชัยนาท	✓	✓	✓	✓			ผ่าน
2	ชัยนาท	ทต.หันคา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
3	สุพรรณบุรี	ทม.สุพรรณบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
4	สุพรรณบุรี	ทต.ศรีประจันต์		✓		✓	✓	✓	ผ่าน
5	นครปฐม	ทน.นครปฐม	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
6	นครปฐม	ทต.บางกระทีก	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
7	สมุทรสาคร	ทน.สมุทรสาคร	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
8	สมุทรสาคร	ทน.อ้อมน้อย	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
9	สมุทรสาคร	ทต.หลักห้า	✓	✓	✓				
10	นนทบุรี	ทน.ปากเกร็ด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
11	สมุทรปราการ	ทน.สมุทรปราการ	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
12	พระนครศรีอยุธยา	ทน.พระนครศรีอยุธยา	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
13	ปทุมธานี	ทน.รังสิต	✓	✓	✓				
14	ปทุมธานี	ทม.ปทุมธานี	✓	✓	✓				
15	พระนครศรีอยุธยา	ทม.เสนา	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
16	นนทบุรี	ทม.บางกรวย	✓	✓	✓	✓	✓		ผ่าน
17	อ่างทอง	ทม.อ่างทอง	✓	✓	✓	✓	✓		ผ่าน
18	พระนครศรีอยุธยา	ทต.บางระจัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
19	นนทบุรี	ทต.ศาลากลาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
20	พระนครศรีอยุธยา	ทต.เชิงรากน้อย	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
21	เพชรบูรณ์	ทม.เพชรบูรณ์	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
22	เพชรบูรณ์	ทต.หนองไผ่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
23	ลพบุรี	ทต.หนองม่วง	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
24	ลพบุรี	ทต.ลำনারายณ์	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
25	สระบุรี	ทม.สระบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
26	สระบุรี	ทต.หน้าพระลาน	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
27	นครนายก	ทม.นครนายก	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
28	นครนายก	ทต.บ้านนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
29	ปราจีนบุรี	ทม.ปราจีนบุรี	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
30	ปราจีนบุรี	ทต.ศรีมหาโพธิ์	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
31	กาญจนบุรี	ทต.ลาดหญ้า	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
32	ราชบุรี	ทต.กระจับ	✓	✓	✓			✓	ผ่าน
33	เพชรบุรี	ทต.เขาย้อย	✓	✓	✓		✓		ผ่าน
34	เพชรบุรี	ทม.ชะอำ	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน

ที่	จังหวัด	เทศบาล	เกณฑ์ประเมินสมรรถนะการบริหารจัดการมูลฝอย						ผล ประเมิน
			1 เกณฑ์	2 เกณฑ์	3 เกณฑ์	4 เกณฑ์	5 เกณฑ์	6 เกณฑ์	
35	ประจวบคีรีขันธ์	ทม.หัวหิน	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
36	ประจวบคีรีขันธ์	ทต.คลองวาฬ	✓	✓	✓		✓	✓	ผ่าน
37	สมุทรสงคราม	ทต.บางนกแขวก	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
38	ชลบุรี	ทม.ศรีราชา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
39	ชลบุรี	ทม.บ้านบึง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
40	ชลบุรี	ทม.แสนสุข	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
41	ชลบุรี	ทน.แหลมฉบัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
42	ชลบุรี	เมืองพัทยา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
43	ระยอง	ทม.มาบตาพุด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
44	จันทบุรี	ทม.จันทบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
45	จันทบุรี	ทม.ขลุง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
46	จันทบุรี	ทม.จันทนิมิต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
47	ตราด	ทม.ตราด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
48	ตราด	ทต.เกาะช้าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
49	ฉะเชิงเทรา	ทม.ฉะเชิงเทรา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
50	สระแก้ว	ทม.วังน้ำเย็น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ผ่าน
51	สระแก้ว	ทม.สระแก้ว	✓	✓	✓	✓		✓	ผ่าน
รวม			50	51	50	34	26	44	(49)

ที่มา : ผลการตรวจประเมินสมรรถนะการบริหารจัดการมูลฝอยตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ ของเทศบาลนำร่องโดยสำนักงาน
สิ่งแวดล้อมภาค

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมและรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 1)
การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
พ.ศ.2556-2559 (พื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน)
วันที่ 18 ธันวาคม 2555 ณ วังยางรีสอร์ท โฮเทล แอนด์สปา จังหวัดสุพรรณบุรี

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 1)
การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
พ.ศ.2556-2559 (กลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง)
วันที่ 9 มกราคม 2556 ณ โรงแรมเดอะริช จังหวัดนนทบุรี

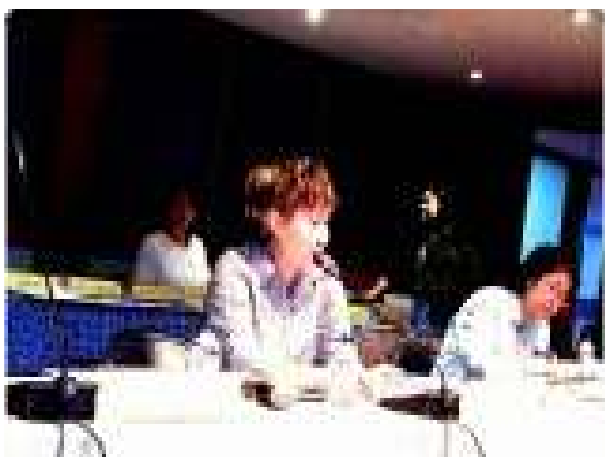

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 1)

การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

พ.ศ.2556-2559 (พื้นที่ลุ่มป่าสัก นครนายก ปราจีนบุรี)

วันที่ 14 มกราคม 2556 ณ ศูนย์ฝึกอบรม สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 1)
การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
พ.ศ.2556 – 2559 (กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก บางปะกง และโตนเลสาป)
วันที่ 22 มกราคม 2556 ณ โรงแรมบางแสน เฮอริเทจ จังหวัดชลบุรี

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 2)
การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
พ.ศ.2556 - 2559
วันที่ 28 มีนาคม 2556
ณ อาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พระนครแกรนด์วิว มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพฯ

การประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group ครั้งที่ 3)
การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก
พ.ศ.2556 - 2559
วันที่ 26 เมษายน 2556 ณ โรงแรมทองธารา ริเวอร์วิว กรุงเทพฯ

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาค
ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556 - 2559
วันที่ 2 กรกฎาคม 2556 ณ โรงแรม ที เค พาเลส กรุงเทพฯ

**รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค
ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก พ.ศ.2556-2559**

จังหวัดชัยนาท

ลำดับ รายชื่อ

หน่วยงาน

1. นายธีระพงษ์ วิมลจิตรานนท์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สนง. ทสจ.ชัยนาท
2. นางสาวจิตติมา เชื้อกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยนาท
3. นายสุนทร น้อยสำลี	หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
4. นายณดล สีเขียว	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
5. นางณัฏฐิณี ฐิณชาภักษ์	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน สนง.ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ชน.
6. นายชัยนันท์ สุวรรณสถิต	ประธานชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีน(ผู้แทนประธานเครือข่ายทสม.จังหวัดชัยนาท)
7. นายเสนอ บุญยะคงรัตน์	ชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีน จังหวัดชัยนาท
8. นายสนั่น สุพรรณกุล	ประธาน ทสม.ชัยนาท
9. นายคุณาวุฒ ทัตสุวรรณ	เลขาชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีนชัยนาท

จังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ รายชื่อ

หน่วยงาน

1. นายองอาจ ชนะชาญมงคล	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี
2. นายธีรพล ศรีโมรา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี
3. นายชัยรัตน์ เหมือนพลอย	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสุพรรณบุรี
4. นายธนเสฏฐ์ สุขามาลาวงษ์	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี
5. นายอาณัติ นทีทอง	ผู้อำนวยการส่วนประสานและการบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าจีน
6. นายสมชาย สิทธิสาร	นายช่างโยธาอาวุโส ส่วนประสานและการบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าจีน
7. นายกฤษฎา นวาระ	ช่างฝีมือสนาม ส่วนประสานและการบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าจีน
8. นายชนะ นุ่นงาม	นายช่างเครื่องกลชำนาญการ สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 2
9. นายเผด็จชัย กองเขน	นายช่างชลประทานอาวุโส โครงการชลประทานสุพรรณบุรี
10. นายอัศวิน ศรีส่วย	เจ้าพนักงานประมง สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
11. นายประชิด ตีรพลอักษร	แทนประธานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี

12.	จ.อ.วีระศักดิ์ คำแฝง	จพง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญงาน สนง.ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สพ.
13.	นางสาวนิภา อ่ำอ้อม	นักวิเคราะห์ฯ ปฏิบัติการ สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี
14.	นายสุรชต์ ธวัชโยธิน	ประธาน ทสม.สุพรรณบุรี
15.	นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์	ประธานสมาคมผู้ทำเงิน

จังหวัดนครปฐม

ลำดับ รายชื่อ

หน่วยงาน

1.	นายมนต์ชัย ปั่นโอ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สนง. ทสจ.นครปฐม
2.	นางมนต์ธิดา ใหม่พรม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.นครปฐม
3.	นายสุกิจ ศรีบัวทอง	รองประธานหอการค้า ฝ่ายสิ่งแวดล้อม สภาหอการค้าจังหวัดนครปฐม
4.	นางสาวณัฐชานันท์ ชลอเอกนิษฐ์	นักผังเมืองชำนาญการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครปฐม
5.	นายชานน คำมณี	รักษาการหัวหน้างานบำรุงรักษาและซ่อมแซม เทศบาลนครนครปฐม
6.	นางสาววนิดา เขมะนุเชษฐ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
7.	นางสาวอรรวรรณ ศรีวุฒินันท์	นักวิชาการสุขาภิบาล 6 ว เทศบาลนครนครปฐม
8.	นางสาวศรีอ่อนรอด	พนักงานจ้าง เทศบาลนครนครปฐม
9.	นายประมุข อุ่นเรือน	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สนง.ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น นฐ.
10.	นางวิไล เรียงทัพ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
11.	นายสุทธิพันธ์ เปล่งคำ	เจ้าหน้าที่ สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
12.	นางกาญจนา มีพิณ	นักจัดการงานทั่วไป สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
13.	ผศ.ดร.ปิยะกาญจน์ เทียธิทรัพย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
14.	นางสาววิภาวรรณ ดินนังวัฒนะ	อาจารย์ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
15.	นายปรมจักษ์ อรรถบุตร	ผู้ช่วยวิจัย คณะสิ่งแวดล้อมฯ ม.มหิดล
16.	นายชลธาร อ่อนละอ	มหาวิทยาลัยมหิดล
17.	นางสาวสุพรรณิ ปัสสาพันธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
18.	พ.ต.อ.พิทักษ์ ศุภกานี	สมาคมผู้ทำเงินนครปฐม
19.	นายปัญญา สร้อยทอง	ประธาน ทสม.นครปฐม
20.	ผศ.เด่นศิริ ทองนพคุณ	เลขาธิการแม่ข่ายทำเงินนครปฐม
21.	นางพวงน้อย แก้วภูสิทธิ์	ผู้แทนประธานเครือข่ายทสม. จังหวัดนครปฐม

จังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ รายชื่อ

1. นางสาวบุหงา รองไชย
2. นายศรัทธา จัตกคิ
3. นายสุรศักดิ์ ทองสุกดี
4. นางสาววราภรณ์ สมบูรณ์
5. นายภาคภูมิ จินใจตรง
6. นายจำเนียร สวัสดิ์
7. นางสาววราพร เหมนภา
8. จ.อ.สำเร็จ บารมี
9. นางกาญจนา สีลากุล
10. นางสาวณมล กรณิตนันท์
11. นางสาวกฤษณา เกิดบุญส่ง
12. นายวรพงษ์ ชอบชื่น
13. นางนันทวัน เขียวงามดี
14. นายปรีชา สง่าศิลป์
15. นางสมจิตร ทีแสงแดง

หน่วยงาน

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร

รองประธานหอการค้าจังหวัดสมุทรสาคร

นักวิชาการประมงชำนาญการ ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนบน

นักวิชาการสุขาภิบาล เทศบาลนครสมุทรสาคร

เทศบาลนครสมุทรสาคร

เทศบาลนครสมุทรสาคร

ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 2

นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญการพิเศษ สนง.โยธาธิการและผังเมือง

นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนบน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ประธาน ทสม.สมุทรสาคร

เลขานุการชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร

ที่ปรึกษาชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร

ชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีนสมุทรสาคร ชมรมเรารักแม่น้ำท่าจีนสมุทรสาคร

จังหวัดนนทบุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายนิรันดร์ สายขอ
2. นายสันต์ จารุสังข์
3. นายบุญอนันต์ แคล้วอาวุธ
4. ว่าที่ รต.พงศ์ศักดิ์ คุ่มไทย
5. นายประดิษฐ์ แจ่มจันทร์
6. นางลักขมี รุจิระมานนท์
7. นางกุสุมา เนื่องจากนิล
8. นายกฤตพัส อัจฉริยะประสิทธิ์
9. นางดวงเนตร วรเพชรอุทัย
10. นางสุภาภรณ์ อาศัยบุญ

หน่วยงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนนทบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

11.	นายทองคำ นิสัยสัตย์	สำนักงานขนส่งจังหวัดนนทบุรี
12.	นายวิเชียร เปมานุกรรักษ์	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 2
13.	นายฉัตรชัย สุขสำราญ	ตท./สปว. กรมเจ้าท่า
14.	นายเทิดธรรม วงศ์ภาพสินธุ์	สำนักชลประทานที่ 11
15.	นายจิตเทพ แก้วพัฒนสกุล	สำนักชลประทานที่ 11
16.	นายชัยสิทธิ์ เจริญศิลป์	สำนักชลประทานที่ 11
17.	นางประไพศรี ศรีนวลพุด	เทศบาลนครปากเกร็ด
18.	นางจตุพร วิเชียรโชติ	เทศบาลนครปากเกร็ด
19.	นางสาววิภาดา สุขสงวน	เทศบาลนครปากเกร็ด
20.	นายธนวัฒน์ ปากาคิต	เทศบาลนครนนทบุรี
21.	นายโมคิน พันธนิยม	เทศบาลนครนนทบุรี
22.	นางจิราวรรณ จตุรภัทรไพบูลย์	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
23.	นายเชริต กล้วยามิตร	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
24.	นางสาววรพร ชื่นอารมย์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนนทบุรี
25.	นายสุพล แสนเยี่ย	ประธาน ทสม.จังหวัดนนทบุรี
26.	นางจำรูญ จิรัญธิติ	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
27.	นายประเวศน์ ชำนาญ	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
28.	นายกวัด เลิศสุธน	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
29.	นางอุไรวรรณ ภูเจริญ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
30.	นางอรรพรรณ แสงสุวรรณ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
31.	นางสาวนฤมล รัตนเสนีย์	สำนักงานจังหวัดนนทบุรี
32.	นายสุพจน์ ภูติเกียรติขจร	สำนักงานจังหวัดนนทบุรี

จังหวัดปทุมธานี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นางสาวกาญจนา จอกลอย	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี
2.	นางสาวอัญญรัตน์ อภิบางศรี	สำนักงานจังหวัดปทุมธานี
3.	นางสาวอัจฉรา วงษ์เอก	ห้องจังหวัดถิ่นจังหวัดปทุมธานี
4.	นางสาวสุดารัตน์ ศิริวรรณทรัพย์	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี
5.	นางสาวเดือนเพ็ญ ศิริวรรณทรัพย์	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายวิทยา หาดนิล
2. นางกนิษฐา สุขเจริญ
3. ร้อยตรี สรมงคล มงคละสิริ
4. นางสาวบุญณภัตสร บุญจน
5. นายกรณ์รัฐมี วรรณสังข์
6. นายอภิชาติ ไสร์กุล
7. นางกนิษฐา สุขเจริญ

หน่วยงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เทศบาลเมืองเสนา
เทศบาลเมืองคูคต
สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดอ่างทอง

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายมิตรชัย อานันทนสกุล
2. นายภาณุสุระ ลิ้มปิสวัสดิ์
3. นายสุวิทย์ นิยมมาก
4. นายสุชิน เจริญจิตต์
5. นายบุริศร์ กาบเครือ
6. นายสมชาย ไพรวรรณ
7. นายสุวิทย์ จันทักษ์
8. นายสุรศักดิ์ จันท์สุข
9. นายรัฐศักดิ์ คุ่มวงษ์
10. นางสาวอัจฉยารักษ์ ดอนชัย
11. นายปรีชา เดชพันธุ์
12. นายเอกนรินทร์ แสงโพธิ์ทอง
13. นายนพดล กลิ่นธรรมเสน
14. นายปรีชา เอี่ยมสำอาง

หน่วยงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอ่างทอง
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานจังหวัดอ่างทอง
เทศบาลเมืองอ่างทอง
เทศบาลเมืองอ่างทอง
เลขา ทสม.อ่างทอง

จังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายสามารถ มีดำเนิน
2. นายจักรพงษ์ เนื่องขมภู
3. นายณชัย ปิ่นแก้ว

หน่วยงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสิงห์บุรี
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสิงห์บุรี
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสิงห์บุรี

จังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นายเกรียงไกร บุญเลื่อน	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ
2.	นายเจษฎาพร รอดพิพัฒน์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ
3.	นางสาวพัชรพร นำตระกูลพัฒนา	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ
4.	นางสาวธนาพร วงศ์สุวรรณพร	สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ
5.	นายชาญณรงค์ บุญรัตนกรกิจ	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ
6.	นายสุรินทร์ วิวัจนสินธ์	ทสม.สมุทรปราการ
7.	นายพลาชิต สุจิตโกศล	ทสม.สมุทรปราการ
8.	นายสมยศ วัฒนเวช	ทสม.สมุทรปราการ
9.	นางสาวกลอยใจ ตะยังคะชวน	ทสม.สมุทรปราการ
10.	นางจันทนา ทะเวชมรินทร์รักษ์	ทสม.สมุทรปราการ

สระบุรี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นายธีรศักดิ์ ลักษณะนันท์	ศูนย์อนามัยที่ 2 สระบุรี
2.	นายวิชาญ ดำรงค์กิจ	ศูนย์อนามัยที่ 2 สระบุรี
3.	นายธนากร ตันติกุล	โครงการชลประทาน สระบุรี
4.	นายศุภชัย มโนภาส	โครงการชลประทาน สระบุรี
5.	นายสถิต จันทะสุน	สนง.อุตสาหกรรม จ.สระบุรี
6.	น.ส.ซูใจ คงสมทอง	สนง.ขนส่ง จ.สระบุรี
7.	นายนิวัติ อนุรักษชนะชัย	สนง.ประมง จ.สระบุรี
8.	นายไพฑูรย์ ลาวิลาส	สนง.ปภ.จ.สระบุรี
9.	นางเนศรา ใจชื่น	สนง.ทรัพยากรน้ำภาค 2
10.	นางพัชรภากร พูลผล	สนง.ทรัพยากรน้ำภาค 2
11.	นายสมศักดิ์ ภู่ทอง	ทสจ.สระบุรี
12.	นางมิ่งขวัญ เพ็ชรนิล	ทสจ.สระบุรี
13.	น.ส.สุธาสินี ธนะสีลังกูร	ทสจ.สระบุรี
14.	นางกัญญารัตน์ ศรีโภาค	ทม.แก่งคอย
15.	นายภากร รอดจันทร์	ทต.หน้าพระลาน
16.	นายเคนทร์ บ่อสมบัติ	ทต.หน้าพระลาน
17.	นางพรธิภา แสนเกลี้ยง	ทม.สระบุรี
18.	น.ส.จินดาพร เขียวพฤษ	ทม.สระบุรี
19.	น.ส.ศุจิรดา วงศ์เกย	ทม.สระบุรี

20.	นางรัตนา ภาคสังข์	ทต.หนองแค
21.	นายทิตาปาโมกษ์ ปรีภาพัก	เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำป่าสัก
22.	น.ส.ธัญพร เกิดผล	ขนส่งจังหวัดสระบุรี
23.	นายธเนศ เก่งเกียรติชัย	ทต.หน้าพระลาน
24.	น.ส.พนิดา โคติเวช	สำนักงานจังหวัดสระบุรี
25.	นางสาววิจิตร ชัยศรี	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 2 สระบุรี

จังหวัดลพบุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายวีระยศ ศิริกุล
2. ร.ท.ฉลอง สดสงค์
3. นางเพ็ญใจ เจียรวิชัยกุล
4. น.ส.จรงค์ พหลยุทธ
5. นางอรอุมา เกตรา
6. ว่าที่ ร.ต.พุลลาภ บ้านจันทร์
7. นางนิษฐา อิ่มหน้า
8. นายมนัส ศรีสุพรรณ

หน่วยงาน

สำนักชลประทานที่ 10
ชุมชนเขาพระงามที่ 24
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ทสจ.ลพบุรี
ทสจ.ลพบุรี
อบจ.ลพบุรี
อบจ.ลพบุรี
ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

จังหวัดนครนายก

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายสุริยา จันนา
2. นายชัยยาพล กนกวัฒนเลิศ
3. นายบุญยัง กังใจ
4. นายประสิทธิ์ มหิธรรมธร
5. นายสมชาย ท่าเมืองยัง
6. น.ส.สุภัทร์ บุญมาก

หน่วยงาน

สนง.ปศุสัตว์ จ.นครนายก
ทสจ.นครนายก
เครือข่าย ทสม.จ.นครนายก
เครือข่าย ทสม.จ.นครนายก
ทต.บ้านนา
ทม.นครนายก

จังหวัดปราจีนบุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายบุญกัน เขตแวงดวง
2. จ.ส.อ.สมศักดิ์ ขอดทอง
3. นายปิติกพร ประทุมชาติ
4. นายวิฑูรย์ อึ้งเจริญ
5. นายวิฑูรย์ บุญส่ง
6. น.ส.มาริษา ไชยโอสถ

หน่วยงาน

ปศุสัตว์ จ.นครนายก
อบจ.ปราจีนบุรี
สนง.อุตสาหกรรม จ.ปราจีนบุรี
สำนักงานจังหวัดปราจีนบุรี
ทสจ.ปราจีนบุรี
ทสจ.ปราจีนบุรี

7. นายสกุลเพชร พิกุลประเสริฐ	สำนักงานจังหวัดปราจีนบุรี
8. นายอนุชิต สังขสุวรรณ	ท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี
9. นายอุทิศ คำมั่น	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6 (ลุ่มน้ำโตนเลสาป)
10. นายจักรกฤษ พุ่มสุวรรณ	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6 (ลุ่มน้ำโตนเลสาป)

จังหวัดเพชรบูรณ์

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	น.ส.ปรารถนา ธีระกุล	ทสจ.เพชรบูรณ์
2.	น.ส.จารุจินต์ พัดบัว	ทสจ.เพชรบูรณ์
3.	นายมนัส วงศ์สร	ทต.หนองไผ่
4.	นายประดิษฐ์ อารมณดี	เครือข่าย ทสม.จ.เพชรบูรณ์

จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นางสาวนิภารัตน์ ตั้งสุขสันต์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี
2.	นายอำนาจ ทับทิมใส	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี
3.	นายพิเชษฐ์ ไช้มุก	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี
4.	นายกานต์ แยมปั้นขาว	บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษคราฟท์ไทย จำกัด
5.	นายประภาส เหลืองอร่าม	บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษคราฟท์ไทย จำกัด
6.	นายณรงค์ศักดิ์ พิทักษ์ตันสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นางอัจฉิมา คล้ายหงษ์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
2.	นายกฤษณเทพ สำเริง	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
3.	นายปรีดี สติยชัยวัฒนา	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดราชบุรี
4.	นายมิตรภาพ พูนเพิ่มพันธ์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดราชบุรี
5.	นางเพ็ญพร พลายแก้ว	องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี
6.	นางสาวชลียา ทิงชำ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี
7.	นางสาวอรรพรรณ วงศ์สกุล	องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี
8.	นายประภาคาร เที่ยงมณี	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7
9.	นายสุรัชย์ ฉัตรปัญญาคุปต์	เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน
จังหวัดราชบุรี
10.	นางรวิวรรณ ลิ้มพิบูลย์	เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน
จังหวัดราชบุรี

11. นายยุทธพงศ์ ลิ้มปวรรณระ	บริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด
12. นายธีระ อุณหะอ่อน	โครงการชลประทานราชบุรี
13. นางสาวสุชาดา สุสุทธิ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี
14. นางนุชรา บุญนก	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี

จังหวัดสมุทรสงคราม

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายมานพ ญาณพิสิฐกุล
2. นางสาวขวัญเนตร สบายใจ
3. นางสาววิญญา วัลมาลี
4. นางสาวฐิติทิพย์ ดั่งเงิน
5. นายธีระชาติ ไทรทอง
6. นางสาวสุนิสา ตุ่มฉิม
7. นายปราโมทย์ คำกลัด
8. พ.จ.อ.ประภาส สิทธิโยธี
9. นายวีระ ทับทิมทอง
10. นายสัมพันธ์ พงษ์พรรณากุล
11. นางกานดา พาเจริญ
12. นายทรงยศ รุ่งมณี
13. นายวีระนิล เหลืองรัตนรัญ
14. นายสุรัชย์ ลีสุทธิพรชัย
15. นางอโณทัย พรหมธีระวงศ์

หน่วยงาน

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม
- สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม
- สำนักงานเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม
- สำนักงานเทศบาลตำบลบางนกแขวก
- สำนักงานเทศบาลตำบลบางนกแขวก
- เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดสมุทรสงคราม
- หอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม
- หอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม
- หอการค้าจังหวัดสมุทรสงคราม
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสงคราม
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายนิพล ไชยสาส์
นายปรีชา อินทร์ปรุ
2. นายภูริต แสงวณิช
3. นายธนพัติ ปิ่นทอง
4. นายสมภร ทับนาค

หน่วยงาน

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
- เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดเพชรบุรี
- เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดเพชรบุรี
- เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดเพชรบุรี

5. นายนิวัฒน์ มั่นหมาย	เครือข่ายอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดเพชรบุรี
6. นางสาวสุธิดา แสงเพชร	เครือข่ายสิ่งแวดล้อม
7. นายอาคเนย์ กายสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8. นางสาวมาลี กายสอน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9. นางสมพร ประกอบชาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
10. นายอาทรเกติ แสงเพชร	เครือข่ายสิ่งแวดล้อม

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นางจิรฎา ปรานต์ประสิทธิ์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2.	นายแพทย์พิภพ เจนสุทธเวชกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3.	นายโกญจนนาท สุทธิสำแดง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4.	นายจิตจรุญ ตันติวาลา	สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
5.	นายวัชรพงศ์ กลิ่นสุคนธ์ชาติ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นายประกิจ วรณัฐพันธ์	ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (จ.ชลบุรี)
2.	นายไตรสิทธิ์ ศรีนิลวงค์	ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ 1 (จ.ชลบุรี)
3.	นางสาวนารีรัตน์ ยืนประโดน	สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (ชลบุรี)
4.	นางสาวศศิวรรณ เทียนดี	สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (ชลบุรี)
5.	นายวีระ ทองประไพ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี
6.	นายเฉลิมพร มั่นคง	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี
7.	นายเกษิเดช สุรจิราชาติ	สำนักชลประทานที่ 9
8.	นางสาวธัญพร อัจฉัยเศรษฐ์	ศูนย์อนามัยที่ 3
9.	นางสาวอนุธิดา ศรีนาแก้ว	ศูนย์อนามัยที่ 3
10.	นางอภิญา เรณูนวล	สำนักงานประมงจังหวัดชลบุรี
11.	นายศักดิ์พันธุ์ บุญเยี่ยม	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี
12.	นางสุดใจ ผ่องแผ้ว	หอการค้าจังหวัดชลบุรี
13.	นายศุภชัย เปรมจารุนันท์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
14.	นางสุวดี ศรีสีทอง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
15.	นายรัชนิกร พันภัย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
16.	นางสาวอาทิกา ทองมาก	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

17.	นายขวลิต ประดิษฐ์พฤษ์	เมืองพัทยา
18.	นางสาวปภาภัสสร์ เจียรพัฒนากิจ	เทศบาลเมืองชลบุรี
19.	นางสาวศศิธร กาญจนวัฒน์	เทศบาลนครแหลมฉบัง
20.	นางสาวธันต์นันท์ วิชัยดิษฐ์	เทศบาลนครแหลมฉบัง
21.	นางอรุณกร กรพินธุ์	เทศบาลตำบลบางเสร่
22.	นางนิสากร วิเวกวินัย	เทศบาลเมืองแสนสุข/ICM
23.	นางสุดา ประกอบกิจ	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดชลบุรี
24.	นางสาวทองใส หนูดี	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดชลบุรี
25.	นายถาวร ไทยเจีย	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดชลบุรี
26.	นายชวีรัตน์ ผันประเสริฐ	กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนคลองตำหรุ
27.	ผศ.ดร.บุญเชิด หนูอ้อม	มหาวิทยาลัยบูรพา
28.	อาจารย์เมธี จันทโรปกรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
29.	นางชุติมา สันตินรนนท์	บริษัทอินดัสเตรียล วอเตอร์ รีซอร์ส แมนเนจเม้นท์ จำกัด

จังหวัดระยอง

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายภุชงค์ สฤษฎีชัยกุล
2. นายประพันธ์ สิงห์เอี่ยม
3. นางสุธิดา กาญจน์อดิเรกกลาภ
4. นายอาทิตย์ ละเอียดดี
5. นายสมจิตร จันท์ผลึก
6. นางอรุณี วิตนากร
7. นายวีระพล พวงพิทยาวุฒิ
8. นางสาวสมศรี ปุณศิริ
9. นายชาคริต มาศทอง
10. นางบุปผา บุญมาเลิศ
11. นายทวนธน คำมีศรี
12. นายอรุโณ อิศรวิตชัยกุล
13. นางสาวโสภา เกษมแสง
14. นางสาววิลาวรรณ นาถาบำรุง

หน่วยงาน

- ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1
- ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1
- ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดระยอง
- สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
- เทศบาลนครระยอง

15. นายสุรินทร์ สิ้นรัตน์	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดระยอง
16. นายเฉลิมพร กล่อมแก้ว	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดระยอง

จังหวัดจันทบุรี

ลำดับ ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1. นางสาวเยาวนีย์ สุทธิพงศ์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี
2. นายไพโรจน์ ไพบูลย์โรจน์รุ่ง	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี
3. นายกิตติวัฒน์ อำนวยประเสริฐ	เทศบาลเมืองจันทบุรี
4. นายศุภรักษ์ รุ่งรัตนอุบล	เทศบาลเมืองจันทบุรี
5. นายอำนาจ ชูสนุก	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดจันทบุรี
6. นางอินทรี ภูสุวรรณ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดจันทบุรี
7. ร.ต.ต.ปัญญาวัฒน์ กระทุ้มเขต	ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนภาคประชาชนจังหวัดจันทบุรี
8. นางพุทธชาติ สุขสันต์	ศตอ.ปชช.จันทบุรี
9. ดร.ชวัลรัตน์ สมนึก	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
10. อาจารย์จักรพันธ์ โพธิพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จังหวัดตราด

ลำดับ ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1. นายสุรเด่น สัญญอาจ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด
2. นายพงษ์อมร คชศิลา	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด
3. น.ส.กัญญารัตน์ กลางบุรัมย์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด
4. นายธีรศักดิ์ จันทระเนตร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
5. นายธีรทัศน์ แก้วปิยสวัสดิ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
6. นายปรีชา แสงหาทรัพย์	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดตราด
7. นางสาวจันทร์เพ็ญ ประศาสน์ศิลป์	เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดตราด
8. นายสมเกียรติ สมรรถการ	สมาคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตราด
9. นายสมเจตน์ เจนนาวา	สมาคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตราด

จังหวัดสระแก้ว

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายพุดพิงค์ สุรพฤกษ์
2. น.ส.จันเพ็ญ นามประเทือง
3. นายณัฐพล สวัสดิ์
4. นางปราณี อจรรักษ์า
5. นายสุระพงษ์ ธรรมวรางกูร
6. นายอาคม ยางนอก

หน่วยงาน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดสระแก้ว
ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. ว่าที่พันตรีคมน์เดช ไชยชนะ
2. น.ส.สุรพิตย์ มนต์แก้ว
3. นายณัฐชาคร อมรกุล
4. นายอดิศักดิ์ กาญจนสาขา
5. นายชนินทร ลิขัณฑนา
6. นายเวทิน พุ่มอินทร์
7. นายสายชล วิริยะอดิตตสมบัติ
8. นางพินนรา เปรมเจริญ
9. นายนิธิศ สวัสดิ์
10. นายกิตติ ไม้ไหว
11. นายเสถียรพงษ์
12. นายมานิตย์ ดีเอื้อ
13. นายธณณ ชัมภลัดทอง
14. นางณัฐนิช ทองวิไล
15. นางอรรณณ เรืองนารัตน์

หน่วยงาน

ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำบางปะกง
ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำบางปะกง
ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำบางปะกง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
เทศบาลตำบลท่าข้าม
เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา
เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เมือง/หมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา
โรงเรียนพุทธธีรวิมล

กรุงเทพมหานคร

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นายพิทยา พุกกะมาน
2. นายศักดิ์ นพสิทธิ์

หน่วยงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.	นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
4.	นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
5.	นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
6.	นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
7.	นางนันทิwa พิชยานิยม	กรมควบคุมมลพิษ
8.	นางกัญชลี นาวิกภูมิ	กรมควบคุมมลพิษ
9.	นายปณณธร แก้วยอด	กรมควบคุมมลพิษ
10.	น.ส.พรพิมล พันธเมธาฤทธิ์	กรมควบคุมมลพิษ
11.	ดร.วนิดา สุรพิพิธ	กรมควบคุมมลพิษ
12.	นางสาวภัทรดา กุสุวิมล	กรมควบคุมมลพิษ
13.	นางสาวรำไพ พัตรปาน	กรมควบคุมมลพิษ
14.	นายไพรัช รามเนตร	กรมควบคุมมลพิษ
15.	นายรัฐ เรื่องโซติวิทย์	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
16.	นางสาวหทัย ปกฤษณ์	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
17.	นายอมฤต บุญวัฒน์	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
18.	น.ส.ไพฑูรย์ งามยิ่ง	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
19.	ดร.วาลิกา เศวตโยธิน	ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
20.	นายกรวิทย์ แก้วยาศรี	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
21.	นางพรทิพย์ จัยสิน	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
22.	นายเอกชัย ภาระนันท์	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
23.	นางสาวธัญชนิต ตันศรีสุโรจน์	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
24.	นายธีรพงษ์ เหล่าพงศ์พัญ์	สนง.คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สผ.
25.	นายเดชะวัฒน์ พจน์สมพงษ์	สนง.คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สผ.
26.	นางเนตรนพิท ไวจรรยา	สนง.คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สผ.
27.	น.ส.ณัฐกานต์ สิงหา	สนง.คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สผ.
28.	นางสาวนารัตน์ พันธุ์มณี	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
29.	นางสาวพิมลพรรณ หาญศึก	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
30.	น.ส.วันวิสาข์ วิงสกุล	สำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติฯ
31.	นายศุภฤกษ์ ณ สงขลา	ที่ปรึกษา รมว.ทส.
32.	นายอรณพ จินตยุทธ์	ที่ปรึกษา รมว.ทส.
33.	นายทศพล สุทธิวนิช	ที่ปรึกษา รมว.ทส.
34.	ดร.ประเสริฐ สุดใหม่	ที่ปรึกษา รมว.ทส.
35.	นายภูวนาท เกลี้ยงมีศรี	องค์การจัดการน้ำเสีย
36.	นายมนัส คำกุล	องค์การจัดการน้ำเสีย

37. นางสาวรณณา จุ่งรุ่งเรือง	สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
38. นายณัฐ ศรีสุคนธ์นันท์	สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
39. นางนุชรี รุ่งวิทยากร	สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
40. นางสาวเพ็ญไพฑ ชำนาญค้า	ศูนย์อนามัยที่ 1
41. นางสาวจริยา น้ำทับทิม	ศูนย์อนามัยที่ 1
42. นางสาววารารณ์ ถาวรวงศ์	ศูนย์อนามัยที่ 1
43. นายรินทร์วัฒน์ สมบัติศิริ	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
44. นายสุกิจ แก้วทองมา	บ.กัลป์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จก
45. น.ส.ภาสภรณ์ รัตนาวะดี	บ.กัลป์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จก
46. น.ส.กนกกานต์ พิทยากุล	บ.กัลป์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จก
47. นายอรณพ ตันทัตประเสริฐ	บ.กัลป์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จก
48. น.ส.มนัญญา เมืองกระจ่าง	บ.ปูนซีเมนต์นครหลวง จก.
49. นายวรวิทย์ นียากร	บ.ปูนซีเมนต์ไทย จก.
50. นายวินัย เกสรสินธุ์	บ.ปูนซีเมนต์ไทย จก.
51. นายอาทิตย์ ชาวไร่อ้อย	สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท.
52. นายเอกลักษณ์ จันกระโทก	สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท.
53. นายสมพงษ์ สร้อยจำปา	สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท.
54. นางอังสนา ธนภุช	สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท.
55. คุณศรีนทร์ทิพย์ แวหงส์	สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท.
56. นางกวีณา ศรีวิโรจน์	สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์ ฯ
57. นายกิตติ กิตติสุวรรณ์	สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์
58. Mr. Akinori SATO	ผู้เชี่ยวชาญจากไจก้า
59. Ms. Gloria E SATO	ผู้เชี่ยวชาญจากไจก้า
60. Ms. Tikamporn Limchamroon	ผู้ช่วยนักวิจัย
61. นางสาวอรทัย เพียรภูษา	ล่าม

ผู้จัดประชุม ที่ปรึกษา และวิทยากร

ลำดับ ชื่อ-สกุล

1. นางสาวดาวัลย์ คำภา
2. นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกต์
3. นายชุมพล ชิวประภานันท์
4. นายสมศักดิ์ สุขสำราญ
5. ดร.อำไพ หรคุณารักษ์

หน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 อติตรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 กรมโรงงานอุตสาหกรรม
 เครือข่าย ทสม.ระดับประเทศ เครือข่าย ทสม.
 ที่ปรึกษาอิสระ

6.	นางจำรูญ จิรัฏฐิติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7.	นายสุรัชย์ แสงทักษิณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
8.	นางรัชวดี ศรีประพันธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
9.	นายวรพล จันทรงาม	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5
10.	นางสาวสลวย เทียมสระคู	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5
11.	นางเพ็ญสินี หนูทอง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5
12.	นางสาวกรรณิการ์ พลอยชื่น	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5
13.	นางสาววรรณวิภา โนชัย	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5
14.	นางสาวสุภาภรณ์ อวัยวานนท์	นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
15.	นายฉันททัต ประเสริฐศิลป์	นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
16.	ดร.อัมพันธ์พิณัฐ พินทุกนก	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
17.	นางประนอม ปิยะสาธุกิจ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
18.	นางสาวนภาพร วิศวกุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
19.	นางสุรียา วรวัฒน์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
20.	นางศุภฤกษ์ ดวงขวัญ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
21.	นายโชคชัย รักษ์สังข์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
22.	นางอารีย์ แก้วเขียว	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
23.	นางสาวนภาพร วิศวกุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
24.	นางอรอนงค์ อุทัยหงส์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
25.	นางมนทวรรณ น้อยกร	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
26.	นางสุวิษญ์ กล้ารณู	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
27.	นางสุพรรณนา เก่งขุนทด	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
28.	นายบรรพต ทองนาค	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
29.	นายชิตี วิมลเจริญ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
30.	นางสาวจำเนียร น้อยผิวผัน	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
31.	นายสุวรรณ แยมกลัด	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6
32.	นางสาวจารุภา อยู่พล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7
33.	นางสุรพินท์ ศรีปราชญ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7
34.	นางรัชณี ทิมวงศ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7
35.	ดร.กฤษณา เชยพันธุ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
36.	นายปิยะ พรหมสถิต	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
37.	นางเยาวนารถ พลายมาต	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
38.	นางนงลักษณ์ พรหมสถิต	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
39.	นางสาวชะบา แก้วพ่วง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

40.	นายจักรกฤษ โพธิ์สุวรรณ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
41.	นายวิชญ์วารุฒิ์ สมจันทร์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
42.	นางบุบผา สุขน้อย	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
43.	นางสุทธิรัตน์ จันทน์สมวงศ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
44.	นางสาวนุช จรูญสิทธิ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
45.	นายศุภสิทธิ์ กลมทุกสิ่ง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
46.	นายทรงศร วิมลพิทยกุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
47.	นายรักษาทิ จอมแสง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
48.	นายสุรัตน์ชัย ฉิมมณี	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
49.	นายสุวรรณ นันทศรุต	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
50.	นายขวลิต สังข์ทอง	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
51.	นางลักขณา วีระนารณ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
52.	นางลาวัลย์ เอียวสวัสดิ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
53.	นางอรสา นิลประกอบกุล	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
54.	นางปรานี โอรักษ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
55.	นายยุทธนา ตันวงศ์वाल	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
56.	นายพัลลภ อัมพรไพบูลย์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
57.	นางสาวตุลาพร อนันต์นาวิโนสรณ์	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
58.	นางอุมาภรณ์ สุกใส	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
59.	นางสาวอารีรัตน์ หาดกระโทก	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
60.	นางสาววันเพ็ญ ทองรักษา	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
61.	นางสาวณิรดา ตันสุวรรณ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13
62.	นางสาวอรรพรรณ ใจบุญ	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13

ภาคผนวก ค
อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

ลำดับ	อักษรย่อ	ชื่อหน่วยงาน
1.	กป.	กรมประมง
2.	กปส.	กรมประชาสัมพันธ์
3.	ก.พ.ร.	คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
4.	กรม.ว.	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
5.	กรม.อ.	กรมอนามัย
6.	กรอ.	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
7.	กสก.	กรมส่งเสริมการเกษตร
8.	กสอ.	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
9.	กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
10.	คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
11.	ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
12.	ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
13.	ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
14.	ทสจ.	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
15.	ปม.	กรมป่าไม้
16.	ปศ.	กรมปศุสัตว์
17.	มท.	กระทรวงมหาดไทย
18.	ยผ.	กรมโยธาธิการและผังเมือง
19.	วศ.	กรมวิทยาศาสตร์บริการ
20.	ศธ.	กระทรวงศึกษาธิการ
21.	สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
22.	สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
23.	สส.	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
24.	สสภ.	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค
25.	ศทส.	ศูนย์เทคโนโลยีและสารสนเทศ
26.	ศวผ.	ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
27.	อก.	กระทรวงอุตสาหกรรม
28.	อบก.	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
29.	อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
30.	อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ, ผลการดำเนินงาน โครงการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย, 2555.
- กรมควบคุมมลพิษ, รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยปี 2555.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำโตนเลสาป.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 6, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำบางปะกง.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำแม่กลอง.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำเพชรบุรี.
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 7, แผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก (ประจวบคีรีขันธ์).
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5, รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5, การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัด
มูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด, 2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6, การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัด
มูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด, 2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6, รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7, การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัด
มูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด, 2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7, รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8, การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัด
มูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด, 2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8, รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก พ.ศ.2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8, รายงานคุณภาพน้ำผิวดิน ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13, การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัด
มูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด, 2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13, รายงานคุณภาพน้ำผิวดิน ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13, รายงานผลการศึกษาคูณภาพน้ำคลองสาธารณะเขตพื้นที่จังหวัดระยอง
ปี 2553-2555.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13, รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันออก พ.ศ.2554.
- เว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ. (<http://www.pcd.go.th/>)
- เว็บไซต์สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย. (<http://env.anamai.moph.go.th/>)
- เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (<http://www.dia.go.th/>)

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายวรพล จันทรงาม	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)
ดร.อัมพันธ์พันธุ์ พินทุกนก	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)
นางสาวจารุภา อยู่พล	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)
ดร.กฤษณา เชยพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)
นายสุวรรณ นันทศรุต	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)
ดร.อำไพ หรคุณารักษ์	ที่ปรึกษาอิสระ

คณะผู้จัดทำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)

นางสาวสลวย เทียมสระคู	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางเพ็ญสินี หนูทอง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)

นางประนอม ปิยะสาธุกิจ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางสาวนภาพร วิศวกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)

นางสุรพินทร์ ศรีปราชญ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางรัชณี ทิมวงศ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

นายปิยะ พรหมสถิต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางเยาวนารถ พลายมาต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

นายชวลิต สังข์ทอง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางปรานี โอรักษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นายพัลลภ อัมพรไพบูลย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
นางสาววันเพ็ญ ทองรักษา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ที่อยู่สำนักงาน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)

220-222 ถนนยิงเป้า ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

โทร./โทรสาร 0 3427 5339-40

เว็บไซต์ : <http://www.reo05monre.com>

email : reo05.org@mnre.mail.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)

ที่อยู่ 47/100 ซอยติวานนท์ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0 2968 8064-5 โทรสาร 0 2968 8062

เว็บไซต์ : <http://www.reo06.mnre.go.th>

email : reo06.org@mnre.mail.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)

ถนนสายคู่ ตำบลพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี 18120

โทร 0 3626 6202 โทรสาร 0 3626 7031

เว็บไซต์ : <http://www.envi7.com>

email : reo07.org@mnre.mail.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

126 ถนนสมบุญกุล ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

โทร. 0 3232 7602-3 โทรสาร 0 3231 5044

เว็บไซต์ : <http://www.enwest.com>

email : reo08.org@mnre.mail.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

31/2 หมู่ 4 ถนนพระยาสุรเสนา ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

โทร. 0 3828 2381, 0 3828 2383 โทรสาร 0 3827 5420

เว็บไซต์ : <http://www.reo13.go.th>

email : reo13.org@mnre.mail.go.th, envi13@hotmail.com

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม